

Svenska

HEMDATOR

Nytt

TIDNINGEN FÖR ALLA HEMDATORINTRESSERADE

NR 5

30 MAJ - 27 JUNI 1991

Pris: 18:90 inkl. moms

▪ NYHETER ▪ SPELTIPS ▪ RECENSIONER ▪ LISTNINGAR ▪

UR INNEHÅLLET:

AMIGA

Henriks Höma med smånotiser. Vi testar programmet IMAGINE.

ATARI ST

Demonyheter. Test: Quartet 1.5 Organisera dina disketter med PD-programmet STDCAT.

C-64

Frågor & svar. Final i tävlingen: "Diskfodral-91". Listning: Gör ditt program auto-startande.

PC

ENSAMBLE: Programmet som utmanar Windows 3. Vi tittar på Tasword PC2 och Rolands ljudmodul: CM32L.

MACINTOSH

Frågor & svar. Månadens Mac-diskett. Bokrecension: Programmera din Macintosh.

SEGA

Godsaker från ECTS-mässan.

NINTENDO

Vi testar spelet:
SUPER MARIO BROS 3

Mässdags:
ECTS 91
Hela 6 sidor!

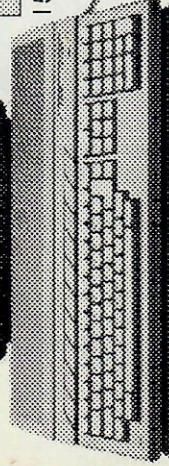
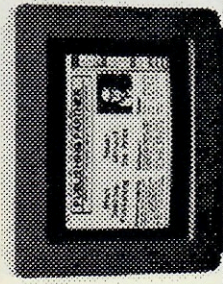

802-5

Läs: **SVERIGES ÄLDSTA HEMDATORTIDNING**

ATARI Dealer of the Year

Vi har blivit utsedda till årets ATARI- återförsäljare
 Därför firar vi med **KANONPRISER**....

- 520 STF** + Discovery Pack **2695:-**
- 520 STE** + Power/Turbo Pack **3295:-**
- 1040 STE** + Extra Pack **3995:-**

I 520 STF ingår det mus & Discovery Pack med FirST Basic, ritprogram, S.T.O.S & fyra häftiga spel värt 2500 kr.
 I 520 STE ingår det mus Power Pack = 20 spel alt. Turbo Pack = 8 spel, musik, rit, stos, Joystick båda värda 5000 kr.
 I 1040 STE ingår det mus & Extra Pack med ordbeh-, register- och kalkyl/grafik, spel, mm. värde 5000 Kr.

Panasonic

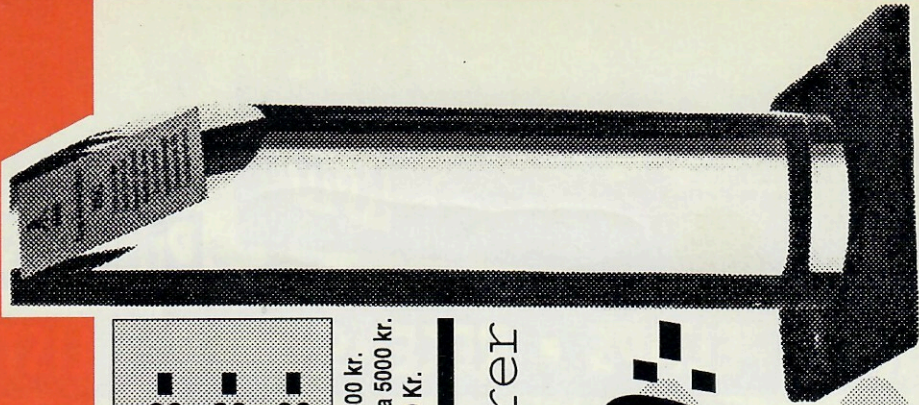
- Skrivare**
KX-P1081
 - 9 nålars matris
 - 11Q - skönskrift
 - 144 tecken/sek.
- Skrivare**
KX-P1180
 - 9 nålars matris
 - 11Q - skönskrift
 - 6 inbyggda fonter
- Skrivare**
KX-P1123
 - 24 nålars matris
 - 1Q - skönskrift
 - 4 IQ fonter, 3 draft
- Skrivare**
KX-P1124
 - 24 nålars matris
 - 1Q - skönskrift
 - 5 IQ fonter, 2 draft

1349:-
1849:-
2749:-
3149:-

PHILIPS monitorer

Färgmonitor
 8833 II **2.689:-**

Monomonitor
 till AMIGA **495:-**

Det åtråvärda priset.

Alla Priser inklusive moms. Frakt tillkommer. Priserna Gäller till nästa nummer. Reservation för slutförsäljning/produktändringar.

datacenter

011-18 45 18

Box 1404, 600 44 Norrköping

Vi lämnar 14 dagars fullständig
 returrätt på oskadade varor som
 köpts kontant eller på postorder.

DATACENTER

POSTORDER

Att ta pulsen på marknaden

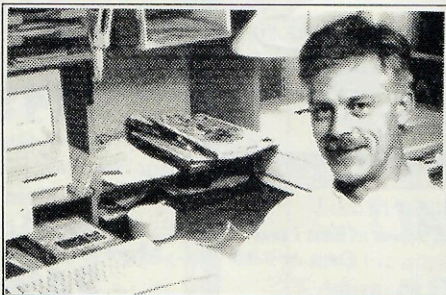
I mitten av April samlades de flesta programvaruhusen till mäsas i London. SHN var givetvis där och glimtar av vad som bjöds hittar du i detta nummer.

Årets mäsas visade upp ganska få nyheter och man kan tydligt märka en viss pessimism inför framtiden när det gäller spel för hemdatorer. Flera företag har haft ekonomiska problem det senaste året och det är ingen som tror att denna ekonomiska svacka endast är tillfällig, man rustar nu stället för att klara framtiden med hjälp av nya produkter.

De allra flesta mjukvaruföretag vi har talat med försöker nu att ta sig in på konsollmarknaden. Det är nämligen spel för Sega Megadrive och Nintendo man räknar kallt med skall rädda en marknad i kris. Spelkonsollernas popularitet har ökat lavinartat på bara något år och efter att ha sett förberedelserna för Segas marknadsföring i England har vi all anledning att tro att motsvarande satsning kommer att ske även här.

Om jag inte minns helt fel har jag, redan för några år sedan, pekat på risken för denna utveckling som nu tycks vara ett faktum. Det är lätt att säga: "Vad var det jag sa..." men faktum kvarstår, om inga spel för hemdatorer köps, tillverkas det heller inga nya. En annan, kanske mer allvarlig, sidos-effekt kan uppstå om man drar detta resonemang lite längre. Försvinner spelen kommer hemdatorernas popularitet att minska och därmed även försäljningen av nya. Försvinner datorerna finns det ingen anledning att göra en tidning.....! Vi på SHN tror dock inte helt på en så allvarlig utveckling...ännu. Vi kan dock inte blunda för att det, inom ett par år, kan finnas lika många konsollägare som det nu finns hemdatoranvändare.

Jag vill sluta detta nummers ledare med en liten maning till er som gillar hemdatorer och spel: Köp minst två program innan året är slut. Välj ut två av de program som du kanske redan har en "kompiskopia" av och som du gillar bäst och skaffa originalen. På så sätt skulle teoretiskt över 200'000 program säljas bara i Sverige vilket kanske kan handla den puff i rätt riktning den behöver. Du tjänar själv i längden på detta.

ULF SELSTAM, CHEFREDAKTÖR

NYTT & PLOCK:	Nyheter från när och fjärran	5
ECTS-mässan:	Stort mäsasreportage från London	6-11
SERIE:	Torsten	12
ARKADREVVN:	Om och för spelfreaks	13-16
KONSOLLIDÉRAT:	För Nintendo- och Segakonsoller	17-19
BAKDÖRREN:	Spelfusk och lösningar	20
BÖRJA MODEMA	SHN:s BBS Modema Tider	20-23
AMIGA-ZINET:	Amigaägarnas egen sektion	24-38
ATARI-SIDAN:	Sektionen för Atari-läsaren	40-45
BREVIHÖRNET	Läsarnas klätterplank	46
COMMODORE in Toto:	Om C64. Final i "Diskfodral 91" mm	48-50
PC-SIDAN:	Om och för PC & Macintosh	52-57
SPECTRUM-POKAT:	Brev och listning	58
MSX--SPALTEN:	Scrollrutin för Demo	59
OPEN FILE:	Läsarnas radannonser	60-63

Annonsörer i detta nummer:

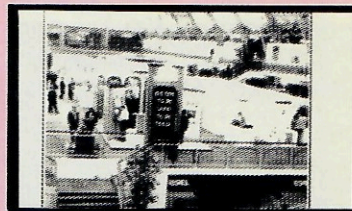
Beckman 21	Disk1 61	NPD 39
CBI 26-29	GeEf 62	Playmix 64
Chara' .. 16, 39, 43, 61	Hi-Tech Center 19	Primärdata 61
Datacenter 2	J & M Enterprise .. 60	Tomas Eklund 37
Datalätt 4,30	Larkman 34-35	WorkSoft 51
Deltatronic 59	NHE 62	Åsenheds Data 60

UR INNEHÅLLET bl.a:

ECTS-91

Stort mäsasreportage från European Computer Trade Show i London.

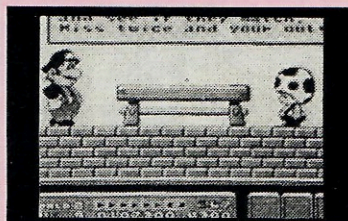
Sid: 6-11

KONSOLLIDÉRAT:

Vi tittar på de senaste Sega-spelen samt recenserar Mario Bros 3 på Nintendo.

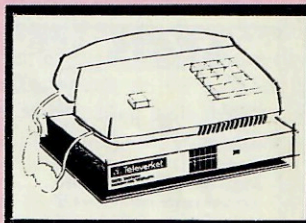
Sid: 17-19

MODEMA TIDER

Nu kan alla ringa SHN:s BBS som återuppstått. Här kan du hämta program, lämna brev och mycket annat

Sid: 22-23

Vill du byta PD-program med oss? Ditt bästa program mot en hel diskett av våra? Läs mer på sidan 31.

Spelrecensioner i detta nummer:

Bards Tale III	14	Navy Seals	14
Escape from Colditz 16		Trial by Fire.....	15

HEMDATOR Nytt RÖSTKORT

Vinn en 5-nummers prenumeration/förlängning genom att skicka in detta röstkort (eller en avskrift). Läs igenom detta nummer och tyck till!

Fyll sedan bara i uppgifterna nedan och skicka in din röst till redaktionen före den 11 Juni Adressen är: SHN, Box 152, 448 23 Floda. Märk kuvertet "Jag tycker-5" och klistra ej ihop fliken. Av de inskickade rösterna dras en vinnare som presenteras i nr 7/1991.

Detta tyckte jag om:

1 _____
2 _____

Detta tyckte jag inte om:

Jag vill ha mer om: _____

Namn: _____

Adress: _____

Pnr/Ort: _____

Jag har en: _____ (Ange dator)

DATA LÄTT

Tel. 0413-125 00

ICD Ad Ram 540

Internminnesexpansion.
1/2 - 4 Mb. Lödfri installation.
Klocka.

1 Mb **1795:-**
4 Mb **3595:-**

Ad Ram 560 D

Ytterl. 2 Mb till Ad Ram 540
2295:-

Minnesexpansioner

A501 512 Kb/Klocka	695:-
Minimen 512 Kb/Klocka	495:-
ICD Adram 540	
1/4 Mb/Klocka	fr. 1795:-
Supram 2000 2 Mb	2995:-

AEGIS REA!

	ord.rek pris	vårt pris
Sonix	695	295
Videoscape 3D	1695	625
Animagic	895	495
Modeler 3D	675	395
Aegis draw 2000	2495	995
Amiga starter kit	675	395
Lights Camera Action	950	495

A 500 HÅRDDISK

A 590

20Mb, expanderbar till 2Mb
RAM, svensk handledning,
2 års riksgaranti.

4495:-
med 512Kb RAM **4895:-**

NYHET!

A-fakt

- Kompletta faktureringsprogram till Amiga
- Helt på svenska

2495:-
Ring för mer info!

MPS 1270

Bläckstråleskrivare från Commodore.

- Helt ljudlös
- Frontmatning

2495:-

Terminalbord

Ett kompakt bord med plats för hela datautrustningen. Finns i svart och beige.

Bordet på bilden är försett med tilläggspaket.

Tillverkat i kraftigt stål. Finns i svart och grått.

Tilläggspaket med sidobord och printerborg **495:-**

NU 995:-

GREAT VALLEY PRODUCTS INC.

nya A500 + serie II hårddisk, 42 Mb

Ord. pris 6995:-
Begränsat antal.

SPECIAL!

"Bäst i test Dmz nr 9-91"

5495:-

EXTERNA SCSI HÅRDDISKAR

Lösa hårddiskenheter att koppla till valfri SCSI controller.
Ex. A590, GVP, Supra m.fl. Lev. kompletta.

Lösa hårddiskenheter (3,5")

Seagate 20 Mb	4195:-	Quantum 105 Mb	7895:-
Quantum 40 Mb	5295:-	Quantum 210 Mb	11995:-
Quantum 80 Mb	7595:-	SyQuest removable 45 Mb	7595:-

EXTRA DRIVE

3,5" extern drive till AMIGA slimline, on/off knapp, dammlucka, ljudlös, vidarekoppling, lång kabel

Specialpris

795:-

Amiga 2000

Amiga 2000 v 1.3. Svensk. 1 Mb RAM. 1 diskettstation. 2 års garanti.

8995:-

Som ovan + 40 Mb Quantum hårddisk.

13995:-

SupraModem™

2400

komplett med programvara & kablage

Paketpris:

1495:-

SupraModem 2400 plus med MNP 5 ger 2-4 ggr högre överföringshastighet.

2495:-

TEKNO-AMIGA

Elektroniklådan för tekniskt intresserade.

Endast **895:-**

star

3 års garanti!

LC 20	2295:-
LC 10 Färg	2795:-
LC 24-10	3595:-

DATA LÄTT

POSTORDER
Box 119

241 22 Eslöv
Tel. 0413-125 00

ESLÖV

Bruksgratan 32

Vard 10-18, Lörd 10-13
Tel. 0413-125 00

MALMÖ

Ö. Förstadsgatan 20

Vard 10-18, Lörd 10-14
Tel. 040-12 42 00

GÖTEBORG

Backaplan, Färgfabriksg. 1

Vard 10-18, Lörd 10-14
Tel. 031-22 00 50

AUKTORISERAD

SERVICEVERKSTAD

Lämna i valfri butik
Box 119, 241 22 ESLÖV
Vard 8-17
Tel. 0413-612 05

Äppelexport till Sovjet

Hårdvara har alltid varit bristvara i Sovjetunionen. I och för sig måste det finnas några datorer i landet i och med att man kan utveckla spel som ex. Tetris.

Förmodligen kommer det att bli betydligt enklare i framtiden i och med att Apple öppnar ett lokalkontor i Warszawa.

Apples tekniker arbetar redan nu på specialanpassade system för östeuropa och man räknar att kunna förse såväl Polen, Ungern och Sovjet med maskiner från Warszawa. Det ryktas att Apples högdjur planerar en moskvaresa.

Hoppas bara att de ryska medborgarna inte försöker använda sina Maccar till att spela spel på...

&4-bitars Laptop

Matsushita Electric (*heter de verkligen så? -Attle*) påstår sig ha en 64-bitars laptopmaskin färdig för leverans redan nästa år. Man har redan släppt en arbetsstation med samma teknik som är 75% snabbare än 32-bitarsdatorerna. Den säljer riktigt hyggligt trots ett pris på c:a 80.000 kr.

Panthernytt

En del nyheter har läckt ut från Atari beträffande Pantherdatorn. Det verkar som om den skulle bli 68000-baserad och köras med en hastighet av 16 MHz. Spel håller redan nu på att utvecklas bl.a. av Jeff Minter.

Maskinen beräknas att vara färdig någon gång under våren 1992 och den skall gå att köra i länk med Lynxen. Vill man riktigt reta upp någon Atari-anställd skall man fråga dem om en maskin kallad Jaguar. Det finns de som nekar till att den existerar men ännu fler vägrar t.o.m. att göras det. Vad man däremot vill avslöja är att en 1.44 MByte floppydisk är på gång och att ett MIDI Multitaskingsystem just nu betatestas.

Sedan får man ju inte glömma ST Pad och ST Book men dem har vi ju redan skrivit om i tidigare nummer.

SAMspel

Allas vår favoritdator SAM utvecklas och frodas. De som tillverkar denna maskin, SAM Computers Ltd, har bestämt sig för att utöka verksamheten genom att också börja producera mjukvara.

Märket kommer att heta Revelation och där släpper man inom kort spel som Spelling Attack, Quizball och Highway Code. F-16 Combat Fighter är också på gång och dessutom kommer det några spel från Ocean.

Tidigare producenter av spel till SAM har varit Enigma Variation som nu får konkurens.

Nästa nummer av Svenska Hemdator Nytt utkommer i affärerna den 27 Juni

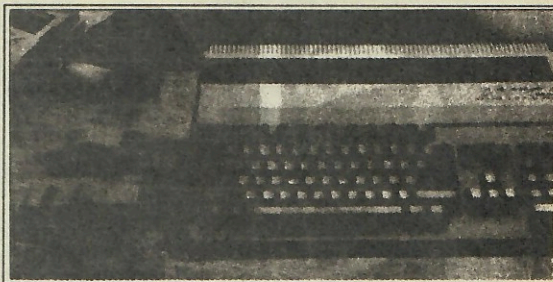
Mera minne med nya Amigor?

I England har såväl Atari som Commodore planer på att utöka det programsortiment som skall medfölja nya datorer vid försäljningen.

Tillsammans med varje ny Amiga medföljer A500 Screen Gems pack samt A501 RAM-expansion vilket normalt kostar ca 1000 kr.

Dessutom kommer Amiga 500 att levereras tillsammans med ett st 0.5 Mb extraminne under en begränsad period. I och med detta har man väckt spekulationer om huruvida man, hos engelska Commodore, anser att 1 Mb:s Amigor är det man egentligen bör starta med. Allt fler spel kräver f.n. minst 1 Mb minne.

Även engelska Atari kommer med en speciell 1 Mb-paket med vilket man mer riktar in sig på de seriösa användarna. Att man, dessutom, har minskat priset på en Atari 520 STFM till ca 3000:- gör Atari till en allt

vassare konkurrent till Amiga 500. Man anser, hos Atari, att denna dator är den absolut bästa hemdatorn men med detta nya paket riktar man sig från spelmarknaden.

Huruvida Svenska Atari har liknande planer vet vi inte. I Sverige har ju X-packen funnits och levererats tillsammans med alla nya 1040:or sedan en tid tillbaks, normalpris: 5495:-. Man hade även en specialdrive under Maj med priset 4199:-

CRL blev On-Line

Som vi tidigare skrivit i SHN har CRL gått i putten och ur resterna av detta företag har On-Line uppstått.

I och för sig kommer On-Line i huvudsak att inrikta sig på CD-spel till Amiga men man har också ett mer " normalt " spel till Amiga och ST kallat Challenge Golf. Senare kommer också Chaos in Andromeda till Amiga endast.

2 titlar till Amiga CDTV är redan klara. Den första heter Women in Motion och kan mest beskrivas som ett hjälpmedel och förlaga till animeringar av människor.

Titel nr. 2 är dock betydligt mer intressant. Det är Fergus McNeil som slår till med rysaren Psycho Killer; ett animerat äventyrsspel med en användarfront som kan sägas vara en förenklad version av Hypercard. Många animeringar och mycket musik blir det.

Pelle Einarsson i Eksjö vann en 5-nummers prenumeration på SHN!

Röstsedlarna duggar in ganska så tätt och ger oss på redaktionen hela tiden nya synpunkter på vad som är bra och vad som är dåligt i varje nummer. Detta är mycket värdefullt för oss som gör SHN och vi lusläser ALLA svar som kommer in. Även om vi nu bara drar en enda vinnare så hoppas vi att alla ni läsare fortsätter med att skicka in era synpunkter. Det är tack vare dessa som vi hela tiden kan förändra och förbättra SHN till en tidning som ger er just det som ni VILL ha.

Av den här omgångens inskickade röstsedlar, " Jag tycker-3", har vi nu dragit en vinnare: Pelle Einarsson som har en Atari ST. Han tycker om Atari-Demos och såväl spelrecensioner som speltips. Några synpunkter på sådant han inte gillar har han inte. Vi buggar och tackar, är tidningen nästa perfekt?

Tack Pelle och alla ni andra som har skickat in röstsedlar. Du som vill vara med - klicka på sidan 3 och skicka in en röstsedel du också. (En avskrift går precis lika bra)

Redaktion:

Ulf Selstam: Ansv. utgivare, Chefredaktör
Henrik Mårtensson: Redaktör, Amiga, PC
Mikael Pawlo: Redaktör Commodore 64.
Clas Kristiansson: Redaktör, Spel
Jonas Lindström: Redaktör, MSX-material.
Marcus Ehlin: Redaktör, Spectrummaterial.
Anders Svensson: Redaktör, Atariaterial
Johan Wanloo: Tecknare
Prenumerationer: Löpande 10 nr (175:-) 5 nr (90:-) kan ske genom insättande av beloppet på postgirokonton nr: 470 5043-0. Glöm ej att ange namn och adress tydligt.

I prenumerationspriset ingår moms med 31:70 samt porto: 16:60. Det tar ca fem veckor att registrera ny prenumerant.

Äldre nummer kan efterbeställas för 13:-/st. Avvänd postens inbetalningskort och ange namn, adress, postnummer och ort samt vilka nummer som önskas. Porto tillkommer med 10.- (1 tidning) 16:- (2-3 tidningar) eller 22:- (4 tidningar). Inbetalning till postgirokonton: 470 50 43-0.

Telefontider under 1991 är Tisdagar och Torisdagar mellan kl: 10:00 - 12:00 samt 13:00 - 14:30.

Förfrågningar om prenumerationer, artiklar etc.

kan ej besvaras per telefon utan skall ske skriftligen. Medsänd adresserat svarskvart med porto.

Selda Media AB ansvarar ej för insänt, ej beställt material. Returering av disketter, band och manus sker endast om frankerat svarskvart medföljer.

Manus till tidningen skall vara maskinskrivna och till eventuella listningar måste en diskett/inspelat band medfölja. För eventuell besiktning av vinster från, av tidningen Svenska Hemdator Nytt anordnade, tävlingar svarar pristagaren själv för kostnaden. Eftertryck av text- eller bildmaterial utan skriftligt tillstånd från Selda Media AB förbjöds.

Box 152,448 23 Floda
Tel: 0302-354 50. Fax: 0302-347 49
ÄRGÅNG 6, NUMMER 5. 1991.
ISSN 0283-3115 © 1991 Selda Media AB
Tryck: Elanders Tryckeri, Kungsbacka
Sättning & layout: Datastagan, Floda
Distribution: PRESAM
Annonser: Selda Media AB Yvonne Buonassisi
Tel: 0302-355 50. Telefax: 0302-347 49

EUROPEAN COMPUTER TRADE SHOW -91

Så har det återigen varit ECTS! Denna fackmessa för datorspel drog 3.461 besökare som gick runt bland 120 olika utställare och tittade och spelade och umgicks i dagarna tre.

SHN:s Andreas & Ulf Selstam samt Clas Kristiansson var också där och vandrade rund bland programföretagen och tittade och spelade och umgicks i dagarna tre.

Lösenordet för årets mässa var spelkonsoller. Såväl SEGA som Nintendo var närvarande och deras representanter jagades av programvaruföretag som såg dem som räddningen på en branch i svacka.

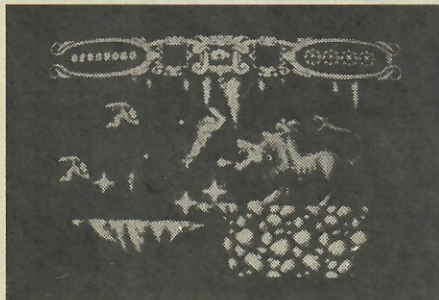
System 3

Detta företag är ett av de som fortfarande satsar på C64. Man kommer bl.a. ut med en spelsamling som man kallar **Premier Collection** som innehåller *Last Ninja*, *Ninja 2*, *Myth*, *Int. Karate*, *Flimbos Quest* och *Dominator*. Kollektionen finns för både kassett och diskett.

I spelet *Turbo Charge* har man mixat ihop ett arkadspel med ett racerspel och som spelare skall man föreställa en bilburen polis å la Miami Vice som ger sig ut på knarklangarjakt. Spelet släpps i slutet av Juni för C64, kassett och disk, en cartridge kommer i September samtidigt som även versioner för Amiga och Atari ST släpps.

Om man tröttnar på alla bil- och banka-slä-spel skall man kanske ta en titt på *Silly Putty*. I detta spel kan man, fr.o.m Oktober, stretcha och hoppa som en äcklig liten slemboll på sin Amiga, Atari ST, C64 eller PC. Spelet bjuder på en originell idé och kommer att recenseras så fort vi får händerna på ett första ex.

Spelet *Myth* vann en hel del priser förra året. Nu har man konverterat detta plattformsspel till Amiga- och AtariST-format och förbättrat spelet betydligt. I slutet av Maj har vi chans att studera det närmare. Tilläggas kan att man, för C64, har gjort en 4Mb-cartridgevariant för ca: 220:-

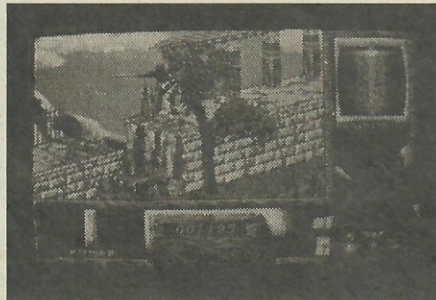
Myth

I slutet av September kommer så *Vendetta*, ett spel för Amiga och Atari ST där man mixat ett huvudskrynkelspel med arkadaction och fått fram ett arkadäventyr. *Changeling* heter ett annat arkadlikande spel som kommer samtidigt med *Vendetta* för ST, Amiga och PC. Detta spel tilldrar sig i rymdmiljö där man skall utforska gångarna i en, tillsynes, död asteroid.

Digital Integration

Detta är företaget bakom simulatorer såsom *Fighter Pilot*, *Tomahawk* och *TT Racer*. Förra året vann man priset "Bästa Flygsimulator" med *F-16 Combat Pilot* som även finns med i årets utbud. Bland nytillskotten hittar vi t.ex. *ATF II* som är en flygsimulator men av mer arkadliknande modell. Tyngvikten ligger mer på arkad- än på flygsimulatorökänsla. *Extreme* heter en annan nyhet för Spectrum och C-64. Det är en blandning av arkad- skjuta ner- och strategi i rymdmiljö.

Digital Integration har även lanserat ett 16-bitars budgetmärke med namnet: *Action 16*. Under detta märke släpper man nu titlar såsom *Sherman M4*, *North & South*, *Kult*, *Colorado*, *Hostages* och *Targhan* till ett pris om ca 90:-. Spelen är samtliga av hög kvalitet och för den ST- eller Amigaägare som inte tidigare har sett dem innebär *Action 16* god valuta för pengarna.

Last Ninja

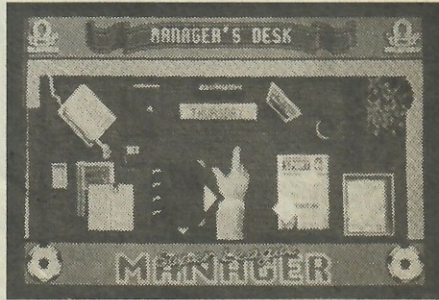
Audiogenic

Detta är företaget bakom spelet *Emlyn Hughes Int. Soccer* som kom ut 1988 för C64. Denna version har, sedan dess, sålts i över 140000 ex i Europa. Amiga- och ST-versioner finns redan ute och en PC-version planeras att släppas ut i sommar. I år kommer lanseras Audiogenic ett nytt märke: "Sports Action" där man skall koncentrera sig på arkadliknande sportsimulatorer. Man har även skrivit kontrakt med Nintendo om att skriva spel för detta företags olika konsoller.

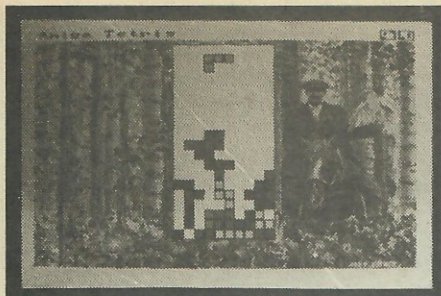
På Audiogenic's repertoar hittar vi flera spel. Värt att nämnas är *Loopz*, ett originellt "klura-ut"- spel som redan nu finns för Gameboy och PC men som även kommer för Atari ST, Amiga, PC och Macintosh.

I mitten av Maj kommer *Exile* för Atari ST och Amiga. Detta är ett stort arkadliknande äventyrsspel i rymdmiljö där man skall kontrollera en rymdsnubbe som tyngdlös flyger omkring en planet och utforskar dess inre. Massor av gåtor finns att lösa och det sägs ta över sex timmar att klara spelet, även om man vet lösningen!

Den som har *Emlyn Hughes Int. Soccer* bör ta en titt på *Super League Manager* som släpps för Atari och Amiga i Juni. Dessa spel kan givetvis spelas oberoende av varandra men kan länkas ihop till en enhet. I SLM kan du styra ditt lag med jämnhård hand till en

Super League Manager

Tetris

tätposition i cupen - eller misslyckas totalt. SLM bjuder på många roliga detaljer och kan timmar av god fotbollsunderhållning. **Wreckers** heter ett annat kul arkadliknande spel som kommer i Maj, givetvis i rydmmiljö. Här bjuds man på isometriska 3D skärmar och en 8-vägs scroll då man som en av tre rydmmän skall försvara veliga rydmturister mot livsfarliga Plasmodians som är hungriga... **Wreckers** kommer för Amiga, Atari, Spectrum och, lite senare, även för PC.

Audiogenic har även ett Cricketspel på sin lista över nya spel. För den som vill lära sig mer om detta speciella engelska unikum kan **World Class Cricket** vara värt att studera närmare.

Infogrames

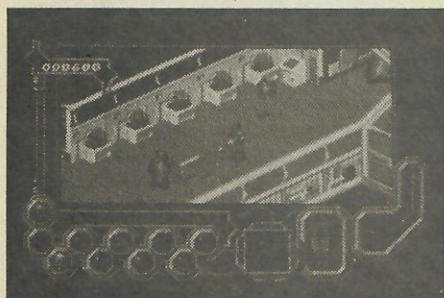
Nu har även Infogrames släppt en version av **Tetris**, det skall alla bolag med självaktning göra eller...? Hur som helst kommer versioner för Atari ST, Amiga, PC och Mac. Vad **Tetris** handlar om? Vet du inte det så fråga tanten i tidningsaffären - hon vet!

Spel **Populous** som redan har vunnit massor av pris och som finns i versioner för Atari och Amiga kommer nu, tillsammans med **Sim City** i en kompilerad version där även PC-ägarna kan få vara med på ett höm.

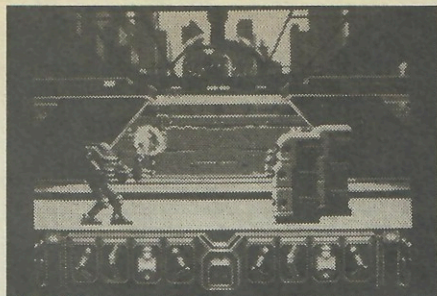
Vill du bygga en robot? Då kan **Metal Masters** vara något för Dig som har en Atari, Amiga eller PC. I detta spel skall du bygga en sådan, komponent för komponent, där varje del kan köpas (om du har pengar!) Saknas dina pekuniära resurser kan du tjäna extra slantär genom att delta i olika tävlingar såsom att skjuta prick med missiler på fiender eller förstöra gamla cementväggar. Spel **et** kan spelas av en eller två spelare och kan sparas under spelets gång.

För den som vill ha färg på tillvaron kommer spelet **Colors** (endast en provisorisk titel för vem tror att detta namn kan gå hem?) 1-2 spelare skall försöka utvidga sitt territorium av en speciell kulör genom att jaga diamanter. Spel **et** kommer att finnas för Atari, Amiga och PC.

Billiards Simulator II är det enda program där man kan spela flera olika biljardspel såsom amerikansk- och fransk biljard samt dessutom ett fanspel med 8-sidigt bord med ett hål i centrum. **Bandit Kings of Ancient China** är ett realistiskt och militaristiskt simulatorspel där upp till sju spelare kan delta. Här

Wreckers

Metal Masters

skall man, som **Bandithövding**, skapa sig en styrka god nog att klara av att bli det största rövarbandet efter **Genghis Kahn** och kanske försöka sig på att ta över dennes roll. Kommer för PC och Amiga.

I spelet **Alcatraz** som utspelas 1993 skall du, som ledare av fyra män, inta den berömda fängelseön där banditen **Tardiez** har tagit över rulljangsen helt och hållet. Försök ta honom till fånga och du har klarat ditt uppdrag. Detta är ett Actionspel med 3D-grafik och flera svårighetsnivåer för Atari, Amiga och PC.

Till slut har Infogrames ett samlingsprogram, **High Energy 2** som innehåller flera godbitar: **Mystical**, **The Light Corridor**, **Crazy Cars II**, **Pinball Magic** samt **Shufflepuck Cafe**. Detta spelpaket kommer för Atari, Amiga och PC.

Hisoft

Detta, ett av de äldsta, programvaruhusen deltog på mässan och visade upp de senaste versionerna av sina olika programspråk. För Amiga finns nu t.ex. **Lattice C ver 5.10** som ger support åt **AmigaDOS 2.0** och **LSE AREXX**. Man har även förbättrat användandet av **Workbench** så att man lättare kan editera, kompilera, länka ihop och köra program. Snabbheten har höjts speciellt när det gäller felsökning i program.

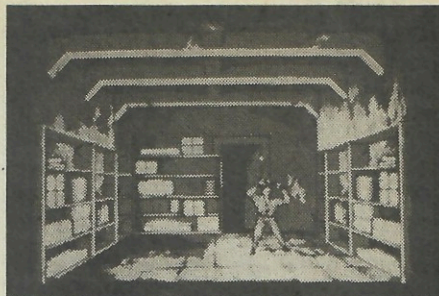
Ägare av Amiga 3000 kan glädjas åt att samtliga Hisofts produkter nu fungerar även på denna dator, **Devpack**ägare måste dock ha minst version 2.15. Äldre versioner uppdateras för ca 50:-. **Devpack** kommer för Amiga 3000 nästa år i en speciell assembler/debuggerversion som ger support åt 68030 processorn, MMU och matteprocessorn 68881/2.

För Atariägarna finns nu en TT-version av **Devpac** samt **Lattice C5**. **HighSpeed Pascal** är ett nytt Pascalsystem för ST/STE/TT som skall vara kompatibelt med PC-versionen. Kompileringssnabbheten med 20000 rader per minut till antingen minne eller disk imponerar.

När det gäller Hisofts övriga produkter kan nämnas att deras flygsimulator: **Proflight** finns för både Atari och Amiga. Man visade även upp sitt program: **Wordflair**, en ordbehandlare, i vilken man har de flesta DTP-funktioner men även en integrerad databas med möjlighet till ca 1000 poster.

Sierra On-Line

På detta företags utgivningsschema fanns inga direkta

Alcatraz

nyheter. Spel såsom **Kings Quest V**, **Space Quest IV**, **Rise of the Dragon** och **Heart of China** har redan tidigare släppts och det var dessa man även visade på denna mässa. Nytt är dock att **Sierra**, som är ett amerikanskt företag, nu startat ett kontor i England varifrån företagets europamarknad skall styras. Nytt är även att **Sierra** har avstått från att skriva det samarbetsavtal som varit på gång med **Broderbund**.

MicroProse

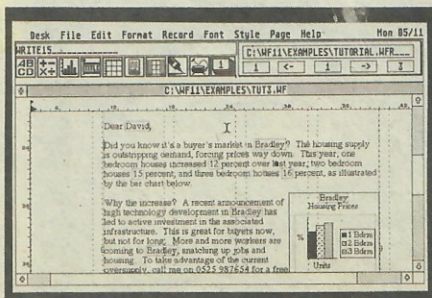
Hos detta företag hittar vi de flesta nya spelen. Man börjar med **F-15 Strikes Eagle II**, det senaste nyttillskottet bland **MicroProse's** flygsimulatorer som släpps under Juni och Juli för Amiga resp Atari. En PC-version finns redan ute.

Rainbirds spel **Elite Plus** fortsätter där **Elite** slutade, ja, man har faktiskt omarbetat detta klassiska spel en hel del. Bättre och snabbare fylld vektorgrafik, större antal uppdrag och ikonstyrda menyer hör till förbättringarna. Dokumentationen har omarbetats och man tror att denna nya version kommer att bli lika framgångsrik som föregångaren. **Elite Plus** som programmerats av mannen bakom **Virus**, **Conqueror** och **Stararray**: **Chris Sawyer**, släpptes under April.

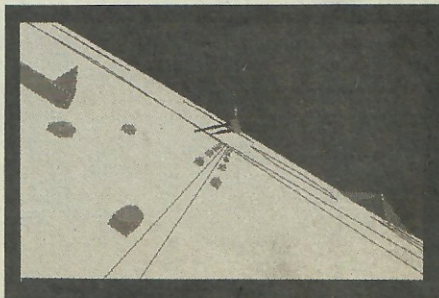
Betrayal heter **Rainbirds** nyaste strategispel, släppt för Amiga, Atari och C64 under April, kommer även för PC under Maj. I detta spel får man användning för snabba reflexer och skicklighet att slåss samt möjlighet att träna sitt militäriska-, politiska- och ekonomiska sinne.

Railroad Tycoon kommer nu för 16-bitars maskinerna i Maj. Detta spel, som redan finns för PC, ger spelaren möjlighet att spela boss över ett järnvägsbolag och bygga upp ett allt större nät av spår i den mån han bemästrar alla faktorer som ger spelet dess spänning.

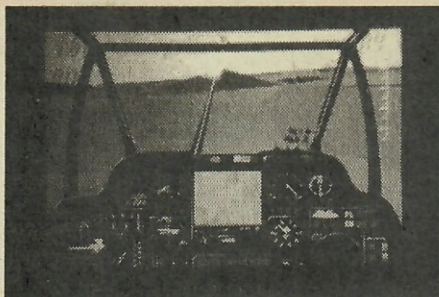
De som tidigare har spelat **Midwinter** kan nu se fram emot en fortsättning där **Midwinter-ön** nu, 60 år efteråt, hotas av en ny och ännu större faraklimatförändringarna på Jorden. **Flames of Freedom** heter denna fortsättning som garanterat kommer att ge spelare timmar av strategisk och spännande underhållning med fantastisk 3D-grafik, tusentals byggnader att utforska och dussintalet vapen att använda. Atari- och Amiga-
 (Forts. på nästa sida.)

Wordflair från HiSoft

HiSofts Proflight

Gunship 2000

versioner kommer under Maj-Juni och en PC-version släpps under Juli.

Gunship 2000 heter en annan av Microprose's simulatorer, den här ger helikopterflygsugna något att vänta på till Juli då spelet släpps för PC. Upp till tre olika helikoptermodeller kan man välja mellan, alla är av de tekniskt mest avancerade typerna som tillverkats de senaste åren. De uppdrag som skall utföras tilldrar sig i mellersta Europa och i Persiska Gulfen och, liksom i den tidigare versionen, kan man välja mellan olika svårighetsnivåer allt från träning- till "skarpa" stridsuppdrag.

Gunship 2000 bjuder på bättre grafik där man, bl.a. har förbättrat den grafiska avbildningen av terrängen med hjälp av en helt ny 3D-teknik. Dessutom ger Gunship 2000 support åt ljudkort såsom AdLib och Roland.

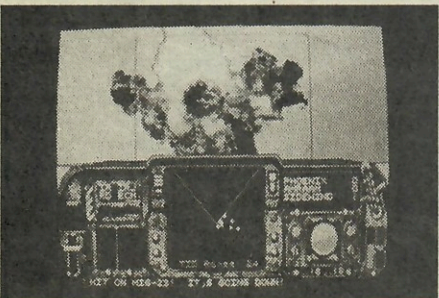
Två andra flygsimulatorer samt ett golfspel får avsluta detta stora utbud från Microprose. Dels **F117A Stealth Fighter 2.0** som släpps i Oktober, en magnifik uppföljare till F19 Stealth Fighter där man bl.a. har förbättrat grafiken, lagt in mörkerflygning samt infört en reprisfunktion av flygningarna, dels ett mer arkadliknande spel än en simulator: **Air Duel**. Här gäller det att kunna behärska sitt plan maximalt i flygjak, plan mot plan och man kan välja fritt mellan ett stort antal olika epokers stridsplan från såväl 1:a och 2:a Världskriget som från de allra senaste modellerna. Golfspelet heter **3D Golf** och är ett av de bästa simulatorer jag har sett av den här typen hitills. Kommer för ST i sommar och för Amiga och PC senare under året.

Activision

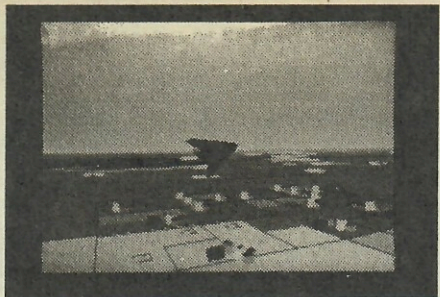
Som en Fågel Fenix har Activision återuppstått ur askan efter den förstörelse som uppstod när moderbolaget i USA förlorade en rättegång och fick betala ett gigantiskt skadestånd till ett av Philips dotterbolag i USA.

Det är det fransk/engelska företaget The Disc Company som numera sköter all distribution från Boulogne i Frankrike. När man ser de nya titlarna blir man glad att problemen kunde ordnas på detta sätt.

F-14 Tomcat är en flygsimulator av dogfighttyp. Man är baserad på ett av fem hangarfartyg som är

F-14 Tomcat

F117A Stealth Fighter

placerade på platser i världen som t.ex. Irak, Libyen, Centralamerika och Korea. Planet är bestyckat en mängd olika missiltyper som bär namn som Sidewinder, Sparrow och Phoenix. Spelet beräknas vara klart i augusti och kommer till PC.

I oktober kommer **Death or Glory**. Även detta till PC och även detta en flygsimulator. Här kan man välja mellan 12 olika flygplan från sex olika tidsperioder och man kan till och med låta två flygplan från olika tidsperioder mötas i ojämn kamp. Förmodligen blir utgången given när en MIG-23 möter Sopwith Camel - dock utan Snobben vid rodet.

Arkadspelet **Beast Busters** har inte nått Sverige och frågan är om det någonsin kommer hit. Det är nämligen ett av de råaste spel som har gjorts. Handlingen är enkel. Det gäller att vandra genom en ödelagd tunnelbanestation och skjuta mutanter så att blod och tarmar flyter. Spelet får Operation Wolf att framstå som tämligen menlöst.

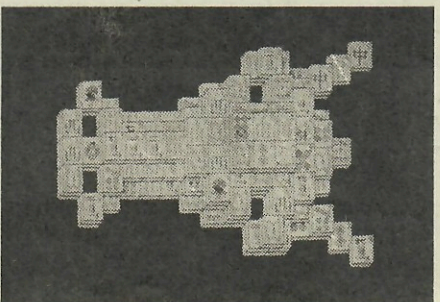
I september kommer ett av de mer intressanta spelen från Activision. Det är fortsättningen på Battletech - **The Crescent Hawks Revenge** som släpps i första hand till PC men en Amigaversion är under utveckling. Spelet, som har blivit prisat i amerikansk press, skiljer sig en hel del från föregångaren och rollspelselementen har fått ge vika för strategitänkandet.

Deuterios beräknas bli klar i Augusti till ST och Amiga och är ett rent strategispel i vilket man skall se till att jorden blir beboelig igen efter en större naturkatastaf. Spelet går ut på att man, med månen som bas, skall jaga solsystemet runt efter mineraler och resurser för att göra jorden beboelig igen.

Hunter är ett spel i vilken man är soldat i fiendeland. Det gäller att med list och hjälpmedel rensa ett antal öar vilka är besatta av terrorister. Hunter är ett spel med välgjord tredimensionell vektorgrafik och det kommer till Amiga och ST i Augusti.

De som gillade R-Type får sitt lystmäte i juli när **R-Type II** kommer till ST och Amiga. Spelet är en förbättrad version av klassikern R-Type.

Det sista planerade spelet från Activision är **Shanghai II** vilket är den klassiska Mah Jong-patiensen men denna gång kompletterad med varelser från det kinesiska horoskopet som drakar och kaniner. (*Drakar och Kaniner? Det låter som ett rollspel - Attle*)

Shanghai II

The Secret Weapons of Luftwaffe

U S Gold

Det enda företag som inte skurit ned på antalet titlar är U S Gold. Till skillnad från övriga företag så har de nämligen ökat antalet spel. Mycket beror detta på att SSIs AD&D-spel har gjort en sådan stor succé i USA och detta gör att mängder med spel därifrån nu når Europa.

Till att börja med så vill man släpa ned sina spelare i grottorna under Deepwater. **Eye of The Beholder** heter spelet och det är en blandning av de traditionell rollspelen och Dungeon Master. Det kommer vilken dag som helst till PC och på Amiga till vintern.

De som uppskattade Champions of Krynn kan nu ta sina figurer från detta spel och ladda in dem i fortsättningen; **Death Knights of Krynn**. Till skillnad från tidigare överföringar mellan AD&D-spel så behåller figurerna nu hela utrustningen och alla pengar. Fler nivåer, monster och skatter utlovas.

Vi har tidigare skrivit om **Shadow Sorcerer** så det skall bara nämnas att även detta spel kommer närmare och närmare sin fullbord. Det ryktades även på massan att ett europeiskt företag sitter och arbetar på ett AD&D-spel i Förgotten Realms-världen.

Även om Lucasfilm inte släpper spel med samma hastighet som SSI så fanns det ett par god-bitar på massan. **The Secret Weapons of Luftwaffe** är en fortsättning på Theit Finest Hour men det rör nu om påhittade motståndare och frågor som; "Vad skulle hänt om tyska ammen hade haft jetplan etc..."

The Secret of Monkey Island är ett äventyrsspel som håller Lucasfilms höga kvalitet. Dessutom skall det översättas till svenska av HK-Electronics.

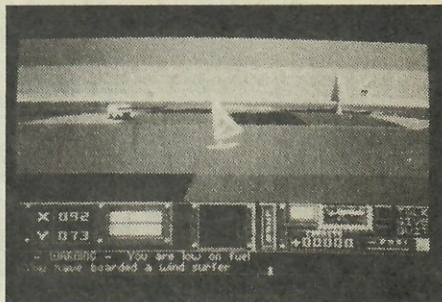
Från New World Computing kommer ett par intressanta spel. **The Planets Edge** är ett PC-spel om jordens undergång och några, på månen överlevande, vetenskapsmäns undersökningar av ett främmande ödelagt rymdskepp och dess roll i katastrofen.

Might & Magic III är en fortsättning av en klassisk spelidé och **Tunnels & Trolls** är en datorvariant av ett av de första rollspelen.

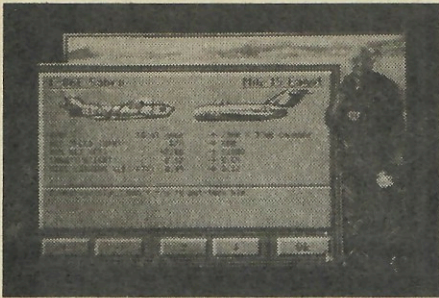
Från Delphine Software kommer **Cruise for a Corpse** som verkar vara en "spin off" på Agatha Cristies romaner om detektiven Herkules Poirot.

Tre andra spel i högen från U S Gold är **Cybercon**,

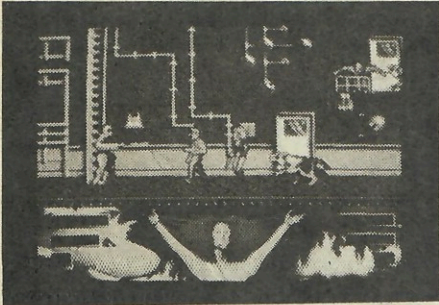
(Forts. på sid: 10)

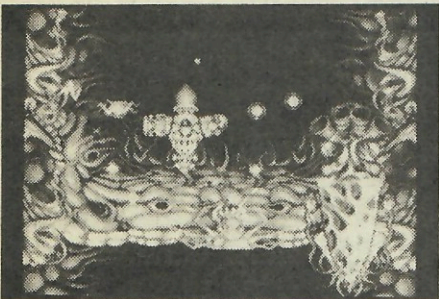
Hunter

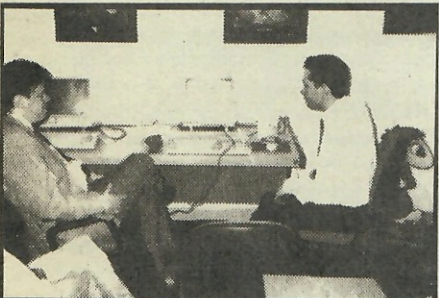
Chuck Yeagers Air Combat (Electronic Arts)

Domarks Thunderjaws

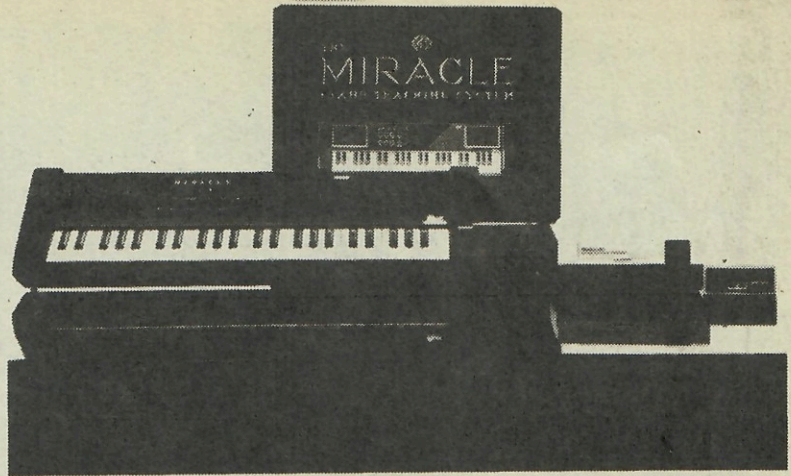
Frenetic (Core Design)

Clas tillsammans med Nic Wild från Psygnosis v

Andreas fast i en "Mouse-trap" från Suncom

Lär dig spela med:

MIRACLE

En av de mest intressanta produkterna som visades på mässan heter Miracle. Detta är inget spel, även om det innehåller spelsekvenser.

Miracle är något såpass knepigt som en datoriserad pianolärare. I första hand är den avsedd för Nintendo men från The Software Toolworks, som har skrivit mjukvaran, har man också lovat att det skall komma Amiga- och PC-versioner.

I korthet består Miracle av ett tangentbord med tillhörande program. För Nintendo kommer denna att ligga på en normal cartridge men förmodligen blir datorversionerna diskettbaserade.

För att använda Miracle så är det bara att plugga in tangentbordet till konsollen och sparka igång programmet. Det finns två olika svårighetsgrader beroende på om det är en vuxen eller en yngre person som spelar / lär sig.

Själva grunden i programmet är naturligtvis ett notsystem där man skall härma datom genom att spela upp de noter som syns på skärmen. På så sätt tränar man inte bara tonhöjd utan också notvärden.

Det finns två olika delar av Miracle som gör den till något enastående. Till att börja med så har systemet en inbyggd ackompanjemangsdelen vilket gör att man, när man testa slutresultatet i varje delmoment, får något som verkligen låter snyggt och imponerade.

Den andra spännande delen av Miracle är arkadsekvenserna. Här skall man, genom att trycka ned rätt tangent vid rätt tidpunkt och med rätt tonlängd, styra en robot förbi en massa hinder. Det finns också en kort sekvens där man skjuter ned ankor som flyger över ett notsystem.

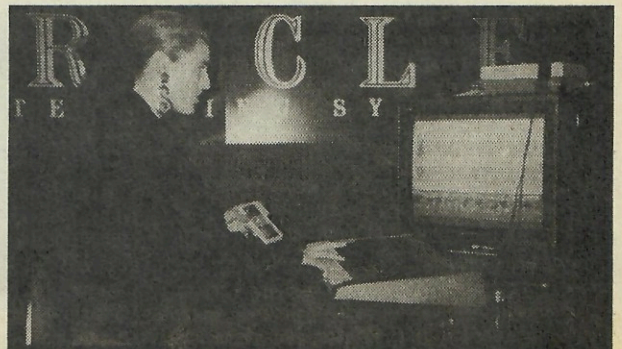
Tittar man på lektionernas uppbyggnad så finner man att de börjar med de mest grundläggande begreppen som att hitta olika tangenter och att arbeta med stöd av en tickande metronom. I mitten finner man ämnen som takt och tonart och kursen slutar i synkoperingar och punkterade åttondelsnoter.

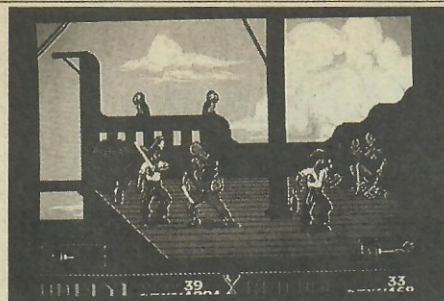
Tangentbordet fungerar också fristående. Det har 128 inbyggda instrument och fullständiga MIDI-portar.

The Software Toolworks är tidigare kända för att ha skrivit läroprogram som Chessmaster och Mavis Beacon Teaches Typing och de har tagit med sig AI-tänkandet från dessa program till Miracle.

Tyvärr lyckades vi inte få med något mirakel till Sverige men vi hoppas att kunna täcka upp produkten när den väl kommer hit.

Redan pågår diskussioner mellan Bergsala (repr. för Nintendo) och Muskantor (repr. för Casio) om ett framtida samarbete. Inget svenskt pris är bestämt ännu men man kan kanske gissa att miraklet kommer att hamna på 2 - 3000 kr.

Scull & Crossbones

ADS och Panza Kick Boxing men mer om dem vid ett senare tillfälle.

U S Gold har också lagt beslag på licensen att tillverka spel baserade på filmerna om Gudfadern men man kunde inte lämna fler uppgifter än detta.

Millennium

Detta företag har "härom nyssens" skrivit distributionsavtal med U S Gold och deras titlar är ömsom vin och ömsom vatten. **Moonshine Racers** är ett racerspel som handlar om spritsmuggling över statsgränserna i USA. Förutom utspåverket som musik och grundidé är det inte mycket som skiljer detta spel från övriga racerspel. Musiken var kul i alla fall.

Stormball är ett mer annorlunda spel av typen "Kasta boll på rörliga mål". Det liknade många andra men gillar man sportsimulatorer som utspelas i framtiden så kan det säkert vara kul.

Tentacle var ok men inget att yvas över. Ganska rakt skjuta-ned av sidoskrollstyp. Storleken på spritarna imponerade dock.

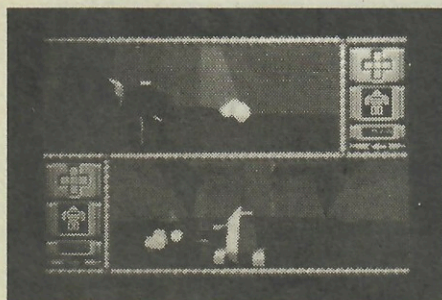
Electronic Arts

Det krympande antalet titlar för datorer syntes även hos Electronic Arts. Visserligen hade man ett flertal spel till Sega Megadrive, men om dessa kan läsa på Konsolidérat-sidorna.

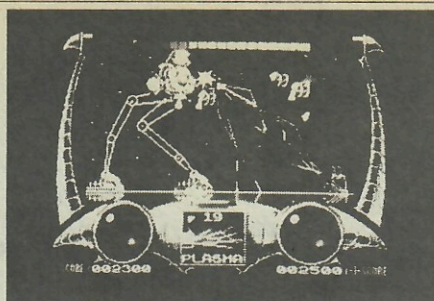
De som gillade Chuck Yeager kan nu glädja sig åt att del 2 är på gång. **Chuck Yeagers Air Combat** heter den nya flygsimulator och den är, vilket hörs av namnet, en flygsimulator. 6 olika flygplan och 50 olika uppdrag kan man välja mellan. Den kommer på PC i juni.

Zone Warrior är ett plattformsspel annorlunda sort där man snygggrafik och mycken musik. Filmen Terminator sägs vara en de stora inspirationskällorna till detta spel. Det kommer sent i juni till Amiga och ST.

Minns ni Powerdrome? Från författaren till detta spel kommer nu **Cyber Fight** - en framtida kampsport där spelarna skall pucla på varandra med kärvapenbestyckade missiler, iklädda jättelika exoskelett. Den som inte vet vad ett exoskelett är kan ta en ytterligare titt på filmen Alien där huvudrollsinnehavaren bekämpar utomjordingen med

Cyberfight

Extreme från Digital Integration

ett dylikt.

Interplay är förhoppningsvis bekanta. Deras nya spel heter **Castles** och handlar om "konsten att bygga och sköta ett slott". Man skulle kunna beskriva det som en slottssimulator. (*Vilka fina ord du kan - Attle*) Det gäller att välja ut ett stycke land, skaffa pengar, arbetare och material för att bygga upp slottet. Under tiden pågår de diplomatiska förvecklingarna runt landet och det gäller att hålla sig väl med grannarna och inte ställa till med alltför blodiga krig.

Virgin

Från detta företag kommer en mängd intressanta produkter. Man är Englands representant för SEGA men dessa spel kan ni läsa om hos Konsolidérat. Virgin har alltid haft ett gott öga till texäventyr och 5 nya Infocomspel är på gång. När jag skriver detta har **Zork II** redan släppt och när ni läser det så finns säkert **Zork III**, **Enchanter**, **Sorcerer** och **Deadline** på hylorna. Förmodligen blir det inga fler Infocomspel för Virgins del efter detta.

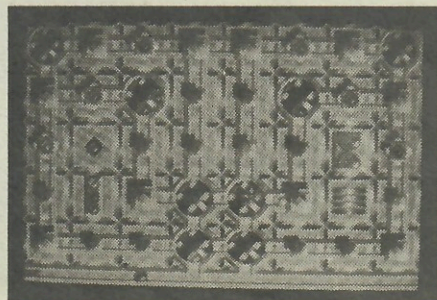
Om **Magnetic Scrolls Collection I** med **Fish**, **Corruption** och **Guild of Thieves** har vi tidigare skrivit i SHN. Man är inte säkra på om man kommer att tillverka någon del II med de övriga spelen. Den som lever få se.

I vilket fall som helst kommer **Shuttle** till vintern. Detta är en simulering av en rymdfärja och manualen kommer att slå alla rekord i tjocklek. **Realms** beskrivs som en strategisimulering vilket låter mycket kryptiskt. Spelbeskrivning gjorde ingen klokare. Vad som framgår är dock att det rör sig om en gigantisk värld i vilken mängder av människo- och fantasyfigurer rör sig och det hela är baserat på en idé som skrevs ned 1985 av Steve Turner från Graftgold. Man kan undra hur det står till med demokratin i vår västerländska civilisation?

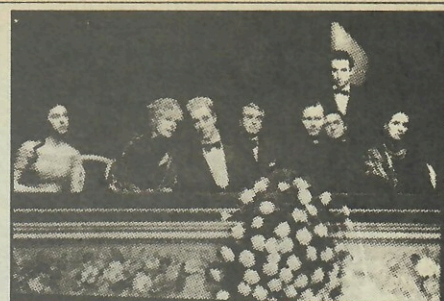
Enligt skaparna av spelet **Floor 13** så finns det en organisation på 13 våningen av ett höghus vars enda syfte är att dölja de styrandes misstag med hjälp av metoder som lönnmord, förhör och infiltration. Enligt min åsikt så låter det som ett ganska realistiskt spel till PC, Amiga och ST.

Rainbow Arts

En mindre grupp med tyskar kunde också hittas i Rainbow Arts monter. Som övriga företag så

Logical

US Gold har fått licens på Gudfadern III

hummade man och harklade sig så fort frågan om konsoller dök upp. Turrigan är den av deras produkter som skulle lämpa sig bäst i konsollformat men...

Förutom Turrigan II så kommer man nu bara med två nya spel.

Logical är ytterligare ett i raden av pusselspelein i vilket man samlar färgade kulor och roterande behållare.

Mad TV är ett annorlunda strategispel i vilket det gäller att göra karriär på ett TV-bolag för att kunna överösa sitt hjärtas dam med presenter. Det är roligare än det ser ut och kan kanske bli ett stor spel. Men bara kanske...

Gremlin

Detta bolags spel **Hero Quest** prydde omlaget till förra numret av SHN och lagom till mässan hade man spelet färdigt. I framtiden kan också förvänta sig att utbyggnadsseten skall kunna laddas in i originalet och detta skulle bli Gremlins nya stora projekt. När man väl är klara med detta skall man kasta sig över **Space Crusade**, vilket ännu inte finns som brädspel på svenska. Detta är helt enkelt **Hero Quest** i rymdmiljö och alla magisk formler är utbytta mot lasergevär och spelplanen är ett rymdskepp i stället för Hero Quests grottsystem.

Man kommer också med ett spel kallat **Utopia**, i vilket man skall skapa det perfekta samhället. Spelet kan sägas vara en korsning mellan **Populous** och **Sim City** och det gäller att fördela ett samhälles resurser så att livskvaliteten för alla medborgarna uppnår 100%.

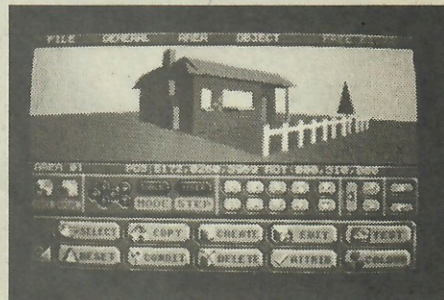
Den som gillade **Turbo Challenge** kommer säkert att gilla **Turbo Challenge II**. Med hjälp av köpmans åsikter om spelet har man gjort förbättringar och i oktober kan man se resultatet.

Pegasus är ett sidscrollande skjuta-ned-spel med den lilla skillnaden att man flyger en pegasus. Animeringarna var mycket snygga.

Switchblade II är den fristående fortsättningen på gissa vad... Just det! **Switchblade** är svaret! Sex nya nivåer och 100 nya skärmar ges dem som vill kämpa sig fram till det slutgiltiga mötet med den onde Havoc.

Domark

Domark kommer med **Super Space Invaders** och

3D Construction Kit

Skull and Crossbows. Det sistnämnda ärett arkadspel i vilket man skall kämpa sig igenom ett piratskepp fyllt med fiender.

Allting på mässan rörde sig runt Virtuell Verklighet och även om detta begrepp inte ens var påhittat när arbetet startade på **3-D Construction Kit** så passar det väldigt bra in på detta program med vilket man kan skapa sina egna tredimensionella världar av den typ som man tidigare sett i *Dark Star*. *Freescape* i kubik med andra ord. Enligt schemat skall programmet finnas ute just nu till de flesta format, men man vet ju hurpass väl spel företagen håller sig uppgjorda planer.

Pitfighter är ett av de "värsta" slagsmålsspelet som kan ses i arkadhallarna utomlands. I oktober kan vi förvänta oss att det kommer till Amiga och C64.

I **Thunderjaws** skall man dyka ned under vattnet och oskadliggöra de monster som finns där. Denna konvertering från myntmaskin är klar i juni till Amiga, ST och C64.

Core Design

Minsta antalet titlar utställda i monter fanns förmodligen hos Core Design. Det enda spel man hade fått färdigt till mässan var **Chuck Rock**, vilket förmodligen inte är helt obekant. Fler spel är dock på gång bl.a. helikoptersimulatorens **AH-73M Thunderhawk**. Denna simulator innehåller 60 olika uppdrag fördelade på 10 olika kampanjer. Spelet är, i huvudsak, musstyrt med tangentbordskontroll för småsaker som karta och byte av synvinkel. Simulatorens kommer till ST, Amiga och PC.

Frenetic är ett skjuta-ned-spel i Xenon II:s efterföljd. Grafiken är läcker med stora snygga sprajtar.

Warzone är en utveckling av det välkända "Commando"-temat. Spelet kan även spelas av två personer och då gäller det för den ena spelaren att täcka den andra som kan gör framrusningar.

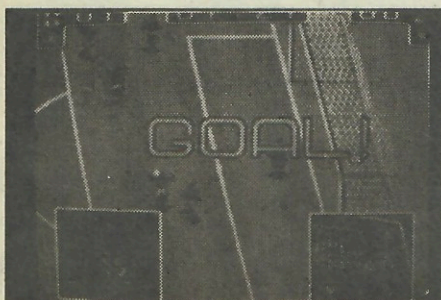
Elite

Även om Elite i mångt och mycket nu satsar på konsollerna så har man i alla fall ett par titlar till de gamla vanliga datorerna. **Edward Randy** är ett slagsmålsspel som utspelas på vingarna till ett biplan. Där står han - endast utrustad med en piska. Läter tuff!

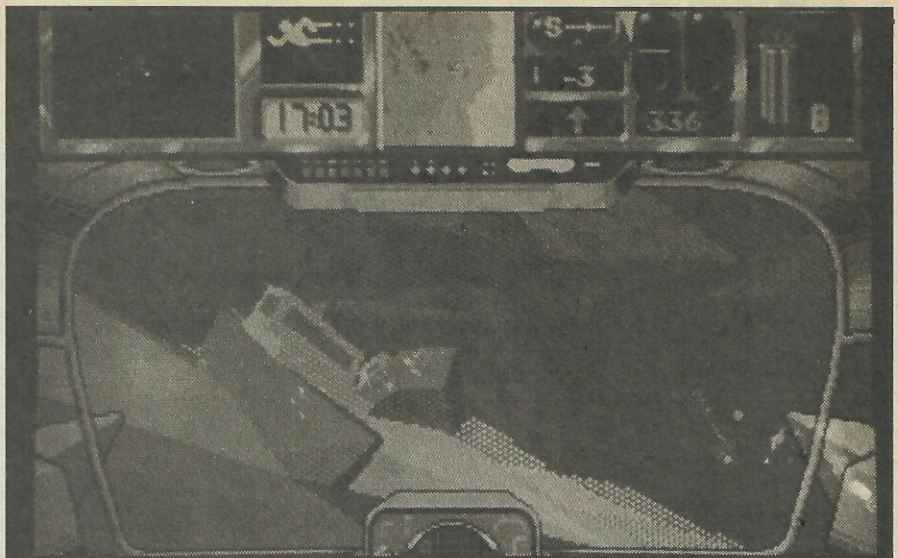
Från programmerargruppen Eldrith the Cat kommer **Caveman Ninja** där spelidén framgår av titeln. Fler uppgifter gick ej att få om spelet.

Last Battle är ett slagsmålsspel med stora läckra spritar. Spelet finns som myntmaskin och har man bara lyckats fånga en bråkdel av originalets spelkänsla så kan man förvänta sig ett härligt spel.

European Championship 1992 är ett fotbollsspel som utspelas här hemma i Sverige inför EM nästa år. Även detta är en konvertering från myntmaskinen men ovanligt nog så har man portat kod direkt från maskinen till datorn vilket innebär att datorspelet kommer att vara väldigt troget originalet.

European Championship 1992

Mindscape

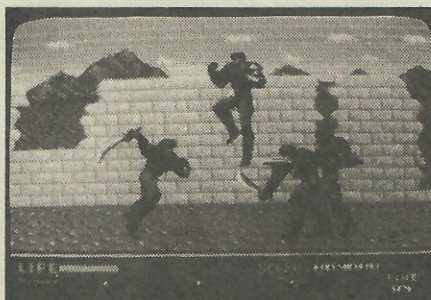
Vad som framförallt utmärkte detta företag var **Gods**, Bitmapparnas nya spel. Bitmap Brothers, som tidigare distribuerades av Mirrorsoft, har nu bildat ett nytt företag, **Renegade**. Via detta företag har man börjat samarbeta med musikgrupper som **Bomb the Bass** och skivbolag som **Rytin King**. I praktiken innebär det att musiken i **Gods** förmodligen är bland det snyggaste som hörts på en Amiga. Att spelet dessutom var av brödernas vanliga höga kvalitet försämrade ju inte saken.

Origin är ett annat företag som samarbetar med Mindscape. På detta märke kommer **Martian Dreams** som ett fristående spel i Ultima serien. Till skillnad från de tidigare fantasyspelet så utspelas detta spel på Mars och tidsålder är det viktoriaiska England. Man kommer också att släppa **Wing Commander II** men kring detta spel var det knäpp tyst. Kommer gör det dock.

Bamidoler är inga ovanliga figurer. För ett par år sedan lekta man med **Transformers** och just nu är det **Turtlarna** som gäller. En ny idol av denna sort har precis dykt upp och han heter **Captain Planet**. Han lever inte i kloaker. Han äter inte pizza men han är betydligt grönare än någon **Turtel** någonsin kommer att bli.

Captain Planets stora livsmål är att rensa världen från gifter och miljöförstöring. **Mindscape** visade en första smakbit av sitt kommande spel kring denna figur och det var lovande. Spelet kan bäst beskrivas som ett våldsfritt plattformsspel. Om inte annat så bevisar spelet att det går att göra mycket bra spel med ett minimum av våldsamheter.

I serien 4D-sports har man nått fram till **Boxare** och **Racerbilar** - fast i två separata spel. **Boxningsspelet** utmärks av en fantastisk animation, trots att figurerna är ritade med vektorgrafik. **Racerspelet**, å an-

Last Battle

dra sidan, utmärks av finessrikedom. Det är inte bara så att man kan välja bil och bana. Man kan också välja motståndarnas skicklighet och vilken typ av bil han skall köra. Tillsammans med en välgjord baneditor gör detta 4D Racing till ett av de främsta racerspelet just nu.

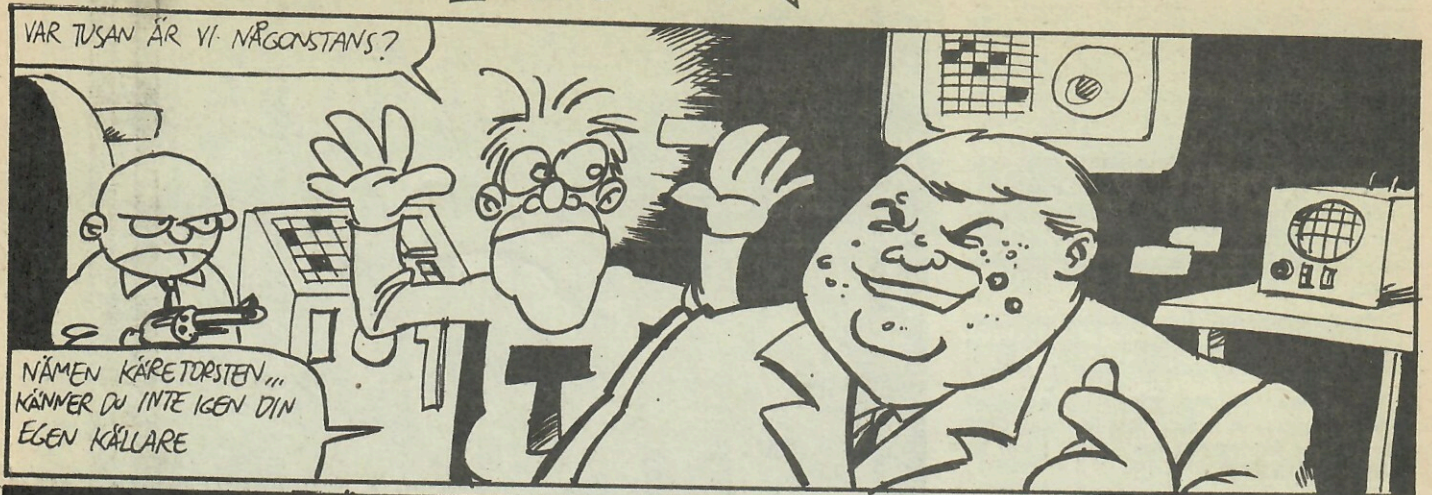
Ja, vi hoppas att vi inte har tröttnat ut er med alla dessa spelnyheter, efter hand som spelen börjar komma ut kommer vi att, mer noggrant, recensera godbitarna.

Spel som nämnts:

3-D Construction Kit	Hunter
3D Golf	Last Battle
ADS	Logical
AH-73M Thunderhawk	Loopz
Air Duel	Mad TV
Alcatraz	Martian Dreams
Bandit Kings of Ancient China	Metal Masters
Beast Busters	Might & Magic III
Betrayal	Moonshine Racers
Billiards Simulator II	Panza Kick Boxing
Captain Planet	Pegasus
Castles	Pitfighter
Caveman Ninja	Populous
Chuck Rock,	Proflight
Chuck Yeagers Air Combat	R-Type II
Colors	Railroad Tycoon
Crossbows	Shadow Sorcerer
Cruise for a Corpse	Shanghai II
Cyber Fight	Shuttle
Cybercon	Sim City
Death Knights of Krynn.	Skull
Death or Glory	Space Crusade
Deuterios	Stormball
Edward Randy	Super League Manager
Elite Plus	Super Space Invaders
European Championship 1992	Switchblade II
Exile	Tetris,
Eye of The Beholder	The Crescent Hawks Revenge
F-14 Tomcat	The Planets Edge
F-15 Strikes Eagle II	The Secret of Monkey Island
F117A Stealth Fighter 2.0	The Secret Weapons of Luftwaffe
Flames of Freedom	Thunderjaws
Floor 13	Turbo Challenge II
Frenetic	Utopia
Gods	Warzone
Gunship 2000	Wing Commander II
Hero Quest	Wordflair
High Energy 2	World Class Cricket
	Wreckers
	Zone Warrior

Clas Kristiansson
Ulf Selstam
Andreas Selstam

TORSTEN

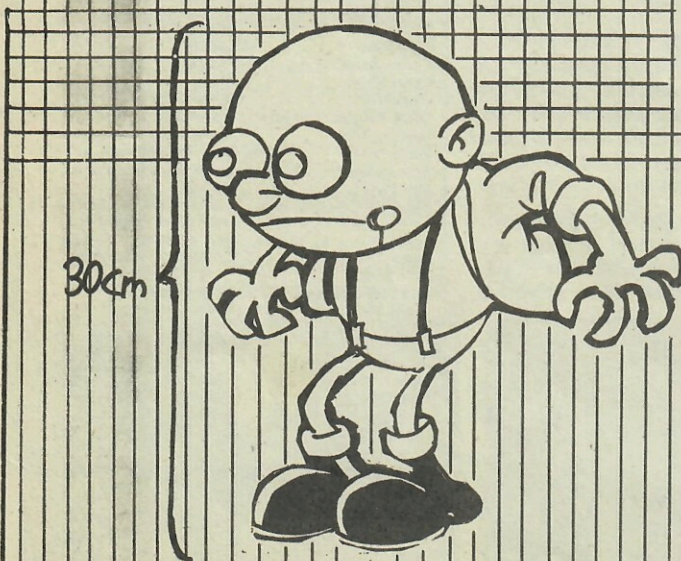

DEN HÄR HERRGÅRDEN SOM DU ÄRVIDE EFTER DIN MORBROR ÄR PERFEKT FÖR VÅRA SYFTEN, SÅ VI INSTALLERADE OSS JAG OCH MIN ASSISTENT. FÖR FICK VI NATURLIGTVIS GÖRA OSS AV MED DIN MORBROR. TYVÄRR VISTE VI INTE OM ATT HAN TESTAMENTERAT GÅRDEN TILL DIG...

... JAG ... DR ACNE ... HAR UPPFUNNIT DEN MEST GENIALA MILITÄRA PRODUKTEN SEDAN ATOMBOMBEN:

SKINHEADOIDER™

DESSA VÄRELSER BESTÅR AV LIKA DELAR JAPANSK TEKNOLOGI, GRISTARMAR, SURIKÄL, HYPERVAPEN, OCH DATORER INKAPLADE I HUDFÄRGAD PANSAR. DE ÄR VERITABLA DÖDSMASKINER, KALLA ... DUMMA! OCH ÖSTOPPBARA...

... OCH DE LYDERI MIN MINSTA VIMK!

WANCOO '91

FÖRST HADE JAG TÄNKT ATT SÄLJA IDÉN TILL FÖRSVARET... MEN SEDAN INMÅG JAG ATT MED HJÄLP AV DE HÄR MINI-SKINHEADSEN KAN JAG BESEGRA ALL VÄRLDENS ARMEER...

... OCH BLI JORDENS HÄRSKARE!

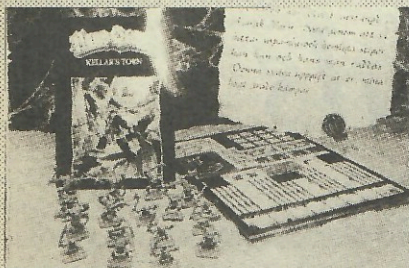
ATT BLI FORTSÄTTAD...

Hero Quest expanderar

I förra numret kunde den uppmärksamme läsaren skumma igenom en artikel om brädspellet Hero Quest.

Vi vill bara påpeka att expansionssettet *Kellar's Torn* nu är uti affärerna. Utbyggnadsmodulen består av 17 nya monsterfigurer (8 Orcer, 6 Gobliner, 3 Fimirer), nya pappbrickor till spelplanen och ett häfte med 10 nya äventyr. Dessa hänger ihop och bildar en sammanhängande historia. Minst 10 kvällar med spännande äventyr kan utlovas. Även om spelet inte innehåller några nya monster så finns det mängder av överraskningar i boxen så man kan förbereda sig på vild kamp i grottgångarna.

Gremlin Graphics som gjort datorversionen sitter för fullt och expanderar programmet så man även längre fram har möjlighet att ladda in *Kellar's Torn*.

Hi Tec Software

Ett nytt spelföretag har sett dagens ljus. Det är det engelska Hi Tec Software som går ut med buller och bång.

Vad man framför allt tänker satsa på är licenser. Därför hittar man titlar som Yogi Bear och Scooby Doo bland spelen. Även den i Sverige så gott som okända familjen Jetson har fått ett eget spel.

Man har också ett par originalprodukter. Bland dessa kan nämnas Future Bike Simulator vilken finns till de flesta datorer - PC undantagen.

Psygnosis

Från Psygnosis kommer några nya läckra spel:

Agony är ett annorlunda spel som handlar om trollkarlslärlingen Leffly som skall kämpa sig genom mängder av monster utsläppta av den avundsjuka kollegan Drizkol. 4-lagers parallax, 100-tals skärmfärger och mängder av monster utlovas.

Awesom är på gång till ST och samtidigt så sänker man priset på Amigaversionen. **Beast II** kommer oxo till ST. Man har lyckats lägga på multidirektionell parallaxscroll, interaktion mellan karaktärer och tonvis av motståndare.

Till hösten kommer **Barbarian II**.

ARKAD

HUGALIGEN...

Usch!

Det finns ledarstick som man egentligen inte vill skriva. Till detta nummer hade jag totat ihop en skrivelse som handlade om ECTS och allt "göttigt" som visades där.

Hade jag inte varit SEGA MEGA-frälst innan så hade jag blivit det nu.

Och nu kommer det här! Hugaligen! Om två timmar skall tidningen till tryckeriet, ässå måste man skriva en ny ledare.

En del underliga uppgifter har varit ute och valsat om våra recensioner. Rykten sprids och en stor tid går åt att förklara hur vi bär oss åt här på SHN i allmänhet och Arkad-Revyn i synnerhet.

Det har säkert inte undgått er läsare att SHN har en brittisk korrespondent vid namn Derek dela Fuente. Jag, om någon, lär känna till honom eftersom det bl.a. ingår i mina arbetsuppgifter att översätta hans intervjuer och recensioner.

Derek är en sympatisk person och som hos många sympatiska personer så har han gott om vänner och bekanta. Många av dessa arbetar inom mjukvarubranschen som programmerare, grafiker och musiker.

Detta kan vi på SHN ha gott av genom de intervjuer som dyker upp i spalterna, till och från. Det finns också andra fördelar med att känna programmeringsgrupper som DMA och andra. Man får spelen direkt från källan, när de är färdiga. Det är ju nämligen så att ett spel inte släpps ut bara för att det är färdigprogrammerat.

När koden är klar skall marknadsdelen byggas upp. Spelet skall förberedas med annonser och förpackning. Dessutom är det också vanligt att spel som har fått goda recensioner skall märkas med detta på förpackningen.

Det är därför vi värdesätter en medarbetare som Derek. Medan programföretag som ex U S Gold väntar på att de engelska recensenterna skall tycka färdigt så hinne Derek testa spelet i lugn och ro, skriva recensionen och skicka den till oss. Vi hinner översätta och i bland t.o.m. presentera spelet för er läsare innan det har nått butikshyllorna.

Jag kanske också skall påpeka att detta än så länge inte är den normala vägen. Detta sätt att arbeta är betydligt mer resurskrävande än att vänta på att spelen skall säga SLAGOCHKKK! i postfacket och sedan dela ut det till någon av våra svenska recensenter.

Att samarbeta på detta sätt med programrarna tycker vi på SHN är en bra metod och det

tycker även de. Ni läsare vill ha nyheter så snabbt som möjligt och programmerarna vill att ni skall läsa om deras kommande spel.

Nu skall ärligen erkännas att detta inte är det enda sättet att arbeta. Till och från kommer det insändarbrev till SHN där det frågas varför vi är så slöa med att recensera spel.

-Jag har haft spelet *Sentimental Slaughter II* i över ett år nu och först förra numret recense-rade ni det.

Ovanstående är en klassisk replik i sammanhanget. Forskar man vidare i tingen tillstånd så upptäcker man snabbt att det oftast rör sig om en kopia som har läckt ut från spelföretaget och har vandrat genom många händer innan det nått skribenten. Dessa kallas i branschen för piratkopior. Jag föredrar själv uttrycket betakopior. Pirater är för mig folk som säljer spel illegalt.

Tack och lov så har Sverige varit helt forskonade från denna typ av "journalistik". Skulle det framkomma att någon tidning varit inblandad i piratverksamhet så skulle snart recensions-exemplaren helt tryta.

Nog sagt i detta trista ämne. Nu går vi snart mot en god sommar och till helgen skall Henrik forsa iväg på Amigamässa. Det tycker han är kul!

Surt sa räven om rönnbären! Jag hade inte haft något emot en lite tripp till Stockholm och gå på mässa och titta på program till Amigan som DTP, Ritprogram, Databaser och Kalkylprogram...

Nja förexten! Fackmässor roar mig inte. Kan man inte hjälpa lämmalar eller rädda jungfrur i nöd så får det vara för min del. Jag nöjer mig med ECTS.

Skall man skriva något så här i slutet av denna ledare så vill jag berätta något om datorn SAM som företag och dess ledning. Mina tankar till den kväll under ECTS när vi hade lämnat mässområdet och barrikaderat oss på en närbelägen pub tillsammans med Alan Miles som är en av ägarna till SAM. Vi pratade om allt möjligt och stämningen var god när plötslig ovan nämnde Alan stämmer upp i "Små grodorna är lustiga att se". Han avslutade konserten med "Hälsa dem där hemma".

Mest konfunderad var representanten från den franska tidningen Joystick över detta utbrott i svensk sångtradition. Det visade sig att Alan, om inte pratade, så förstod svenska...

Ojdå tog spalten slut här. Mer någon annan gång!

/Clas

FAKTA:

Titel: Navy Seals
Tillverkare: Ocean
Datorer: C64, ST, Amiga
Version i test: C64, ST
Testare: Andreas & Håkan

Ocean har på senaste tiden kommit ut med en hel del licensierade spel. Denna gången har vi kommit till Navy Seals. Filmen gick på bio för inte så länge sedan och jag tyckte att det skulle bli roligt att se om spelet var lika bra som filmen.

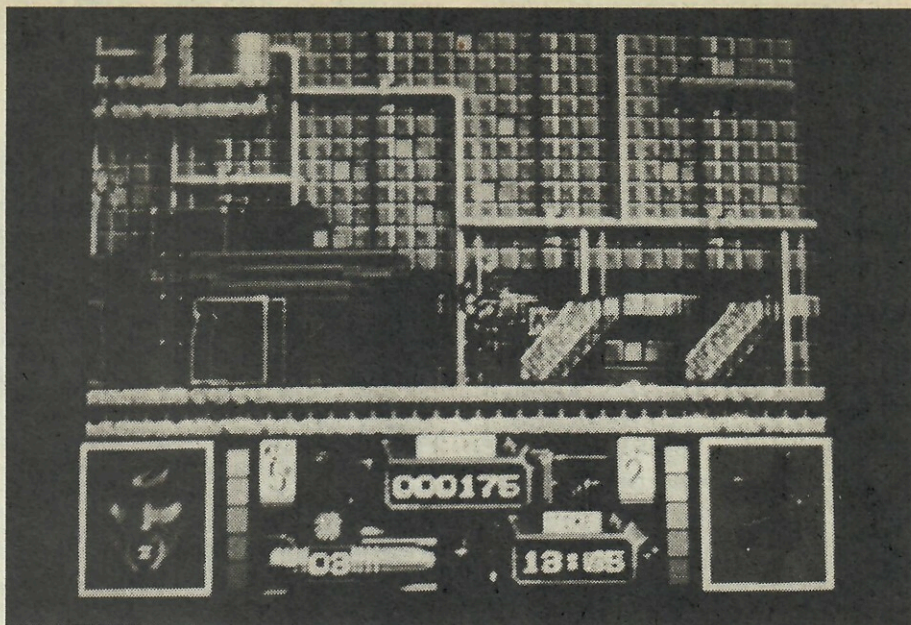
Navy Seals är marinkårens specialutbildade elitsoldater för de mest svettdrypande uppgifterna. De har tidigare haft uppdrag i Vietnam och Panama men nu har de fått två nya uppdrag på halsen, kanske de svåraste hittills.

Uppdrag 1: En helikopter har blivit nedskjuten av Iranska fiender och besättningen blev tillfångatagen. Navy Seals får uppdraget att rädda dem.

Uppdrag 2: Fiender i Beirut har fått tag i amerikanska Stinger-missiler som måste förstöras innan fiendern har någon chans att använda dem.

Spelidén är välkänd från massor av liknande spel. Det gäller att ta sig igenom områden med ett större antal fiender för att slutligen ta en avgörande strid med den, så kallade, huvudfienden. Spelet är ett av typen "skjuta-på-allt-som-rör-sig"-spel, men med det menar jag inte att det är dåligt utan tvärtom ett mycket roligt spel.

Grafiken i spelet är verkligen snygg, och är i klass med de flesta andra spel från Ocean. Ljudet från de knastrande kulsprutorna och eldkastarna ger ett ganska bra intryck på spelet och manualen ligger i klass med de flesta andra av Oceans spel. Med det menar jag en liten ihopäftad sak på 15 sidor, och

Bra "Skjuta-ner":

Navy Seals

då är den till råga på allt skriven på tre språk. Sammanfattningsvis tycker jag att spelet är riktigt roligt, och jag kan varmt rekommendera spelet.

Personen du styr rör sig smidigt även vid de mest akrobatiska rörelser. Flera häftiga bilder dyker också upp i olika sekvenser i spelet.

64-versionen.

Navy Seals är något av en revolution för spelmarknaden på C64. Spelet ligger på cartridge vilket innebär att man kan börja spela spelet utan att behöva irriteras på utan laddningstid. Grafiken är bland det bästa jag har sett och man kan inte heller klaga på de häftiga ljudeffekterna.

Betyg:

Atari ST	C64
Grafik: 90	Grafik: 90
Ljud: 85	Ljud: 85
Spelbarhet: 90	Spelbarhet: 85
Värde för p.: 85	Värde för p.: 90
Medel: 87.5	Medel: 87.5

Bards Tale III

FAKTA:

Titel: Bards Tale III
Tillverkare: Electronic Arts
Datorer: PC, Amiga
Version i test: Amiga
Testare: Niklas Johansson

Rör ihop 80 grottor, 500 monster, 13 olika yrken, lite magi och krydda med ytterst lite nyheter och voila så har vi Bards Tale 3.

Ursäkta en stackars undrare men hur kan en sak funka tre gånger!!! Bards Tale 3 eller Thief of Fate är ytterst nära släkt med sina

föregångare så ett lätt sätt att spara material på vore att rekommendera tidigare recensioner men det vore faktiskt synd om de lite nyare datorägarna. Därför kör jag det ännu en gång:

Staden Skara Brae står i ruiner. Färdas ej dit för att söka liv ty du kommer nämligen bara förlora vad du söker. Monster härjar nu i den en gång så vackra staden....

Detta spel går under kategorin "Fantasy spel" och som standard i dessa ska man skaffa sig en liten grupp kända glada äventyrare.

Hos äventyrare kan man välja mellan sju raser och 13 olika yrken. Bland dessa hittar man både svärdsvingare, magiker, tjuvar och spelemän. (Spelmän? Dansar monsten ihjäl sig

eller?? - Attle) Alla yrken har sin egen lilla fördel. Det nya inom yrkena är de två nya magikerklasserna. Båda är givetvis så mäktiga så att man tyvärr måste spela ett sekel innan man kan bli en utav dem.

Vad går spelet ut på frågar man sig då?

Precis som det bör i ett sånt här spel gäller det att slå ihjäl en massa varelser på alla möjliga platser så att man blir bättre på vad man gör. När jag säger "slå ner" menar jag inte joystickslit utan man måste förlita sig på gruppens skicklighet och utrustning samt monstrets (monstrens) svårighetsgrad. Utöver detta så styr man nästan allt som gruppen gör själv. Detta är givetvis inte allt som spelet går ut på det finns ett uppdrag också...

Du och dina tappra män ska ut och söka efter den onde i sju dimensioner. Det är nämligen han som satt igång allt otyg i den stackars staden Skara Brae. Men det är inte bara på fanstyng som man ska dräpa den stackars onde,

FAKTA:

Titel: Trial by Fire
Tillverkare: Sierra on Line
Datorer: Amiga, ST, PC
Version i test: Amiga
Testare: Clas

Skulle man avsätta spaltutrymme för spel efter deras popularitet så skulle man förmodligen kunna avsätta hela Arkadrevyn till Sierra så fort de kom med ett nytt spel

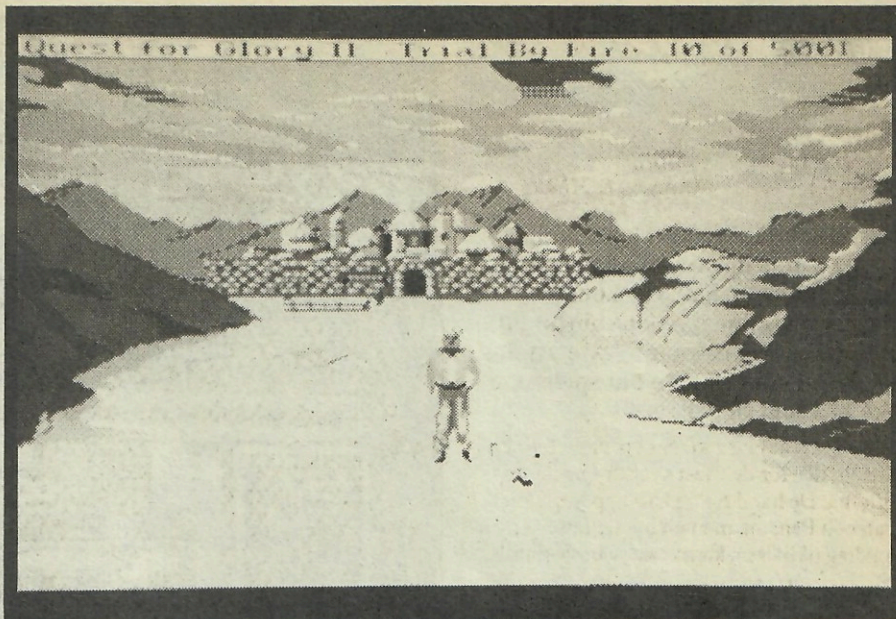
Tyvärr är spelen såpass komplicerade att man skulle vara tvungen att försena numret med ett par veckor för att ge det en fair recension. Såpass länge har jag inte suttit med Trial by Fire. Det behövs inte. Redan innan man laddat in spelet så vet man att Sierra = Kvalitet.

Spelet är del 2 i en serie som kallas Quest for Glory. Serien hette från början Heroes Quest men har nu av okända skäl bytt namn. Vill man spekulera i namnbytet så kan man ju peka på det faktum att det redan finns ett spel med namnet Heroes Quest. Det är det spel som prydde förra numret av SHN och det har ingenting att göra med Sierra över huvud taget.

Om jag inte missminner mig var det en liknande röra för ett par år sedan med ett spel kallat Nemesis och att såväl Palace som Psygnosis har gett ut Barbarian känner väl alla till.

Nåja, detta var en av mina alltför vanliga avstickare från ämnet. Nu gällde det Trial by Fire.

Som vanligt när det gäller hjälteserien så börjar man med att välja sig ett yrke. Krigare, Magiker eller Tjuv står till buds. Man kan också exportera sin gamla hjälte från del 1 om man nu har fäst sig vid honom. En honom måste det dock vara. Att författarna fördrar hjältar framför hjälttinnor skall dock inte ligga dem i fatet.

Trial by Fire

Spelet är trevligt trots detta.

Har man väl genererat sin spelfigur är det dags att slänga in honom i staden Shapeir. Det första man stöter på är en labyrint av kolossala mått men den går att övervinna. Sedan öppnar sig en värld starkt influerad av Tusen och en Natt. Här dyker det upp Djunner, Ifreeter och Elementarandar.

Tack och lov har man mängder av medel att bekämpa dem med och äventyret kan avslöjas lager efter lager.

Den orientaliska miljön känns ganska fräsch när de flesta äventyrsspel av fantasytyp verkar utspelas i pseudofeodala stater med grevar, baroner på årlig träljakt. Nåja det sistnämnda har jag inte sett ännu men det kanske kommer.

Det nya Sierraspelet gör förmodligen ingen

besviken. Företaget verkar att ha hittat en form som sakta utvecklas och blir mer och mer sofistikerad.

Den som aldrig har spelat denna typ av äventyrsspel förut bör dock fundera på om han inte borde ge del 1; "So You Want to be a Hero". Det finns vissa ting i detta spel som gör det betydligt lättare att lösa del 2.

Clas

BETYG:

Grafik:	85
Ljud:	75
Spelvärde:	90
Värde för pengarna:	80
Medel:	82.5

för så fort man klubbat,grillat eller skivat stackarn så förvandlas den förstörda staden till sitt gamla jag igen.

Skärmen är uppdelad i tre partier:

En statuskärm för äventyrarna,

en alltmöjligtdel där det mesta står

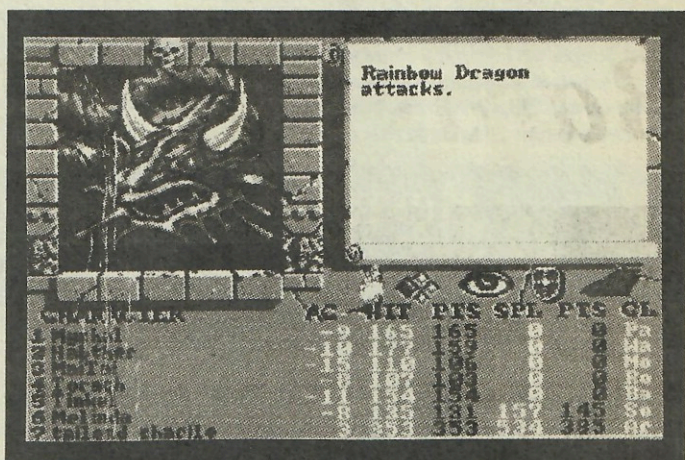
och sist men inte minst en ruta där man ser vad äventyrarna ser.

I spelet finns 500 monster och varje gång man stöter på ett sånt här får man se en animerad bild. Denna är välgjord och man kan inte få nog av att upptäcka nya varianter. Det bör dock sägas att alla 500 monster inte ser olika ut.

BETYG:

Grafik:	85
Ljud:	40
Spelvärde:	80
Värde för pengarna:	85
Medel:	72.5

Ljudet är absolut spelets bottenapp. Så långt som jag har kommit så har till och med ettan i serien ett mer framstående ljud. Ljudet som jag upptäckt hittills är endast när Barden (speleman, gycklare)spelar en sång. Detta ljudet håller åtminstone medelklass. Grafiken däremot är ganska bra med sina fräcka animationer.

Sammanfattningsvis kan sägas att detta är ett ganska kul rollspel fast det finns definitivt bättre (Se ovan.). Ni som redan är stolta ägare ta er också en funderare det går nämligen att föra över gubbar till detta från de andra delar-

na. Detsamma gäller för er som har Ultima III och IV och Wizardry I,II,III.

Fakta:

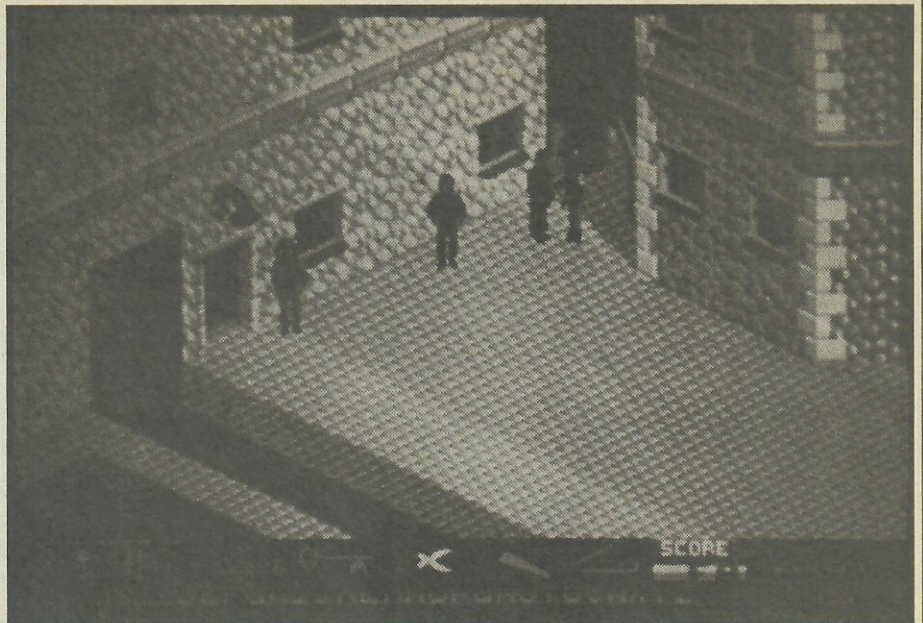
Titel: ESCAPE FROM COLDITZ
 Tillverkare: DMS (Digital Magic Software)
 Datorer: Amiga
 Version i test: Amiga
 Testare: Jesper Ekberg

Colditz slott eller Oflag IVC som det kallades låg ca tre och en halv mil sydöst om Leipzig. Lägret användes av tyskarna som fängelse under andra världskriget och hade rykte om sig att vara helt rymningssäkert. Hit forslades krigsfångar som alla ville försöka ta sig ut i friheten. Ett tag var detta en tävling bland fångarna och priset var ju då förstas frihet.

Man försökte fly på alla sätt, några grävde tunnlar under slottet, andra konstruerade olika typer av flygfarkoster eller tog vakternas uniformer och försökte gå ut genom ingången. I detta spel kan man själv försöka planera och genomföra en flykt genom att föra fyra fångar av olika nationaliteter till friheten. Säkerheten kan inte vara speciellt bra för det fullkomligt svämmar över med nycklar, dyrkar och uniformer i spelet.

Slottet är uppdelat i olika förläggningar där fångarna får röra sig fritt inom sin avdelning, minsta överträdelse kan leda till döden eller isolering i någon av fånghälorna. Under vissa tidpunkter får de även vistas ute på borggården och samtala (byta planer, nycklar, dyrkar och andra nödvändiga verktyg) med de andra fångarna. Det är också ett mycket lämpligt tillfälle att undersöka resten av slottet som annars är låst.

Dörrarna har olika säkerhetsgrader på låsen så man måste leta upp en nyckel med passande säkerhetsfaktor, den lägsta graden på lås går bra att dyrka upp med passande hjälpmedel. Vakterna är både många och farliga, men de är ganska rutinmässiga och fantasilösa så man kan lätt räkna ut när de kommer och vart de är på väg. Dessa får göra vad de vill med dig, så har du blivit varnad en gång så är det bäst att ge upp, det blir ingen andra gång. När man väl kommit till isoleringscellen får man vänta med den fången tills han blir frigiven igen, det tar runt 3 minuter. Under tiden

ESCAPE FROM COLDITZ

sköter man någon av de andra tre fångarna. När alla spelare dött, rymt eller tagits tillfånga är spelet slut.

Grafiken är helt superb, skillnaden mellan det här programmet och andra på Amigan är som att jämföra en Amiga och en C64 grafikmässigt. Kullerstensbeläggning och väggtegel ser i det närmaste verkligt ut och interiören (sängar, bokhyllor, anslagstavlor mm) är ännu bättre.

Tyvärr så är amigans minne begränsat så ljudet har lämnat plats för grafiken. Enstaka ljud-effekter som när man öppnar dörrar och fotsteg är det enda som finns i spelet men inledningsmusiken är lika bra som grafiken. Programmerarna har förmodligen valt att ha så lite ljudeffekter för att slippa ha diskdriven arbetande så fort man lämnar ett rum, det gör spelet "mega"-snabbt.

Om man letar lite i kartongen bland kartor och manualer som spelet levereras med hittar man

något ovanligt, en liten bok på drygt fyrahundrafemtio sidor av författaren P.R. Reid som spelets handling bygger på. Boken (egentligen böckerna) har två titlar: The Colditz Story och The Latter Days at Colditz. Reid har skrivit två böcker till som handlar om POW's (Prisoner Of War, krigsfångar). The Colditz Story är en verklighetsskildring av livet i Oflag IVC och beskriver mycket bra hur de försökte fly och olika planer på flyktvägar. Läser man den blir spelet lite lättare att klara för allt som beskrivs i boken finns med i spelet.

Betyg:

Grafik:	100
ljud:	40 (inledningen 80)
spelvärde:	100
Värde för pengarna:	100
medel:	85 (95)

Beställningstalong:

Se våra annonser på sidorna: 39, 43 & 61.

SHN nr 5/91

Franke-
ras med
brevporto

Jag heter: _____

Adress: _____

Pnr/Ort: _____

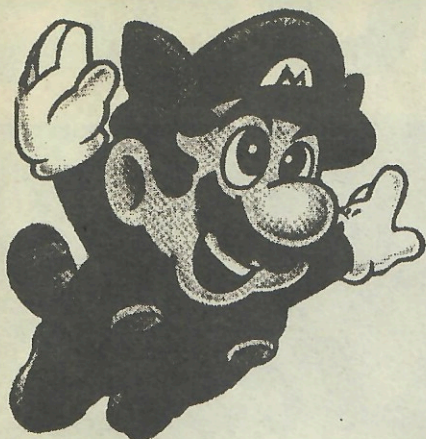
Telefon _____

Dator: _____

Till:
Chara' Data AB
Jungfrugatan 13
575 31 Eksjö

KONSOLLIDÉRAT-

NINTENDO

SHN tar en första titt på Super Mario BROS. 3

Det finns spel, bra spel och så finns det Bröderna Mario. Inga bröder, inte ens Bröderna Marx har uppnått deras grad av berömmelse.

Vid en undersökning som gjordes nyligen i USA, visade det sig att fler personer kände igen Mario än Musse Pigg och mer berömd än så kan man ju inte bli.

Det är därför en STOR händelse när det kommer ut ett nytt Super Mario Bros. spel. Nummer tre kommer att finnas ute i affärerna någon gång efter sommaren men vi på SHN har lyckats lägga vantarna på ett förhandssex.

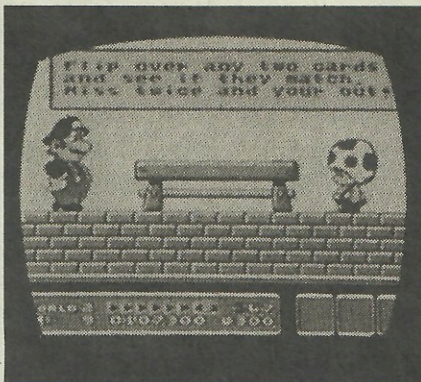
Vad vi tittade på var den amerikanska varianten. Det är inte helt säkert att denna är identisk med den som kommer att släppas i Sverige men förmodligen är det inte mycket som skiljer dem åt. Alla referenser här i artikeln är angående de amerikanska uttrycken i spelet. Förmodligen kommer vissa namn att översättas men idén är att ge en viss överblick över spelet.

Kartan

Det hela börjar med att man som Mario vandrar omkring på en liten karta som föreställer den lilla värld där han bor. Här och var finns det platser som Mario måste kämpa sig igenom för att nå slutmålet - slottet. Det fina med spelet är att man själv kan bestämma vilken väg man vill gå och vilka faror man vill möta. Vissa platser är dock obligatoriska. Man måste gå igenom spelscen 1 och 2 t.ex. för att komma vidare.

Slagsmål

Mario har lärt sig mängder av nya slagsmåls-tekniker (*Jag kan också en massa slags små L: 111 111-:Attle*) sedan sist. Nu kan han t.ex. plocka upp ett skal sedan han gjort sig av med en sköldpadda. Han kan bära skalet till en lämplig plats för att sedan sparka den på något lämpligt block. Då brukar blocket gå sönder och nya hemligheter avslöjas.

Mario blir en Tvättbjörn

Här och var finns det prylar som förbättrar Mario. Från de tidigare spelen har man tagit svamparna som förvandlar Mario till Super Mario. Eldblomman förvandlar Mario till Fire Mario, Superlövet förvandlar Mario till en tvättbjörn och grodmansdräkten förvandlar Mario till ... ja just det; en groda. Det sistnämnda kan var praktiskt när man tar

sig en liten simtur vilket händer titt som tätt. Det finns också en Tanookiedräkt som förändrar Mario till något som liknar en liten nallebjörn.

Super Mario Bros. 3 är tillverkat i Japan. Kan man utgå från att Japanska barn vet vad som menas med en Tanooki? Förmodligen! Jag är varken barn eller japan men jag tyckte det var mysigt att vandra omkring i spelet och se ut som en ilsken version av Björne.

Magiska Prylar

Det finns mängder av andra magiska prylar. Det finns små moln som gör att man kan passera spel-

scener utan att behöva klara av dem. Det finns vingar med vilka man kan flyga och hammare med vilka man kan slå sönder stenar på huvudkartan.

Någonstans ryktas det också om en magisk visselpipa men vad den kan åstadkomma är helt okänt.

Spelet är mycket stort. Det består av 8 olika kungariket och varje kungarrike har mellan tre och sex olika spelscener.

Kul spel det här

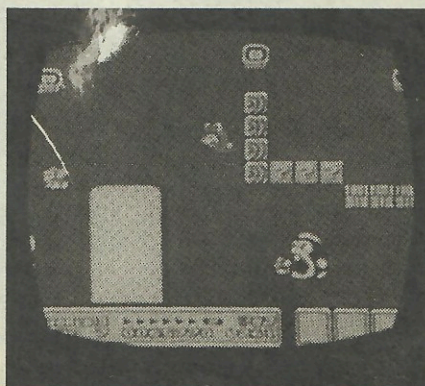
Egentligen spelar det ingen roll vad man anser om ett spel som detta. Super Mario Bros. 3 kommer ändå att bli hösten stora spelsuccé bland Nintendoägarna och speltipsen kommer att stå som mjällmoln på skolgårdarna runt om i landet.

Vad som är glädjande med spelet är att det håller en mycket hög kvalitet. Man skulle kunna tro att det vore lätt för Nintendo att slå sig till ro med tidigare succéer och låt detta spel sälja på bara namnet.

I stället har man tagit tillvara möjligheterna att tillverka ett av de bästa spel jag sett till NES.

Det biter sig fast i speltarmen och man drabbas ofelbart av känslan: "Bara-en-gång-till-så-jag-kommer-på-hur-man-klarar-nästa-nivå", vilket är en av förutsättningarna för att ett spel skall bli en dundersuccé. Att melodin också envist biter sig fast i hjärnan

förenklar ju inte saken. Duttu duttu duttu du du, låter det hela tiden. NES ljudchip är väl egentligen inte mycket att hänga i julgranen och frågan är vad det har där att göra nu när det snart är midsommar. Mario 3 platsar där dock - med råge.

Clas Kristiansson

Sega är på väg in med stormsteg. Vid April-mässan i London visades en hel del godsaker upp. Håll till godo med ett axplock ur det utbud som snart står Sega-ägarna till buds...

Hej & välkomna.

Som ni kan se på annan plats i tidningen så har SHN varit i London och ordet "spännande" är bara förnamnet på det som händer just nu. Det verkar som om alla företag kastar sig över konsollerna med ett glatt tjolahopp och tävling pågår för fullt i vem som kan släppa flest produkter till SEGAs Megadrive. Eftersom SEGA inte släpper licenser hur som helst så är det inte alla som har fått möjligheten att tillverka spel till maskinen men de som arbetar med den visar verkligen upp imponerande resultat.

Längs fram i frontlinjen hittar man Electronic Arts som redan har tillverkat ett stort antal Megadrivespel och som nu kommer med fem nya. Till att börja med hittar man Megaversionen av Might & Magic II, fast under namnet **Might & Magic: Gates to Another World**. Detta är ett rollspel liksom **Kings Bounty** och **Faery Tale Adventure**. Denna koncentration på rollspel kan helt och hållet skyllas på en enda person, nämligen E.A.s nuvarande produktchef Debbie Allen som alltid har haft ett gott öga till denna typ av spel.

Det finns vissa viktiga skillnader mellan spelen.

Faery Tale Adventure innehåller vissa actionscener vilka sätter reaktionsförmågan på prov. Det innehåller system med passerord vilket gör att man lätt kan fortsätta spela där man slutade.

I Kings Bounty kan man välja om man vill vara Riddare, Paladin, Barbar eller Trollkvinna. När man färdas runt på de fyra

kontinenter som utgör spelplanen så bör man samla på sig en större armé men vilken man kan belägra slott, utkämpa fältslag på öppen mark eller överfalla fiender i skogsområden.

Might and Magic å andra sidan skiljer från andra rollspel så tillvida att de uppdrag man får inte skall utföras i en viss ordning. Man kan ta dem när och hur man vill. Huvudsaken är ATT man tar dem.

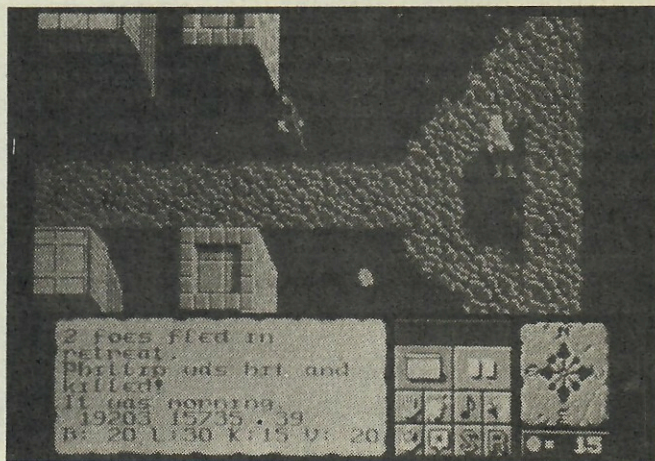
Programmeraren Kellyn Beck blev vittberömd för spelet Defender of the Crown. För ett tag sedan kom han med spelet **Centurion: Defender of Rome** till PC och nu är en konvertering till SEGA Megadrive på gång.

Centurion är ett rent krigsspel i vilket man skall växa i graderna som romersk officer genom utmärka sig på slagfälten. Det gäller också att bygga upp det romerska imperiet genom att avsätta resurser till nya legioner och att bygga upp flottan.

Till och från måste man också visa sin skicklighet på gladiatorbanan. Dessa scener är av ren arkadtyp och det gäller att på bästa sätt utmärka sig.

Sedan har vi ju Cleopatra i Egypten också. Vad som sker där återstår att se...

Ytterligare ett spel från EA är har vi också **Blockout**, vilket närmast kan beskrivas som en tredimensionell version av Tetris och även om

spelet i sig är mycket spännande så finns det egentligen inte mycket mer att skriva om det.

Ett annat företag som också har officiella rättigheter att producera SEGA-spel är Domark. Från detta företag kommer två nya spel.

Till att börja med så kommer en konvertering av det rosade spelet

KONS

Prince of Persia i september. Detta spel blev känt på Amigan för sin otroligt snygga animeringar så man kan förvänta sig en mängd snygga bilder och fartfyllda sekvenser i ett av de bättre arkadäventyren.

Kommer ni ihåg Space Invaders? Jodå detta var ett av de första spelen för myntmaskin och ett av de första som fortfarande kan framkalla en nostalgitar hos gamla arkadspelare. Naturligtvis kan inte såpass enkelt spel detta ge någon utdelning i dag men på arkadhallarna har det tyckt upp ett spel kallat **Super Space Invaders** som är ganska troget förlag men med mängder av extra finesser. Domark arbetar just nu på en konvertering till SEGA Megadrive och man hoppas att den skall vara färdig i november. I och med att konverteringen också dyker upp till datorer som ST och Amiga så kan man förvänta sig att vinterns stora kultspel just blir Super Space Invaders.

Förmodligen kan man förvänta sig fler nyheter från andra tredjepartsproducenter men dessa var mycket tystlåtna på mässan så nyheter från U S Gold och Mirrorsoft får vänta.

Ett av de mest intressanta spelen som visades på mässan var **Sonic Hedgehog**. Denna lilla tjutande igelkott skall bli en av SEGAs seriefigurer. Man kan jämföra honom med Mario på Nintendosidan. Sonic Hedgehog är ett slickat sidscrollande plattformsspel med den mest otroliga spelkänsla som hittills skådats. Det säger bara Swapp på skärmen!

Spelet vimlar av sällsamma scener och gömda rum. Det finns tusentals plattformsspel men det skulle förvåna mig om inte Sonic Hedgehog kommer att sätt en helt ny standard vad plattformsspel beträffar. På samma sätt som Xenon II förändrade Skjuta-ned-spelen så kommer Sonic Hedghog att förändra plattformsspelen. Vad man visade på mässan var en prototyp och

KONSOLLIDÉRAT

ingen ville en ge ett ungefärligt datum för detta otroliga spel.

Ett 8-bitars spel som också visades i London var **Dick Tracy** men p.g.a. det vanliga gamla skälet; för mycket våld, så kommer inte detta att nå Sverige. Det finns vissa spel som inte når vår kära fosterland, men detta är första gången jag sett ett spel där jag verkligen beklagar det. Förmodligen är det så att Dick Tracy skjuter på människor och det inte uppskattat i vissa kretsar. Personligen föredrar jag när fienden består av abstrakta rymdskepp och liknande men jag är ingen fanatiker.

Game Gear dök också upp i ett par exemplar på mässan men där var inget nytt som inte blivit tidigare nämnt i Konsollidérat. Det verkar i alla fall som maskinen kommer till Sverige någon gång under hösten. Artikel följer i frågan.

Goda tider för SEGA-ägaren

Som ni märker så randas det goda tider för alla SEGA-ägare.

Egentligen hade vi tänkt att titta närmare på Masterspel i detta nummer men som ni ser så

Day	105
Year	900
Facing	N

Sir Felgar	151/151	31	38	Good
Terwin III	121/121	31	38	Good
Sure Valla	121/121	21	38	Good
Gene Eric	110/110	42	38	Good
Cassandra	98/98	18	38	Good
The Hermit	101/101	20	38	Good
Sir Myron	14/14	31	38	Good
Drog	18/18	25	38	Good

är sidan slut. Till nästa nummer kan ni också räkna med en närmare titt på Musse Pigg. Detta spel toppar numera, med all rätt, för-

säljningslistorna världen över. Hade vi inte haft så många goda nyheter så ...

Clas

Specialpris!!!

Star LC24-10, 24-nålars skrivare
Högre upplösning än en vanlig laser, 360 DPI!

3.195:-

**ATARI
AMIGA
PC-MAC**

Minnesuppgradering

520 STE till 1 Mb 395:-

520/1040 STE till 2 Mb 1.390:-

520/1040 ST/STFM till 2,5 MB 1.995:-

Lätt att montera. Instruktion medföljer!

Prylar för alla

Musmatta i "dykargummi" 49:-

Banx diskettlåda, stapelbar 195:-

Diskettlåda för CD, 5.25" 129:-

eller 120 3,5" diskar

Monitorställ, för 14 - 18" monitorer 195:-

10-pack 3,5" diskar 55:-

Skrivare till din dator

Star LC24-200 ny modell 3.995

Star LC24 - 200 Färg 4.495:-

Star LC - 20, 9 - nålars 2.395:-

Program till Atari

Michtron BBS 3.0 med 495:-

programspråk 645:-

GFA BASIC 3.5 Interpreter engelsk 375:-

GFA BASIC 3.5 Compiler engelsk 975:-

GFA 3.5 Comp + Interpr. paket 795:-

GFA BASIC 3.0 Comp + Int svensk 975:-

Fakturering 1, för företaget 1.795:-

Bokföring 1 595:-

Neodesk, till hårddisken 595:-

Harlekin, allt du behöver 129:-

Paket 1: 60 PD spel för monoskärmen 129:-

Paket 2: 50 PD Nyttprogram 129:-

**Hi-Tech
Center**

Telefon 08-777 91 00

Vi har mycket annat också. Ring och få en lista!
Dygnet runt, alla dagar... Priserna inkl moms.

BAKDÖRREN

Bakdörren har krympt något i detta nummer p.g.a. det stora mässreportaget. Vi fick t.ex. inte plats med någon Sierralösning den här gången men i nästa nummer fortsätter vi dock med normal omfattning. Fortsätt skicka in dina bästa tips och fusk till SHN, Box 152, 448 23 Floda. Märk kuvertet med: "Bakdörren".

ATARI ST

Battleships

Enligt Mattias Lind i Timrå så kan man fuska i detta spel genom att göra följande.

Sätt "Slavofire" på Off och starta som vanligt. När datorn skjutit så trycker du på Enter och får 40 skott. Med F4 kan man byta mellan 50 & 60 Hz om man har monitor.

E-Motion

Skriver man MOONUNIT på titelskärmen så kan man använda F1 för att komma en bana framåt och F3 för att bläddra fram 10 banor. Allt enligt Mikael von Knorring. Teresa Westman tillägger att F2 bläddrar tillbaka en nivå och F4 för en 10 banor tebax.

Hammerfist

Skriv TAEHC OT TNAW I och tryck på F7. Eftersom denna bakdörr kommer från Mikael von Knorring så är det ingen mer än han som vet vad det gör.

Venus

I stället för bankod så skriver man JUPITER. Det ger tid. PLUTO å andra sidan ger ammunition.

Back to the Future

Mats Andréén i Växjö kommer följande fusk som även fungerar på Amiga: Pausa spelet med P och skriv: "the only neat thing to do" med mellanslag och allt. Nu blir du odödlig. Sedan kan du trycka på SHIFT+Z så kommer du till nästa bana för Amiga.

C-64

Som många kanske ännu inte känner till behövs det, i de flesta fall, en Reset-knapp till 64:an för att kunna köra in dessa fusk. Hur man gör en egen RESET-knapp beskrev vi i SHN nr 4/90 (Kan beställas för 13,- + porto, se sid:5) eller en cartridge typ TFC III eller Expert.

För att skriva in fusken laddar man först in spelet, bryter det sedan med Reset-knappen och startar sedan med SYS-kommandot.

Trantor:

Resetta och skriv Poke 6571,234:Poke 6572,234:Poke 6573,234 för att få evig energi. Starta igen med SYS 6454. Koderna är:

ASSEMBLY COMPILER
COMPUTER DATABASE
DIGITISE GRAPHICS
HARDWARE KEYBOARD
LANGUAGE OPERATOR
PERSONAL SCHEDULE
SOFTWARE TERMINAL
Förmodligen fungerar koderna på alla datorer, men jag har plockat dem på sextiofyran.

Spitting Image:

Resetta och skriv in följande för att få evighetsliv: Poke 3314,173:Poke 3348,173. Starta igen med SYS 2816.

Road Wars:

Utför en reset och skriv Poke 17799,255 för att få evigt liv. Starta med SYS 17384.

Rolling Thunder:

Resetta och skriv för respektive funktion: Evig energi-Poke 41758,173. Evigt liv-Poke 33570,173. Evigt tid-Poke 41816,96. Evig ammunition-Poke 41666,173 Starta igen med SYS 32768.

Mikael Pawlo

AMIGA

A.P.B.

När du kör skall du hålla ned FIRE-knappen. Detta slår på sirenen och all viker åt sidan. Nu är det bara att ösa på med full fart utan att behöva bekymra sig över att krocka.

Arkanoid II

Skriv Debbie S (med mellanslag) på Hight Score skärmen och få evigt liv. När man har förlorat kan man skriva DALEY-88 med Caps-Lock på. Har man förlorat och kommit till titelskärmen kan man trycka ned Caps-Lock och skriva MANGENTA. S kommer nu att fungera som transportör till nästa nivå.

Barbarian

04-08-59 gör att man blir osårbar. På sista skärmen kan man föresten se till att motståndarens eldkulor studsar tillbaka genom att använda skölden.

Bards Tale

Detta fusk påminner lite om det till Curse...: Ladda in hela gänget och ge alla pengarna till en person.

Ta bort honom och spara honom på band. Ladda sedan in honom igen och skyffla över pengarna till nästa person. Spara och ladda även denna person på detta sätt.

Gör så med hela gänget och stäng sedan av datorn UTAN att spara spelet. Starta upp på nytt och varje spelare har en summa som motsvarar den samlade förmögenheten hos hela sällskapet.

Capone

Ställ dig utanför postkontoret.

Skjut på bollen ovanpå flagstången och poängen rasar upp. Skjuter du en gång till så får du se de som gjort spelet. Skjuter du igen blir du odödlig och placerad mitt i banken. Vid slutet av den omgången så får du starta om från början. Och nu går det fort.

CAR-VUP

Tja, här kan man ju alltid skriva in en massa skräp i "High Score"-listan

PUSSYCAT 9 liv. BUMPER oändligt antal fendrar. WHOOPSIE rakt till den förhistoriska nivån

Continental Circus

När det första ljuset går på så trycker man joysticken framåt. Vid det andra röda ljuset så släpper man stickan.

Nu är det bara att knuffa fram joysticken när det gröna ljuset blinkar. Då får man en snabb start här i livet.

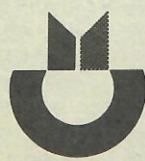
Curse of Azur Bonds

Detta "fusk" kan man först använda när man kommit in i en bit i spelet. Det gäller att åtminstone ha 1 exemplar av varje föremål man tycker är bra att ha.

Till att börja med så sparar man sin position på normalt sätt på en disk vi kallar 1a. Ta nu en kopia av 1a. Den kallar vi 1b. Från 1a laddar vi in spelet. Byt diskett till 1b. Utrusta en figur med alla "godsakerna" ex ring of Wizardry, Brazers AC2 etc. Gör "Remove Character" på denna figur. Ladda återigen in spelet från 1a

Gör "Remove Character" av den figur som hade alla prylarna. Byt disk till 1b. Gör "Add Character" av den spelarfigur som vi tidigare sparade på denna disk. Nu har gänget dubletter av alla "godsaker". Håller man ex en "Wand of Fireballs" i reserv med denna metod så skulle jag vilja se de monster som kan stå pall.

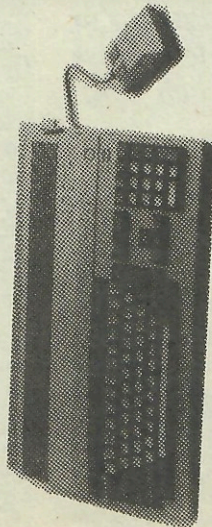
JUBILÉUMSPRIS

AMIGA 500

3.995:-
INKL. 10 DISKETTER

Commodore

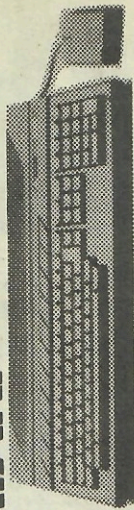
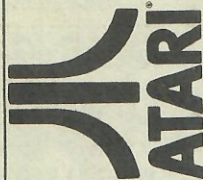
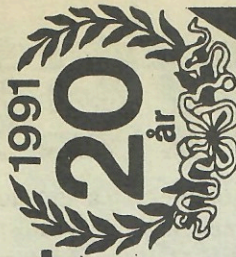
Våra 5 Amiga 500-paket:

- Amiga Grundpaket** 4.295:-
Svensk med mus, joystick och Appetizer.
- Amiga Tekno** 4.995:-
Med program och elektroniksats.
- Amiga Action** 4.795:-
"TEENAGE MUTANT HERO TURTELS" MM.
- Amiga All-in-one** 4.795:-
Med rit-, skriv och musikprogram.
- Amiga SUPER-paket**.. 8.995:-
Med 8833-II monitor, 9 nålsskrivare, joystick, kablar och Appetizerprogram.

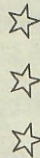
TILLBEHÖR:

- A501 512Kb/klocka**..... 595:-
- A1011 Ext. floppy**..... 849:-
- A590 HD 20Mb hårddisk** 4.495:-
- A520 RF-modulator**..... 269:-
- Monitorkabel 8833-II**..... 139:-
- Monitorkabel scart**..... 159:-

PÅ DATORER OCH TILLBEHÖR.

- 520STFM + Discoverypack**..... Ring
- 520STE + spelpack**..... för
- 520STE 1Mb RAM + spelpack**...
- 520STE 4 Mb RAM + spelpack.. lägsta**
- 1040STE + Extrapack**..... pris!
- 1040STE, SM124 + Ex-pack**..

- Disketter 3.5" Fuji eller 3M**..... 99:-
- Joystick från**..... 129:-
- Rengöringsdisketter 2 st 3.5"**..... 135:-
- Printerpapper bana/1000 ex**..... 149:-

Angivna priser gäller så långt lagret räcker.

Butikstider: Vardagar 10-18 Lördagar 10-14

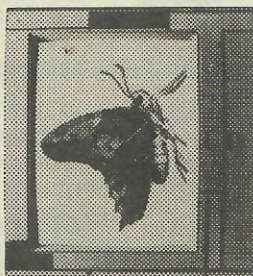
BECKMAN
Beckman Innovation AB

Box 1007
122 22 ENSKEDE
Tel: 08-39 04 00

Butik
Gullmarsplan 6
Tel: 08-649 70 20

Vi lämnar 14 dagars fullständig
returrätt på oskadade varor som
köpts kontant eller på postorder.

PHILIPS 8833-II

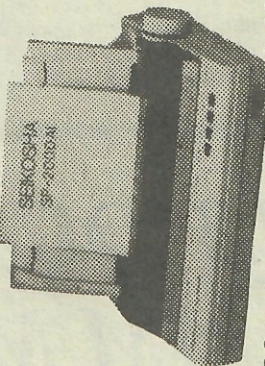

2.680:-

Normalt pris: 4.244:-

Universell färgmonitor med STEREO-ljud !!!
Passar till ATARI, PC, AMIGA

SEIKOSHA

- SP-1900 9 nålar, centronics** 1.495:-
- SP-2000 9 nålar, 192 tps**..... 2.494:-
- SL-92 24 nålar, 240 tps**..... 4.488:-
- SL-80AI 24 nålar, 135 tps**..... 2.995:-
- SP-180VC Fför C-64**..... 1.795:-

MODEMA TIDER

0302-361 39

..har startat igen!!

Nu har SHN:s egen BBS väckts till liv igen. Under ca två månader har vi smygkört vår databas och förberett den för alla läsare som nu är välkomna att ringa upp och registrera sig som användare.

Alla är välkomna

Modema Tider har, sedan flera år tillbaks, mer fungerat som en brevlåda för tidningens skribenter. Hit har många lämnat sina artiklar, bilder och kommunicerat med redaktionen.

Hittills har dock inte basen innehållit speciellt mycket roligt för andra användare men sedan en tid tillbaks har vi haft funderingar

på att öppna den för alla läsare. När vi så lyckades finna märkeskunniga Sysopar som kunde åtaga sig att sköta basen på rätt sätt och dessutom utökad basens innehåll var tiden inne för att ge alla läsare möjlighet att ringa upp.

Det spelar, i stort sett, ingen roll vilken dator du har bara du har ett modem och ett terminalprogram. Nu kan du tjata med andra användare, hämta eller/och lämna program och datafiler eller ställa frågor till redaktionen.

Vad kan då Modema tider erbjuda dig?

Ja, förutom möjligheten att ställa frågor till redaktionen och att lämna artikelmanus så har du möjlighet att lämna eller hämta program för just din dator. Vi har filareor för såväl PC och Macintosh som för Atari ST och Amiga och även om mängden av filer är ganska blygsam nu i starten så kommer detta att snabbt öka.

När detta skrivs håller vi, som bäst, på med att koppla in en 170Mb hårddisk till den 30Mb vi redan har för att kunna få plats med alla de program som du sedan skall ha möjlighet att hämta.

I varje nytt nummer av SHN kommer vi nu att ge tips om vilka nyheter du kan hitta i Modema

ALLT DU VILL VETA OM MODEM

(Och Mer Därtill) Av Henrik Mårtensson

Många som köper en dator börjar ganska snart fundera på att skaffa ett modem. Möjligheten att via sin dator kunna komma i kontakt med andra datorer, hämta hem gratis programvara ur Public Domain-biblioteken, skaffa sig nya vänner via elektronisk post, delta i de elektroniska anslagstavloras möten och konferenser... Allt detta lockar självklart.

För många är problemet bara att man inte vet riktigt var man skall börja... Vilken utrustning behövs? Vad kostar det? Vad betyder termer som Baud, Hayes, X-modem, Kermit, MNP 5, Full Duplex osv? I den här artikeln skall vi visa hur man kommer igång med modemande och hur man undviker de vanligaste fallgroparna när man skall börja med telekommunikation.

Vad är ett modem?

Ett modem är en apparat som gör det möj-

ligt för en dator att "prata" med andra datorer via telefonnätet. Modemet kopplas in i ett vanligt telefonjack via en telekabel. Anslutningen till datorn sker i vanliga fall via en seriekabel till serieporten på datorns baksida.

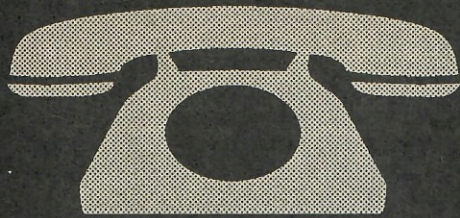
Det finns många olika typer av modem, men vi kan i huvudsak dela in dem i automatiska och manuella. Automatiska modem styrs med hjälp av ett kommunikationsprogram som körs i datorn, medan ett manuellt modem kontrolleras med hjälp av knappar på själva modemet. Manuella modem är fullständigt föråldrade idag. Skulle du få ett erbjudande om att köpa ett,

tacka då nej! Ett bra automatiskt modem kostar från ungefär niohundra kronor och det kommer att bespara dig mycket möda jämfört med ett manuellt.

Vad behöver man?

Det finns många olika typer av automatiska modem, men de vanligaste idag är utan tvekan de Hayes-kompatibla. Hayes-standarden är en standard för styrkommandon till modem. Praktiskt taget alla kommunikationsprogram klarar Hayes, så skaffar du ett sådant modem bör du inte kunna komma alltför mycket snett i ditt val. Viktigt är också vilken överföringshastighet modemet klarar, dvs hur fort det kan skicka information via telenätet.

Överföringshastigheten mäts i Baud, vilket i vanliga fall är ungefär en bit per sekund. (Notera att enheten Baud inte är ett direkt mått på överföringshastighet, utan på modulationsfrekvenser. Det kan ibland innebära viktiga skillnader.) De vanligaste överföringshastigheterna idag är 1200 Bps och 2400 Bps. Många äldre modem har hastigheterna 300 Bps och 1200/75 (Splitspeed). 300 Bps är mycket långsamt. Att skicka en datafil med 300 Bps tar 8 gånger så lång tid som att göra det med 2400 Bps. Detta innebär naturligtvis också en 8 gånger så hög telefonräkning. Splitspeedhastigheter som 1200/75, vilket innebär att information skickas med 1200 Bps i ena riktningen, men bara 75 Bps i den andra, används praktiskt taget inte alls numera. Det finns därför

Tider. De program som presenteras i tidningen om som du tidigare har kunnat skicka efter på diskett kommer att finnas i basen tillsammans med hundratals andra.

Höghastighetsmodem

Moderna tider körs, i skrivande stund, på ett 2400 BPS modem men när denna tidning går till tryck håller vi, som bäst, på med att trimma in ett nytt höghastighetsmodem med 9600 BPS. Modemet som är av märke Galaxy Networks kommer att göra det möjligt att t.ex. föra över filer på bråkdeln av den tid det tar med ett 2400-modem.

I nästa nummer kommer vi att presentera detta modem mer utförligt och vad som krävs i din ända av telefonledning för att allt skall fungera korrekt.

mycket få kommunikationsprogram som hanterar splitspeed. Till Amiga, Atari ST och Macintosh går det knappast att använda splitspeed alls.

Modem har sjunkit betydligt i pris det senaste året. Tidigare var "en krona per Bps" ett bra riktmärke på vad det var värt att betala för ett modem, men idag kan man köpa ett bra 2400 Bps modem för under 1500 kronor. Ett 1200 Bps behöver inte kosta mer än ca 900:-. Lika viktigt som själva modemet är programvaran till och här är de ekonomiska nyheterna ännu bättre. Ett skapligt kommersiellt kommunikationsprogram kan visserligen kosta 700-800 kronor eller mer, men det finns gott om gratis, eller nästan gratis kommunikationsprogram i Public Domain. Detta gäller i synnerhet Amigan, där PD- och ShareWare-programmen är minst lika bra som de kommersiella programmen, men det finns billiga kommunikationsprogram även för Atari ST, PC och Mac.

En bra utrustning för Amiga skulle kunna bestå av ett 2400 Bps modem, tex Supra 2400 eller Hidem 2400 och ett kommunikationsprogram. Jag använder själv NComm 1.9, ett program från Fish-disk 356. NComm är smidigt och lättanvänt, har alla grundläggande funktioner och en hel del trevliga extrafinesser. Fish 356 kan du beställa från Nordiska PD-biblioteket. (En talong finns i tidningen.) NComm är långt ifrån det enda bra kommunikationsprogrammet i Public Domain. Handshake, JRComm och Access! är bara några av alla de utmärkta program man kan skaffa sig för några tior.

Andra BBS:ar att ringa:

Några BBS-nummer skall vi väl också bjuda på. Detta är vad vi har lyckats få fram. En del kan vara gamla en del kan ha upphört och en del kan vara stängda till och från men det tillhör ju modemvärlden. Prova!

NAMN	NUMMER		
Frontier BBS	018-241690	Tower	042-242480
Ditt & Data	013-112393	The Hanging Garden	0451-60282
ST-Mania BBS	011-238625	K.O.C.K.E.N.S BBS	046-250256
Stacken	0142-19331	Megacity One	0520-24309
HBB	0240-19807	Suffer City	0510-25625
Vismut BBS	026-194153	Ultima	0521-18573
Daggskimmer BBS	031-247701	Mayday Software	0526-15326
Deja Vu	031-932845	Goblin QBBS	0520-34580
GTS	031-236048	Tekniska Huset	0520-74241
Mac Exchange	031-948742	K.C.S.Dungeon Master	060-117257
MaSTer BBS	031-364423	WFDF	060-115371
Modema Tider II	0302-36139	Ågren modem.	060-118000
Partille BBS	031-360719	Hard Soft	063-107578
Ringresor	031-127436	Level 5	0758-20245
S.A.K.	031-820304	Stux (PCS)	0760-85010
Starwalker	031-488000	Strul BBS	0762-53165
Ugly Bugs BBS	031-132310	Poor Man's BBS	0753-68407
Autograph	040-115750	SF-BBS	08-6424077
Magic Guild	0418-59492	Droidtech	08-942870
Painkiller (fd Gamebox)	046-294993	Orion	0910-76182
Stout International BBS	040-115020	Rathole	0910-85425

Praktiskt modemande:

I praktiken är det inte särskilt svårt att använda ett modem. Det finns visserligen en hel del facktermer och specialuttryck att lära sig, men eftersom modemet och kommunikationsprogrammet tar hand om alla jobbiga detaljer, så behöver man inte vara någon expert för att komma igång.

Viktiga inställningar att göra i kommunikationsprogrammet är: Överföringshastighet, för det mesta 1200 eller 2400 Bps. Paritet, som kan vara ingen, udda eller jämn. Ingen paritet är vanligast. Pariteten har att göra med kontroll av om överföringen av data skett korrekt.

Antal stoppbitar.

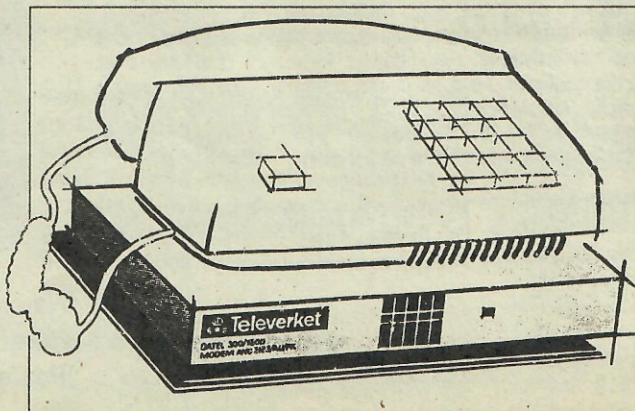
Stoppbitarna är en signal som talar om när ett

tecken är sänt. Det vanligaste är en stoppbit. När du kommit så långt att du ställt in programmet, är det bara att låta det ringa upp någon BBS (elektronisk anslagstavla) eller att slå en signal till någon annan modemare. Ringer du upp en BBS så kommer den att visa dig instruktioner om hur du skall göra för att manövrera runt i den. När du kommit så långt att det är dags att hämta hem en fil från BBSen du ringt upp, blir du också tvungen att välja ett överföringsprotokoll. Överföringsprotokollet är en samling regler för hur filer skall flyttas mellan din dator och den du ringt upp, hur felkontroll skall hanteras och liknande. De flesta BBSer och kommunikationsprogram har protokollen X-modem (Långsamt och lite osäker överföring, men finns överallt.), Y-modem (Bra) och Z-modem (Bättre). Några

kommunikationsprogram och BBSer använder också ett protokoll som heter Kermit (Bäst!), men det är inte lika vanligt som de andra.

Detta bör vara tillräckligt för att du skall kunna komma igång. Modem är inte speciellt dyra, och de kommer att ge din dator en helt ny dimension. Med ett bra kommunikationsprogram ur Public Domain är du sedan rustad för din första upptäcktsfärd på telenätet.

Lycka Till!

AMIGA

SKRIV TILL: AMIGAZINET, BOX 152, 448 01 FLODA

Henriks Hörna

Ny chef för svenska Commodore

Lars Molander, tidigare VD och Skandinavienchef för Atari har nu tillträtt befattningen som VD för Commodore AB.

Lars Molander, som tidigare varit anställd hos Commodore mellan 1985 och 1987, efterträder härmed Reidar Elle som har slutat på företaget.

Och min nästa dator blir...

Stephen Jobs, den inte helt okände grundaren av ett företag som heter Apple, är just nu en glad man. Hans nya företag, NeXT Computer, börjar äntligen få vind i seglen. NeXTs nya 68040-baserade arbetsstationer har slagit mycket bra, hela 8000 maskiner såldes de tre första månaderna i år. Med över sexton miljoner färger i det högupplösande grafikkortet, senaste UNIX-versionen och ett mycket bra grafiskt gränssnitt, är NeXT en maskin att drömma om. (Till och med för Amiga-användare!)

Sprakande Färger...

...mer än sexton miljoner av dem, bjuder Black Belt Systems HAM-E, ett nytt 24-bitars grafikkort på. Ok, 24-bitars grafikkort är ingen

nyhet, men vad rör det oss? Med priser som startar runt 20000:- och går upp till mer än det tredubbla, är det inte leksaker för oss vanliga dödliga.

HAM-E kostar 4299 i England, lite drygt 3000:-, en spottstyver jämfört med andra liknande grafikkort.

Suck, kanske efter att jag skrapat ihop till en Amiga 3000...

Samplar Bäst...

...som samplar med högst upplösning. Amigan är en "hot" maskin för alla som är intresserade av att sampla och leka med ljud effekter, både musiker och andra. Hittills har det funnits ett litet aber, nämligen att Amigans hårdvara är begränsad till att hantera samplingar med åtta bitars upplösning. Enter AudioLink, från Beta Unlimited, en 16-bitars sampler som klarar samplingfrekvenser upp till 48 kHz i stereo och 96 kHz i mono. AudioLink både samplar och behandlar ljudet självt, utan att blanda in Amigans mikroprocessor, vilket gör att det medföljande styr/redigeringsprogrammet kan multitaska (Ugh! Vedervärdigt språkbruk där! Skäms på mig!) med andra musikprogram utan att dessa hamnar på efterkälken.

Systemet levereras med åtta par stereokanaler och 1 MB RAM (utbyggbart till 16 MB).

För mer information, kontakta: Beta Unlimited, 87 Summit St., Brooklyn, New York, NY 11231, USA

Private Eye

Ett företag som heter Reflection Technologies har utvecklat en monitor, Private Eye, som är så liten att man sätter den på sig, ungefär som ett pannband. Bildskärmen är inte mer än 1 tum (25.4 mm), men eftersom den sitter bara några centimeter från ögat, ser det för användaren ut som om den vore en 12 tum monitor. Private Eye är utvecklad för PC och klarar idag bara CGA-grafik, men bildkvalitån lär vara mycket god. Genom att "rita" bilder med hjälp av en rad lysdioder och en vibrerande spegel istället för att använda LCD-teknik, får man en bild som visserligen är monokrom, men som har mycket god skärpa. När får vi se en version för Amiga?

RocGen

RocGen från Silica Systems är ett nytt lågpris genlock (ca 417 i England) som inte bara lär vara av skaplig kvalitet, det har också ett par speciella ess i ärmen, saker som man annars bara hittar på betydligt dyrare genlock. Fade in/out-kontroller tex. RocGens fade-funktion sköts av ett skjutreglage, det behövs ingen speciell mjukvara.

Vi lär nog få se RocGen här snart. Värt att vänta på för er som, liksom jag själv, är lite av Desktop videofreaks.

Japan utmanar Commodore

Sony och Nintendo har gått samman för att ta fram en egen version av commodores CDTV. De håller på att utveckla en helt ny standard för CD-ROM-teknologi, Sony-Nintendo-formatet. Det verkar som om Commodore får försöka få andan ur vagnen med CDTV nu, annars kan de ligga illa till.

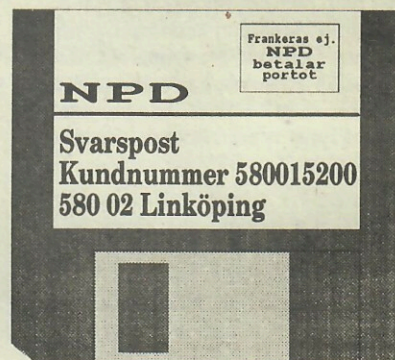
Än så länge är i alla fall Commodore först, CDTVn släpps i maj, ingen annan lär ligga närmare än åtminstone ett halvår, kanske ett år, med en liknande produkt.

HEMDATORNYTTIS PD-ERBJUDANDE

Nordiska PD-Biblioteket är nordens största programbibliotek för Amiga. NPD sköter distributionen av s.k. fri programvara åt de större Amiga-föreningarna i Sverige och Norge. Normalt pris per diskett är 20:-/st, men medlemmar i dessa föreningar betalar endast 15:-/st. Nu har även Hemdatornyttis läsare denna möjlighet. Det som krävs av dig är att du beställer med denna kupong. LISTAN över PD-programmen ligger på två disketter. Med på dessa disketter finns det också, i mån av plats, något eller några små nyttiga program. Ett par nybörjartexter finns det också med. LISTAN-disketterna kostar 20:- för båda två. Fyll i kupongen och lägg den på brevlådan bara. **Du behöver inte betala något porto - Det gör vi!**

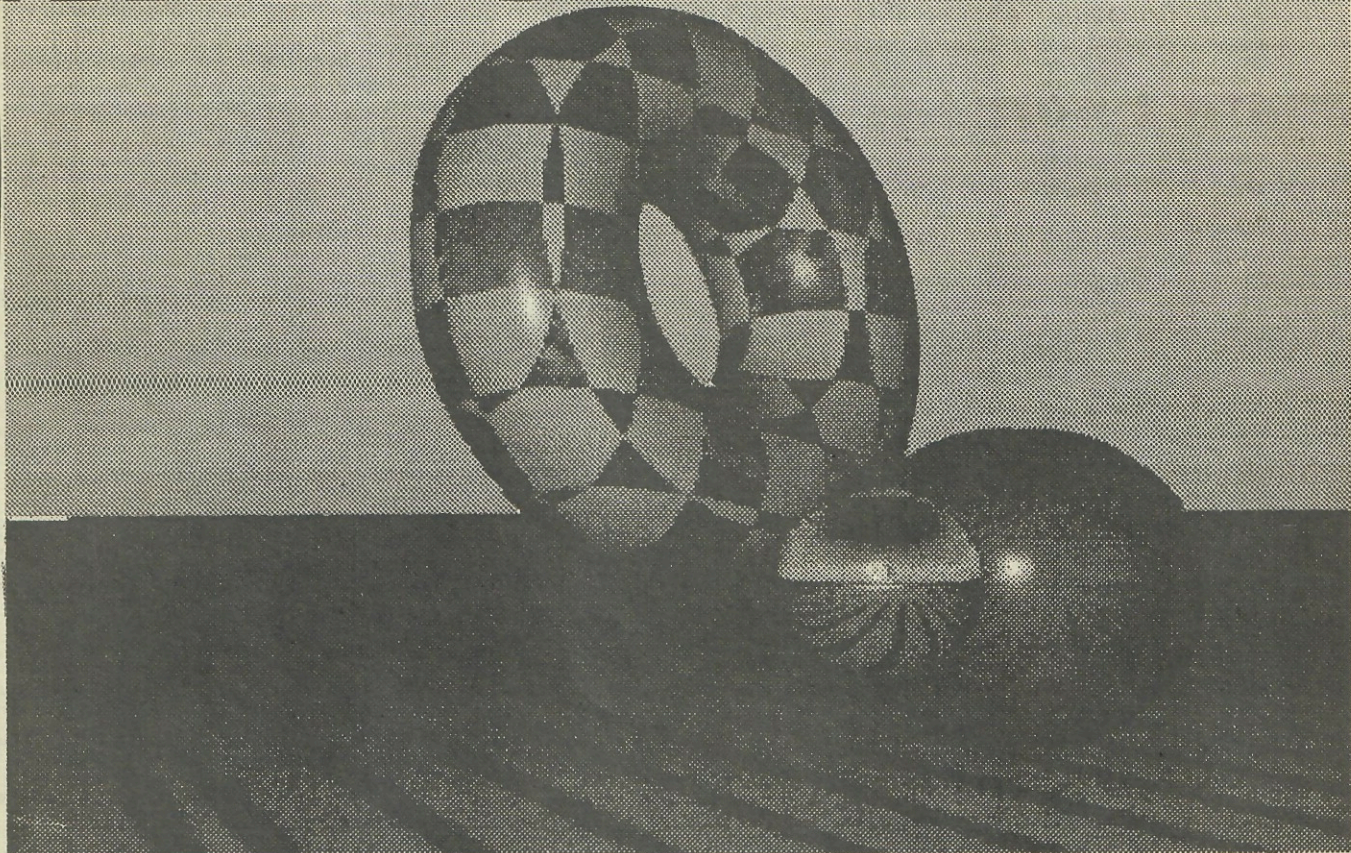
Ja, jag vill beställa LISTAN Ja, jag vill beställa följande diskar:

Nordiska PD-Biblioteket, BOX 2011, 580 02 LINKÖPING, TEL 013-72026

Namn _____
Adress _____
Postadr. _____
Tel _____

IMAGINE

IMAGINE:

En värdig efterföljare till Turbo Silver 3.0

Det börjar komma en ny generation raytracingprogram till Amigan. Nu har Impulse släppt Imagine, efterföljaren till det populära Turbo Silver 3.0. HemdatorNytt har testat och funnit Imagine vara en värdig efterträdare.

Turbo Silver 3.0 har i flera år varit ett av de mest prisvärda ray-tracingprogrammen för Amigan. Därför blev förväntningarna på efterföljaren, Imagine, väldigt högt ställda hos många.

Jag får nog säga att det mesta av förväntningarna har infriats. Imagine är kraftfullare än sin föregångare, men framför allt mycket mer lättanvänd och välorganiserad. Objekteditorn är mycket bra och det hierarkiska animationssystemet slår allt annat jag sett i den vägen med hästlängder.

Innan jag packade upp Imagine, hade jag

väntat mig att programmet skulle komma på en tre-fyra disketter och med en jättebamsig handbok. Istället låg det en enda, något mer än halvfull, diskett i lådan, tillsammans med två inte alltför tjocka handböcker. Den ena av böckerna var en referenshandbok, medan den andra var en handledning bestående av ett antal övningar.

Enkel installation

Programmet låg packad på disketten med hjälp av ett packningsprogram, men tack vare det medföljande installationsprogrammet, var in-

stationen mycket enkel, både till hårddisk och diskett. För dem som är lyckliga nog att äga ett turbokort, eller en Amiga 3000, finns det med en speciell 68020-version av programmet.

Det visade sig snart att Imagine var en mycket behaglig bekantskap att göra. Programmet är inte bara kraftfullt, det är också användarvänligt och pålitligt. (Bara en Guru under en intensiv testvecka.) Mycket av Imagines användbarhet kommer av programmets moduluppbyggnad.

Objekt skapas i en Detalj-editor. Där kan föremål sättas samman av olika typer av standard objekt, skivor, koner, sfärer osv. Det går också att rita objekt på fri hand, transformera objekt på olika sätt, till exempel genom Sweep- och Spin-operationer eller genom att dra ut dem längs utritade vägar. Att rita i 3D är inte det lättaste, men Imagines Detalj-editor gör att det kommer så nära ett nöje som det kan bli. Även

(Forts. på sid 38)

COMMODORE 64 / 128

SPEL TILL COMMODORE 64/128

ACCOLADE

HARD BALL	KASS	DISK	59	
JACK NICK COURSES V.4 *			149	
JACK NICKLAUS GOLF			229	
PSI-5 TRADING CO			59	129
SERVE & VOLLEY			69	129
STAR CONTROL			159	199
TEST DRIVE II			149	229

*=Kräver Jack Nicklaus Golf

ACTIONSOFT

THUNDER COPPER		DISK	299	
UP PERISCOPE			299	

ANCO

KICK OFF II	KASS	DISK	149	199
RALLY CROSS CHALL			149	

AUDIOGENIC

EMLYN HUGHES SOC.	KASS	DISK	149	199
EXTERMINATOR			159	199
HELTER SKELTER			159	199
LOOPZ			159	

BLADE

LORDS OF CHAOS	KASS	DISK	149	
----------------	------	------	-----	--

CAPCOM

STREET FIGHTER			59	
STRIDER II			159	229
UN SQUADRON			159	229
VIGILANTE			79	

CINEMAWARE

DEFENDER OF THE CROWN	KASS	DISK	159	
ROCKET RANGER			249	
THREE STOOGES			199	
TV SPORTS FOOTBALL			249	

COSMI

CHERNOBYL	KASS	DISK	149	
PRESIDENT IS MISSING			149	199
SPUR HUEY II			149	

DATA EAST

ABC MONDAY NIGHT FOOTBALL		DISK	369	
---------------------------	--	------	-----	--

DIGITAL

F16 COMBAT PILOT *	KASS	DISK	199	249
--------------------	------	------	-----	-----

*=Fungarar ej på 1571/Oceanic

DINAMIC

NARCO POLICE	KASS	DISK	149	199
--------------	------	------	-----	-----

ELECTRONIC ARTS

ARCHON COLLECT.		DISK	129	
LEGACY OF ANCIENTS			129	
RACING DESTRUCTION SET			149	
SENTINEL WORLDS			199	
SKATE OR DIE			69	129
STAR FLIGHT			149	

ELITE

GREMLINS II	KASS	DISK	149	199
MIGHTY BOMB JACK			149	199

EMPIRE

AMAZING SPIDERMAN	KASS	DISK	159	199
GAZZA II			159	199

EPYX

LA CRACKDOWN	KASS	DISK	199	
LEGEND OF BLACK SILVER			199	
SNOW STRIKE			199	
SPORTING NEWS BASEBALL			199	
SUBBATTLE SIMULATOR			199	
WORLD GAMES			59	89

GARDE

HIGH SEAS		DISK	499	
-----------	--	------	-----	--

GOLIATH

WORLD CHAMP BOXING	KASS	DISK	149	
SUBBUTEO			149	199

GRANDSLAM

HUNT FOR RED OCTOBER	KASS	DISK	149	199
PAC LAND			129	179
PAC MANTA			129	179
TERRYS BIG ADVENTURE			149	199
THUNDERBIRDS			179	

GREMLIN

LOTUS ESPRIT TURBO	KASS	DISK	159	199
SUPER CARS			159	199
ULTIMATE GOLF			199	

INFOCOM

BALLYHOO		DISK	199	
BUREAU CRAZY C128			199	
DEADLINE			99	
HITCHHIKERS GUIDE			149	
LEATHER GODDESSES			149	
STAR CROSS			99	
SUSPENDED			99	

INFOGRAMS

SIM CITY	KASS	DISK	249	
----------	------	------	-----	--

WELLTRIS 159 229

INTERPLAY

BARDS TALE III	KASS	DISK	219	
DRAGON WARS			249	
NEUROMANCER			249	
TRACER SANCTION			199	
WASTELAND			219	

KONAMI

BLADES OF STEEL			249	
TENAGE MUTANT HERO			179	229

KRISALIS

MANCHESTER UTD	KASS	DISK	149	199
----------------	------	------	-----	-----

LUCASFILM

NIGHTSHIFT		DISK	159	229
ZAK MC KRACKEN			199	

MICROLEAGUE

MICROLEAGUE BASEBALL	KASS	DISK	399	
MICROLEAGUE FOOTBALL			349	
MICROLEAGUE WRESTLING			299	
WWF SUPERSTARS *			199	

*=Kräver Microleague wrestling

MICROPROSE

ACRO JET	KASS	DISK	149	199
AIRBORNE RANGER			179	
F15 STRIKE EAGLE			149	
GUNSHIP			179	249
PIRATES			179	249
PROJECT STEALTH FIGHTER			179	249
RED STORM RISING			179	
SILENT SERVICE			199	

MICROSTYLE

RICK DANGEROUS II	KASS	DISK	149	199
-------------------	------	------	-----	-----

MILLENIUM

WARLOCK THE AVENGER	KASS	DISK	159	229
---------------------	------	------	-----	-----

MINDSCAPE

DAYS OF THUNDER	KASS	DISK	149	199
DEJA VU			199	

NEW WORLD COMPUTING

KINGS BOUNTY		DISK	249	
MIGHT & MAGIC II			249	

OCEAN

CHASE HQ II (CART)	KASS	DISK	299	299
NARC			159	229
NAVY SEAL (CART)			299	299
NIGHT BREED			159	229
MIDNIGHT RESISTANCE			149	199
PUZZNIC			159	229
ROBOCOP II (CART)			299	299
SHADOW OF THE BEAST			299	299
SHADOW WARRIORS			149	199
THE BREAK			149	
TOTAL RECALL			159	229

ORIGIN

OMEGA	KASS	DISK	369	
ULTIMA VI			299	

RAINBOW ARTS

OIL IMPERIUM	KASS	DISK	199	
TURRICAN II			149	199

SIMULATIONS CANADA

FALL GELB		DISK	499	
FIFTH ESKADRA			499	
GOLAN FRONT			499	
GREY SEAS, GREY SKIES			499	
IN HARMS WAY			499	
LONG LANCE			499	
SEVENTH FLEET			499	
SIEG IN AFRIKA			499	
STALINGRAD CAMPAIGN			499	

SSG

AMERICAN CIVIL WAR I		DISK	349	
AMERICAN CIVIL WAR II			299	
AMERICAN CIVIL WAR III			249	
BATTLES IN NORMANDY			299	
CARRIERS AT WAR			349	
EUROPE ABLAZE			349	
FIRE KING			249	
HALLS OF MONTEZUMA			349	
MAC ARTHURS WAR			249	
REACH FOR THE STARS			349	
ROMMEL			299	

SSI

50 MISSION CRUSH	KASS	DISK	199	
BATTALION COMMANDER			149	
BATTLE OF ANTIETAM			369	
BATTLES OF NAPOLEON			349	
BUCK ROGERS			299	
CHAMPIONS OF KRYNN			299	
CURSE OF AZURE BONDS			349	
DEATH KNIGHT OF KRYNN			349	
DEMONS WINTER			269	
DRAGONS OF FLAME			199	
DRAGON STRIKE			299	
ETERNAL DAGGER			269	
FORTRESS			179	
GEMSTONE HEALER			269	

JÄTTEBILLIGT: 79 KR/ST FÖR C64 KASSETTER

ARMALYTE, BARBARIAN II, CALIFORNIA GAMES, DEFENDERS OF THE EARTH, DELTA, FORGOTTEN WORLDS, GARY LINEKERS HOT SHOT, HAWKEYE, HUNTERS MOON, KICK OFF I, LAST DUEL, OUT RUN, QUEDEX, SCOOBY & SCRAPPY DOO, SUPER SCRAMBLE, TECHNOCOP, THUNDERBLADE, TIGER ROAD, TOP CAT, VIGILANTE.

PRIS: ENDAST 79 KR PER STYCK

GEMSTONE WARRIOR			269	
GEOPOLITIQUE 1990			179	
HILLS FAR			269	
OVERRUN			349	
PANZER STRIKE			349	
PHANTASIE III			269	
POOL OF RADIANCE			349	
PRESIDENT ELECT 88			199	
QUESTRON I			269	
QUESTRON II			269	
REALM OF DARKNESS			269	
ROADWAR EUROPA			269	
SECRET OF SILVERBLADES			299	
SHARD OF SPRING			269	
SIX-GUN SHOOTOUT			199	
STORM ACROSS EUROPE			349	
TYPHOON OF STEEL			349	
WARGAME CONSTR SET			269	
WAR OF THE LANCE			299	

STORM

ST DRAGON	KASS	DISK	159	199
SWIV			159	199

SUBLOGIC

FLIGHT SIMULATOR II		DISK	499	
NIGHTMISSION PINBALL			199	
STEALTH MISSION			299	

SYSTEM 3

LAST NINJA I	KASS	DISK	59	
LAST NINJA III			179	229
NINJA REMIX *			149	
TUSKER			149	
VENDETTA			149	

*=Uppdaterad version av Last Ninja II

TELARIUM

AMAZON		DISK	199	
DRAGON WORLD			199	

TENGEN

BADLANDS (CART)	KASS	DISK	299	299
SKULL & CROSSBONES			149	199

THALAMUS

CREATURES	KASS	DISK	149	199
HEAT SEEKER			149	199
SUMMER CAMP			149	199

TITUS

DICK TRACY	KASS	DISK	159	199
FIRE & FORGET II			159	

UBI SOFT

BAT	KASS	DISK	249	
IRON LORD			199	
NO			199	
PUFFYS SAGA			149	
SKATE WARS			149	
TWIN WORLD			149	

US GOLD

CHIPS CHALLENGE	KASS	DISK	159	229
E-MOTION			159	199
ESWAT			159	229
HEAVY METAL			149	199
ITALY 1990			149	199
LINE OF FIRE			159	229
MEAN STREETS			229	
SUPER MONACO GP			159	229

VIRGIN

CLUEDO	KASS	DISK	149	199
DIPLOMACY			149	199
GOLDEN AXE			159	199
JUDGE DREDD			149	199
MONTY PYTHON			149	199
RISK			179	
SUPER OFF ROAD			159	199
V17			149	199

WIZARDWARE

SUPERSTAR ICE HOCKEY *	KASS	DISK	199	
------------------------	------	------	-----	--

*=tidigare utgiven av Databyte & Mindscape

SPELPAKET COMMODORE 64/128

100% DYNAMITE. Afterburner, Last Ninja II, Wec le Mans och Double Dragon I. Pris kassett 199, diskett 229

BIG BOX Ghostbusters I, Enduro Racer, Hacker I,

GAMEBOY X MACINTOSH X AMIGA X ATARI ST

Microprose Soccer. Pris kassett 199, diskett 229.
SPORTS VOL 1 Indoor Sports, Superstar Soccer, Clubhouse Sports och Superstar Ice Hockey. Pris diskett 349.
SYSTEM III PACK IK+, Myth, Vendetta och Tusker. Pris kassett 229, Diskett 249
TEN GREAT GAMES Avenger, Future Knight, Boulder, Trailblazer, Football of the Year I, Krakout, Highway Encounter, Monty on the Run, West Bank and Jack the Nipper I. Pris Kasset 149
TOLKIEN TRILOGY Hobbit, Lord of the Rings och Shadows of Mordor. Pris kassett 179
WHEELS OF FIRE Turbo Out Run, Chase HQ, Hard Drivin och Powerdrift. Pris kassett 199 diskett 299
WINNERS Thundeblade, Led Storm, Indiana Jones Temple of Doom, Blasteroids och Impossible Mission II. Pris kasset 199
WORLD OF FLIGHT Flight Simulator II, Jet, Japan Scenery Disk, Scenery Disk 7 och 11. Pris diskett 699

NYTTOPROGRAM COMMODORE 64/128

	KASS	DISK
ASSEMBLER MONITOR 64		399
BUDGET	179	199
FIRMAOKFÖRING 64		795
FIRMAOKFÖRING 128		795
GRAPHIC ADV. CREATOR		299
HEMBOKFÖRING I	279	299
HEMBOKFÖRING II		399
OXFORD BASIC		199
PLANERINGSKALENDER	179	199
PROGRAMMERS TOOLBOX		229
TEXTREGISTER 64 (ORDBEH.)	279	299
TEXTREGISTER 128 *		349

GAMEBOY
 AMAZING PENGUIN, BASES LOADED, BEETLE JUICE, BILL ELIOTS NASCAR, BOXXLE, BURAI FIGHTER, BURGER TIME DELUXE, CHESSMASTER 2000, CRYSTAL QUEST, CYCLE GRANDPRIX, CYRAID, DEAT HEAT SCRAMBLE, DOUBLE DRIBBLE, DRAGONS LAIR, FISH DUDES, FORTRESS OF FEAR, GO! GO! TANK & RESCUE, HATRIS, IN YOUR FACE, ISHIDO, KING OF THE ZOO, KUNGFU MASTER, KWIK, MARUS MISSION, MERCENARY PORCE, MR DO, NAVY SEALS, NBA ALL STAR CHALLENGE, NEMESIS, NOBUNAGAS AMBITION, PAC MAN, PAPER BOY, PENGUIN WARS, PIPE DREAMS, QUARTH, R-TYPE, RESCUE PRINCES, ROLANDS CURSE, SPUDS ADV. TASMANIA STORY, WWF SUPERSTAR WRESTLING. PRIS 299 PER STYCK.

SPEL TILL MAC

	PRIS
AUTODUEL	399
BANE OF COSMIC FORGE	599
BASEBALL II	549
BRIDGE 6.0	399
CURSE OF AZURE BONDS	549
FALCON V.2.2	549
GOLD OF THE AMERICAS	449
HARD BALL II	549
ISHIDO	499
JACK NICKLAUS GOLF	549
LIFE & DEATH	499
LOOM	449
MIGHT & MAGIC	599
OGRE	299
PLAYMAKER FOOTBALL	499
PRO CHALLENGE	499
ROBO SPORT	599
SPACE QUEST III	499
SPACE ROGUE	499
STRATEGO	499
TEST DRIVE II	499

SPEL TILL AMIGA & ATARI ST

Alla Atari ST spel KRÄVER DUBBELSIDIG DRIVE. Endast äldre ATARI ST-datorer har enkelsidiga drivar. Alla ST/E-modeller har dubbelsidig drive

ACCOLADE

	AMI	AST
BAR GAMES	299	
ELVIRA (1MB)	369	369
ISHIDO	299	
JACK NICKL. COURSE V.4 **	179	
JACK NICKL. UNLTD (1 MB)	369	
SEARCH FOR KING (1MB)	399	
STAR CONTROL (1mb)	299	
TEST DRIVE II	349	299

TEST DR II CALIFORNIA*	179	179
TEST DR II EUROPEAN (1MB) *	179	179
TEST DR II MUSCLECARS *	179	179
TEST DR II SUPERCARS *	179	179
*=Kräver Test drive II		
**=Kräver Jack Nicklaus Golf		
AEGIS	AMI	AST
PORTS OF CALL	299	
ANCO	AMI	AST
DEATH TRAP	299	299
FINAL WHISTLE *	199	199
KICK OFF II	249	249
KICK OFF II 1 MEG	299	
PLAYER MANAGER	249	249
WINNING TACTICS *	149	
*=Kräver KICK OFF II		
ARTWORX	AMI	AST
BRIDGE 6.0	369	
DELUXE STRIP POKER	249	249
AUDIOGENE	AMI	AST
EMLYN HUGHES INT SOCC.	299	299
EXTERMINATOR	299	299
LOOPZ	299	299
BETHESDA	AMI	AST
HOCKEY LEAGUE SIM	299	
WAYNE GRETZKY HOCKEY	369	369
BRODERBUND	AMI	AST
PRINCE OF PERSIA	299	299
WINGS OF FURY	299	
CAPCOM	AMI	AST
STRIDER II	299	299
UN SQUADRON	299	299
CDS	AMI	AST
EUROPEAN SUPER LEAGUE	299	299
CINEMARE	AMI	AST
ANT HEADS DATADISK *	199	
DEFENDER OF THE CROWN	149	149
IT CAME FROM DESERT **	349	
ROCKET RANGER	149	149
THREE STOOGES	369	
WINGS 512K	349	
WINGS (1MB)	349	
**=Kräver It Came From The Desert		
** = Amiga ver kräver 1MB		
COMMAND SIMUL.	AMI	AST
BLITZKRIEG I MB	399	
WHITE DEATH I MB	399	
CORE DESIGN	AMI	AST
CAR-VUP	299	299
CHUCK ROCK	299	299
CORPORATION	299	299
CORPORATION MISSION*	199	199
TORVAK THE WARRIOR	299	299
*kräver corporation		
DATA EAST	AMI	AST
MONDAY NIGHT FOOTBALL *	499	
* kräver 1 MB		
D & H GAMES	AMI	AST
FOOTBALL DIRECTOR II	269	
SOCCER MANAGER MULTI PL.	299	299
DELPHINE	AMI	AST
FUTURE WARS	299	299
OPERATION STEALTH	299	299
DIGITAL	AMI	AST
ATP II	299	299
F16 COMBAT PILOT	299	299
DIGITAL MAGIC	AMI	AST
ESCAPE FROM COLDIITZ	369	
DINAMIC	AMI	AST
NARCO POLICE	299	299
DOMARK	AMI	AST
MIG 29 FULCRUM	399	399
NAM	369	369
DYNAMIX	AMI	AST
A10 TANK KILLER 1MB	399	
ELECTRONIC ARTS	AMI	AST
688 ATTACK SUB	299	

BUDOKAN	159	
CENTURION	299	
CHUCK YEAGERS AFT 2.0	299	299
FLOOD	159	159
IMMORTAL 1MB	299	299
IMPERIUM	299	299
INDIANAPOLIS 500	299	
KEEP THE THIEF	149	
OPERATION COMBAT	299	
PGA TOUR GOLF	299	
POPULOUS PROM LANDS*	149	149
POWER MONGER	349	349
PROJECTYLE	159	159
SKI OR DIE	299	
STAR FLIGHT	159	159
SWORDS OF TWILIGHT	149	
ZANY GOLF	149	149
*=kräver Populous		
ELECTRONIC ZOO	AMI	AST
ECO PHANTOMS	299	
XIPHOS	299	299
ELITE	AMI	AST
GREMLINS 2	299	249
MIGHTY BOMB JACK	299	249
TURNAMENT GOLF	299	299
WORLD CHAMP SOCCER	299	299
EMPIRE	AMI	AST
AMAZING SPIDERMAN	299	249
GAZZA II	299	299
MEGA TRAVELLER I (1MB)	369	369
TEAM YANKEE	369	369
FIREBIRD	AMI	AST
3D POOL	249	
ELITE	299	299
FTL	AMI	AST
CHAOS STRIKES BACK **	299	299
DUNGEON MASTER**	349	299
DUNGEON M. SURVIVAL *	199	
*=Kräver Dungeon Master		
**=Amiga ver kräver 1 mb		
GOLIATH	AMI	AST
SUBBUTO	249	249
WORLD CHAMP BOXING MAN	269	
GREMLIN	AMI	AST
BSS JANE SEYMOUR	299	299
HERO QUEST	299	299
LOTUS ESPRIT TURBO	299	299
SUPER CARS II	299	299
SWITCHBLADE II	299	299
TEAM SUZUKI	299	299
TOYOTA CELICA GT RALLY	299	299
IMAGE WORKS	AMI	AST
BACK TO THE FUTURE III	299	299
BRAT	299	299
CADAVER	299	299
KILLING CLOUD	299	299
PREDATOR II	299	299
SPEEDBALL II	299	299
TEENAGE MUTANT HERO*	299	299
*samma spel som Teenage Mutant Ninja från Ultra		
IMPRESSIONS	AMI	AST
COHORT FIGHTING FOR ROME	369	369
FEUDAL LORDS	299	299
FINAL CONFLICT	299	299
MERCHANT COLONY	369	369
STRIKER	299	299
IMPULSE	AMI	AST
EDD THE DUCK	299	299
INT ICE HOCKEY	299	299
INFOGRAMS	AMI	AST
ALPHA WAVES	329	329
LIGHT CORRIDOR	299	299
METAL MASTERS	329	329
MURDER IN SPACE	299	299
MYSTICAL	299	299
POP UP	249	249
INNERPRISE	AMI	AST
LOST DUTCHMANS MINE 1 MB	369	
SWORD OF SODAN	299	
THE PLAGUE	299	
INTERNECINE	AMI	AST
ACTION STATIONS (1MB)	369	

INTERPLAY	AMI	AST
BARDS TALE II	149	
BARDS TALE III	299	
DRAGON WARS	299	
NEURONMANCER (1MB)	299	
INTERSTEL	AMI	AST
DRAGON FORCE (1MB)	399	
REEL FISHIN	399	
KOEI	AMI	AST
GENGHIS KHAN (1MB)	399	
ROMANCE 3 KINGDOOMS *	599	
*=Kräver 1 MB		
KONAMI	AMI	AST
BLADES OF STEEL	399	
CASTLE VANIA	249	
DOUBLE DRIBBLE	369	
KRISALIS	AMI	AST
BOTICS	249	249
HILL STREET BLUES	299	299
MAD PROF MARIARTI	249	249
MANCHESTER UTD	299	249
REVELATION	249	249
LUCASFILM	AMI	AST
BATTLEHAWKS 1942	299	
INDIANA JONES L.C. ADV	299	299
LOOM	349	349
MANIAC MANSION	299	299
NIGHTSHIFT	299	299
THEIR FINEST HOUR	349	349
ZAK MC KRACKEN	299	299
MAXIS	AMI	AST
SIM CITY	369	369
SIM CITY (1MB)	399	
SIM CITY TERRAIN	199	219
*=Kräver SIM CITY		
MICROLEAGUE SPORTS	AMI	AST
MICROLEAGUE WRESTLING	369	
MICROPROSE	AMI	AST
AIRBORNE RANGER	299	299
F19 STEALTH FIGHTER	369	369
GUNSHIP	349	299
MI-TANK PLATOON	369	369
PIRATES	299	299
RAILROAD TYCOON	369	369
RED STORM RISING	299	299
SILENT SERVICE	299	299
MICROSEARCH	AMI	AST
PRO FOOTBALL SIM V3.0 (1MB)	399	
MICROSTYLE	AMI	AST
INT SOCCER CHALL	299	299
ORIENTAL GAMES	299	299
RICK DANGEROUS II	299	299
RVF HONDA	299	299
SIMULCRA	299	299
MILLENUM	AMI	AST
HORROR ZOMBIES	299	299
JAMES POND	299	299
MOONSHINE RACERS	299	299
RESOLUTION 101	299	
WARLOCK THE AVENGER	299	299
MINDSCAPE	AMI	AST
CAPTIVE	299	299
CHESSMASTER 2100 (1MB)	399	
DAYS OF THUNDER	299	299
DEJA VU II	299	
GIN & CRIBBAGE	399	
SUPERSTAR ICE HOCKEY	299	299
ULTIMATE RIDE	299	299
NEW WORLD COMPUTING	AMI	AST
MIGHT & MAGIC II	399	
NUCLEAR WAR	299	
NOVAGEN	AMI	AST
DAMOCLES	299	299
DAMOCLES MISSION D.2 *	149	149
*=Kräver Damocles		
OCEAN	AMI	AST
F29 RETALIATOR	299	299
BATTLE COMMAND	299	299
LOST PATROL	299	299
MIDNIGHT RESISTANCE	299	299
NARC	299	299
NAVY SEALS	299	299
NIGHTBREED (ACTION)	299	299
NIGHTBREED (INT. ACT)	299	299
PANG	299	299
PLOTTING	299	299
PUZZNIC	299	299
ROBOCOP II	299	299
SECRET AGENT	299	299
SHADOW WARRIORS	299	299

Forts. på nästa sida

AMIGA & ATARI ST

TOTAL RECALL	299	299
OMNITREND	AMI	AST
BREACH I	249	249
BREACH II 1 MB	399	
UNIVERSE III	299	299
ORIGIN	AMI	AST
OMEGA	399	399
SPACE ROGUE	399	
ULTIMA V	369	
WIND WALKER	369	369
PALACE	AMI	AST
CRYSTALS OF ARBOREA	369	369
DEMONIAK	369	369
PANTHER GAMES	AMI	AST
ALIEN DRUG LORDS (1MB)	499	
FIREBRIGADE*	399	399
* = Amiga ver kräver 1 Mb		
PARSEC	AMI	AST
OPERATION SPRUANCE	399	
PSS	AMI	AST
WOLFPACK 1MB	369	
PSYGNOSIS	AMI	AST
ARMOUR GEDDON	329	
ATOMINO	329	329
AWESOME	329	329
CARTHAGE	299	
KILLING GAME SHOW	299	299
LEMMINGS	299	299
OBITUS	399	
SHADOW OF THE BEAST II	399	
RAINBIRD	AMI	AST
BETRAYAL	369	369
MIDWINTER	369	369
TOWER OF BABEL	299	299
UMS I	299	
UMS II (1MB)	369	369
RAINBOW ARTS	AMI	AST
APPRENTICE	249	
LEGEND OF FAERGHAIL	349	349
MASTERBLAZER	299	
MUDS	299	
OIL IMPERIUM	299	299
TURRICAN II	299	299
Z-OUT	249	
READYSOFT	AMI	AST
DRAGONS LAIR II-TIME WARP	499	499
SPACE ACE	499	499
WRATH OF THE DEMON	369	369
RENEGADE	AMI	AST
GODS	299	299
SIERRA	AMI	AST
BLACK CAULDRON	369	
CODENAME ICEMAN **	399	399
COLONELS BEQUEST **	399	399
CONQUEST OF CAMELOT **	399	399
GOLD RUSH	349	349
HEROS QUEST I	399	399
KINGS QUEST I	399	399
KINGS QUEST II	399	399
KINGS QUEST III	399	399
KINGS QUEST IV	399	399
LEISURE SUIT LARRY I	299	299
LEISURE SUIT LARRY II	399	399
LEISURE SUIT LARRY III	399	399
MANHUNTER S.F. *	399	399
POLICE QUEST I	399	399
POLICE QUEST II *	399	399
QUEST FOR GLORY II *	399	
SPACE QUEST I	399	
SPACE QUEST II *	399	
SPACE QUEST III *	399	399
STELLAR 7	299	
THEXDER	299	
* = Amiga ver kräver 1Mb.		
** = Amiga och Atari ST/E ver kräver 1 mb		
SIMULATIONS CANADA	AMI	AST
BATTLE OF THE ATLANTIC	499	499
BATTLE TANK	499	499
FALL GELB	499	499
FIFTH ESKADRA	499	499
FLEET MED	499	499
GOLAN FRONT	499	499
GRAND FLEET	499	499
GREY SEAS, GREY SKIES	499	499
IN HARMS WAY	499	499
KRIEGSMARINE	499	499
KURSK CAMPAIGN	499	499
LONG LANCE	499	499
MAIN BATTLE TANK C.G.	499	499
MAIN BATTLE TANK N.G.	499	499
MALTA STORM	499	499
MOSCOW CAMPAIGN	499	499
NORTHERN FLEET	499	499
OPERATION OVERLORD	499	499
ROMMEL AT EL ALAMEIN	499	499
ROMMEL AT GAZALA	499	499
SEVENTH FLEET	499	499
STALINGRAD CAMPAIGN	499	499
TO THE RHINE	499	499

SIMULMONDO	AMI	AST
AFRIKA KORPS	369	369
I PLAY 3D SOCCER	329	329
SIR-TECH	AMI	AST
BANE OF COSMIC FORGE (1MB)499		
SPECTRUM HOLOBYTE	AMI	AST
FACES: TETRIS III	299	299
FLIGHT OF INTRUDER	369	369
WELLTRIS	299	299
SSG	AMI	AST
GOLD OF THE AMERICAS	399	
WARLORDS	299	
SSI	AMI	AST
BUCK ROGERS (1MB)	369	
CHAMPIONS OF KRYNN (1MB)	369	
CURSE OF AZURE BONDS 1 MB	369	369
DRAGON STRIKE	369	
EYE OF THE BEHOLDER (1MB)	369	
HILLS FAR	299	299
OVERRUN 1MB	369	
POOL OF RADIANCE 1MB	369	
PRESIDENT ELECT	199	
QUESTRON II	349	
REBEL CHARGE	369	
RED LIGHTNING	369	369
SECOND FRONT 1MB	369	
STAR COMMAND	369	369
STELLAR CRUSADE	399	449
STORM ACROSS EUROPE	369	
SWORD OF ARAGON	369	
TYPHOON OF STEEL (1MB)	369	
WARGAME CONSTR SET	369	
STORM	AMI	AST
ST DRAGON	299	299
SWIV	299	299
SUBLOGIC	AMI	AST
FLIGHT SIMULATOR II	499	499
HAWAIIAN ODYSSEY *	299	
JAPAN SCENERY *	299	299
JET	399	399
SCENERY DISK 7 *	299	299
SCENERY DISK 9 *	299	
SCENERY DISK 11 *	299	299
WESTERN EUROPE SCENERY *	299	299
* = kräver FLIGHT SIMULATOR II		
SYSTEM 3	AMI	AST
FLIMBOS QUEST	299	299
LAST NINJA II	149	
NINJA REMIX *	299	
* = Uppdaterad ver av LAST NINJA II		
TAITO	AMI	AST
BUBBLE BOBBLE	249	
TENGEN	AMI	AST
BADLANDS	299	299
HARD DRIVIN II	299	299
HYDRA	299	299
SKULL & CROSSBONES	299	299
THALAMUS	AMI	AST
VENOM WING	249	
THALION	AMI	AST
DRAGON FLIGHT	349	349
ENCHANTED LAND	299	299
PREHISTORIC TALE	299	299
TOWER FRA	299	299
WINGS OF DEATH	299	299
THREE SIXTY	AMI	AST
BLUE MAX	369	
DAS BOOT	369	
HARPOON (1MB)	369	
HARPOON BATTLE SET II *	249	
HARPOON BATTLE SET III *	249	
* = Kräver Harpoon		
TITUS	AMI	AST
BATTLESTORM	299	299
DICK TRACY	299	299
DUCK TALES	299	
UBISOFT	AMI	AST
JUPITERS MASTERDRIVE	299	299
MORTVILLE MANOR	249	249
NIGHT HUNTER	299	249
PICK & PILE	299	299
PRO TENNIS TOUR II	299	299
RANX	299	299
TOM & THE GHOST	299	299
UNREAL	369	
ULTRA	AMI	AST
TEENAGE MUTANT NINJA *	299	
* = Samma spel som Teenage Mutant Hero från Imageworks		
US GOLD	AMI	AST
ADV DESTROYER SIM	299	299
CHIPS CHALLENGE	299	299

Superbilligt: AMIGA & ATARI ST: 149 kr/st

AFTERBURNER, APB, ARKANOID II (REVENGE OF DOH), AXELS MAGIC HAMMER, BARBARIAN II, CALIFORNIA GAMES, CJELEPHANT ANTICS, COLORADO, CONTINENTAL CIRCUS, CRAZY CARS, D T'S OLYMPIC CHALLENGE, DEFENDERS OF THE EARTH, DRILLER, FALLEN ANGEL, FANTASY WORLD DIZZY, FLINTSTONES, FORGOTTEN WORLDS, GALDRAGONS DOMAIN, GARY LINEKERS HOT SHOTS, GAUNTLET II, GEMINI WINGS, GILBERT, HOLLYWOOD POKER PRO (END AMIGA), HOSTAGES, JAWS, JOAN OF ARC, KAMIKAZE, KENNY DALGLISH MANAGER, KULT, MERCENARY COMPENDIUM, MOON WALKER, NINJA RABBITS, NORTH & SOUTH, OPERATION WOLF, OUT RUN, PLATOON, RINGSIDE, ROAD BLASTERS, R.TYPE, SDI, SHERMAN M4, SNOWBALL IN HELL, SUPER SCRAMBLE, SUPER GRAND PRX, SUPER GRID RUNNER, SUPER HANG-ON, SWITCHBLADE I, SPHERICAL, SPEED BALL I, STRIKE FORCE HARRIER, THUNDERBLADE, TOOBIN, TOP CAT, TREBLE CHAMPIONS, WIZBALL, WORLD CLASS LEADERBOARD OCH XENON I

CRIMEWAVE	299	299
ESWAT	299	299
ITALY 1990	249	249
LINE OF FIRE	299	299
MEAN STREETS	299	299
MURDER	299	249
OPERATION HARRIER	299	299
PANZA KICK BOXING	299	299
SNOW STRIKE	299	249
SUPER MONACO GP	299	299
VAXINE	299	299
VIRGIN	AMI	AST
GOLDEN AXE	299	299
JUDGE DREDD	249	249
MAGIC JOHNSON BASKET *	249	
MONTY PYTHON	249	249
RISK	299	
SPIRIT OF EXCALIBUR	369	369
SUPER OFF ROAD	299	299
SUPREMACY	369	369
VIZ	249	249
WONDERLAND (1MB)	369	369
* = Tidigare utgiven som OMNIPLAY BASKET-BALL.		

SPORTING WINNERS BRIAN CLOUGHS FOOTBALL FORTUNES, STEVE DAVIS WORLD SNOOKER OCH DAILY DOUBLE HORSE RACING. PRIS 249.
WINNING TEAM KLAX, APB, CYBERBALL, VINDICATORS OCH ESCAPE FROM THE ROBOT MONSTERS. PRIS 369

NYTTOPROGRAM AMIGA & ATARI ST

3D CONSTR KIT	AMI	AST	599	599
AMOS			599	
DELUXE PAINT				699
MASTER SOUND II				499
PHOTON PAINT 1.0		199		
STOS				399
STOS COMPILER *				249
STOS MAESTRO *				299
STOS MAESTRO PLUS *				999
STOS SPRITES 600 *				199
T.C.B. TRACKER				799
* = Kräver STOS				

SPELPAKET AMIGA & ATARI ST

Alla Atari ST spel KRÄVER DUBBELSIDIG DRIVE. Endast äldre ATARI ST-datorer har enkelsidiga drivar. Alla STE-modeller har dubbelsidig drive

BIG BOX TEENAGE QUEEN, CAPTAIN BLOOD, SAFARI GUNS, BUBBLE+, TINTIN ON THE MOON, PURPLE SATURN DAY, JUMPING JACKSON, KRYPTON EGG, STR CRAZY BOBO OCH HOSTAGES. PRIS 369.
CHALLENGERS KICK OFF I, SUPER SKI, FIGHTER BOMBER, STUNT CAR RACER OCH PRO TENNIS TOUR (GREAT COURTS). PRIS 369
COIN-OP HITS II GHOULS & GHOSTS, DY-NASTI WARS, VIGILANTE, NINJA SPIRIT OCH HAMMERFIST. PRIS 369.
FINALE PAPERBOY, GHOST & GOBLINS, OVERLANDER OCH SPACE HARRIER I. PRIS 299
FISTS OF FURY DYNAMITE DUX, SHINOBI, NINJA WARRIORS OCH DOUBLE DRAGON II. PRIS 299 (EJ STE)
FLIGHT COMMAND STRIKE FORCE HARRIER, SKY CHASE, ELIMINATOR, LANCASTER OCH SKY FOX II. PRIS 369
FULL BLAST CARRIER COMMAND, FERRARI F1, P47, HIGHWAY PATROL II, RICK DANGEROUS I OCH CHICAGO 90. PRIS 369
HIGHENERGY NORTH & SOUTH, TINTIN ON THE MOON, FIRE & FORGET I, TEENAGE QUEEN OCH HOSTAGES. PRIS 299
HOLLYWOOD COLLECTION ROBOCOP I, GHOSTBUSTERS II, INDIANA JONES L.C. (ACTION) OCH BATMAN THE MOVIE. PRIS 369
MIND GAMES WATERLOO, CONFLICT EUROPE OCH AUSTERLITZ. PRIS 299
MONSTER PACK SHADOW OF THE BEAST I, INFESTATION OCH NITRO. PRIS 329
PLATINUM BLACK TIGER, STRIDER, FORGOTTEN WORLDS OCH GHOULS & GHOSTS. PRIS 299
POWER PACK BLOOD WYCH, LOMBARD RAC RALLY, XENON II OCH TV SPORTS FOOTBALL. PRIS 299
POWER UP RAINBOW ISLANDS, ALTERED BEAST, X-OUT, TURRICAN I OCH CHASE HQ I. PRIS 369.
SEGA MASTER MIX SUPER WONDERBOY, CRACKDOWN, THUNDERBLADE, DYNAMITE DUX OCH TURBO OUT RUN. PRIS 299
SIM CITY & POPULOUS DOUBLEPACK TV Å AV DE BASTA SPELEN NAGONSIN. PRIS 369
SPORTING GOLD GAMES WINTER, GAMES SUMMER OCH CALIFORNIA GAMES. PRIS 369

SPEL TILL SEGA

ACTION FIGHTER	PRIS	199
AERIAL ASSAULT		369
ALEX KIDD IN SHINOBI WORLD		369
ASSAULT CITY		369
BASKETBALL NIGHTMARE		369
BATTLE OUTRUN		369
CALIFORNIA GAMES		369
CHASE HQ		369
COLUMNS		349
CYBER SHINOBI		369
DEAD ANGLE		369
DICK TRACY		369
DOUBLE HAWK		369
DYNAMITE DUX		369
ENDURO RACER		149
E-SWAT		369
FIRE & FORGET II		369
GAIN GROUND		369
GAUNTLET		369
GHOSTBUSTERS		369
GOLDEN AXE		369
GOLPAMANIA		399
HANG ON		149
IMPOSSIBLE MISSION		369
INDIANA JONES L.C.		369
ITALY 90		299
JUNGLE FIGHTER		369
MICKY MOUSE		369
MOON WALKER		369
OPERATION WOLF		369
PAPERBOY		369
PARLOUR GAMES		249
PSYCHO FOX		369
RC GRAND PRX		369
SLAPSHOT		369
SPELLCASTER		369
SUBMARINE ATTACK		369
SUPER MONACO GP		369
SUPER TENNIS		149
TENNIS ACE		369
THE NINJA		149
ULTIMA IV		479
VIGILANTE		369
WONDERBOY III		369
WORLD GAMES		349
WORLD SOCCER		349

SPEL TILL SEGA MEGADRIVE

AFTERBURNER II	429
ALEX KIDD IN ENCH CASTLE	369
ARNOLD PALMER GOLF	429
ARROW FLASH	429
BATTLE SQUADRON	479
BUDOKAN	479
CRACK DOWN	429
CYBERBALL	429
DICK TRACY	479
D.J. BOY	429
DYNAMITE DUKE	429
ESWAT	429

* SEGA * PC * JOYSTICKS * BÖCKER *

FORGOTTEN WORLDS	429
GHOSTBUSTERS	429
GOLDEN AXE	429
JAMES POND	479
J.B. DOUGLAS BOXING	429
JOHN MADDEN FOOTBALL	479
LAST BATTLE	429
MICKEY MOUSE	429
MONSTER LAIR	429
PGA TOUR GOLF	479
POPULOUS	479
RASTAN SAGA II	479
SHADOW DANCER	429
SPACE INVADERS 1991	479
SUPER HANG ON	429
SUPERREAL BASKETBALL	429
SUPER THUNDERBLADE	429
SWORD OF SODAN	479
TECHNO COP	479
WONDERBOY III	429
ZANY GOLF	479

JOYSTICKS

BATHANDLE	279
BOSS	179
QUICKSHOT III TURBO	179
SLICK STICK	99
TAC-2	179

BÖCKER

40 GRT FLIGHT SIM ADV.	149
688 ATTACK SUB CLUE BOOK	149
ADVANCED AMIGA BASIC	249
AMIGA ADV SYSTEM PRG GUIDE	300
AMIGA 3D GRAPHICS	249
AMIGA BASIC INSIDE & OUT	200
AMIGA C FOR BEGINNERS	249
AMIGA C FOR ADV. PRGR.	349
AMIGA DESKTOP VIDEO WORKBOOK	369
AMIGA DISKDRIVES I & O	349
AMIGA DESKTOP VIDEO GUIDE	249
AMIGA DOS INSIDE & OUT	249
AMIGA DOS II COMPANION	299
AMIGA GRAPHICS I & O	399
AMIGA HARDWARE REF MANUAL	299
AMIGA INCLUDES & AUTODOCS	429
AMIGA LIB & DEVS	429
AMIGA MACHINE LANGUAGE	249
AMIGA MAKING MUSIC	399
AMIGA MORE TRICKS & TIPS	249
AMIGA PRINTERS I & O	369
AMIGA PROGRAMMERS GUIDE	249
AMIGA SYSTEM PRG GUIDE	399
BARDS TALE I CLUE BOOK	139
BARDS TALE II CLUE BOOK	139
BARDS TALE III CLUE BOOK	139
BECOMING AN AMIGA ARTIST	249
BEST OF TRICKS & TIPS	299
BUCK ROGERS CLUE BOOK	139
C64 ADVENTURES	149
C64 CASSETTE BOOK	149
C64 GRAPHICS BOOK	149
C64 IDEA BOOK	149
C64 PEEKS & POKES	119
CHAMPION OF KRYNN CLUE BOOK	139
CHAOS STRIKES BACK CLUE BOOK	139
CODENAME ICEMAN HINT BOOK	99
COLONELS BEQUEST HINTBOOK	99
CONQUEST OF CAMELOT HINT	99
CURSE OF AZURE BONDS CLUE	139
DEATH KNIGHT KRYNN CLUEBOOK	139
DESKTOP VIDEO PRODUCTIONS	249
DRAGON WARS CLUE BOOK	139
DRAGONS OF FLAME CLUE	139
DRAKKHEN HINT BOOK	139
DUNGEON MASTER HINT BOOK	139
ELEMENTARY AMIGA BASIC	199
ELITE HELP BOOK	99
ELVIRA HINT BOOK	139
F19 STEALTH FIGHTER HANDBOOK	199
FALCON AIR COMBAT	199
FIRST BOOK OF AMIGA	249
GOLD RUSH HINT BOOK	99
GUNSHIP ACADEMY	199
HEROES OF THE LANCE CLUE BOOK	99
HEROS QUEST HINT BOOK	99
HILLS FAR CLUE BOOK	99
INDIANA JONES HINT BOOK	139
INSIDE AMIGA GRAPHICS	249
KEEP THE THIEF CLUE BOOK	139
KINGS QUEST COMPANION	199
KINGS QUEST I HINT BOOK	99
KINGS QUEST II HINT BOOK	99
KINGS QUEST III HINT BOOK	99
KINGS QUEST IV HINT BOOK	99
KINGS QUEST V HINT BOOK	99
LEISURE SUIT LARRY I HINTBOOK	99
LEISURE SUIT LARRY II HINTBOOK	99
LEISURE SUIT LARRY III HINTBOOK	99
MANHUNTER N.Y. HINT BOOK	99
MANHUNTER S.F. HINT BOOK	99
MANIAC MANSION HINT BOOK	139
MAPPING THE AMIGA	269
MARS SAGA CLUE BOOK	139
MIDI MANUAL	299
MIGHT & MAGIC I HINT BOOK	149
MIGHT & MAGIC II CLUE BOOK	149
MUSIC SYSTEM 64	249
NEUROMANCER HINT BOOK	139

SPEL TILL PC

4D SPORTS BOXING	369	369	3.5	5.25	169	SECRET OF SILVERBLADES	3.5	5.25	399
4D SPORTS DRIVIN	369	369			369	SHERMAN M4			149
ADV DESTROYER SIM	299	299			449	SILENT SERVICE II	449		449
ATP	499	499			299	SIM CITY ARCHITECT I *			199
BARDS TALE III	369	369			499	SIM CITY ARCHITECT II *			199
BLADES OF STEEL	249	249			349	SIM CITY & POPULOUS	449		449
BLITZKRIEG ARDENNES	449	449			299	SIM EARTH			499
BLUE MAX	449	449			499	SKATE OR DIE	149		149
BUCK ROGERS	449	449			549	SORCERORS GET ALL GIRLS	399		399
BUDOKAN	169	169			499	SPACE QUEST III	499		499
CALIFORNIA GAMES	149	149			499	SPACE QUEST IV (VGA)	499		499
CHAMPIONS OF KRYNN **	399	399			499	SPIRIT OF EXCALIBUR	449		449
CODENAME ICEMAN	499	499			149	STORM ACROSS EUROPE			399
COLONELS BEQUEST	499	499			499	STORMOVIK			369
COLORADO	149	149			449	STARFLIGHT I			169
CONQUEST OF CAMELOT	499	499			399	STRATEGO			369
COVERT ACTON	499	499			499	SUPER OFF ROAD			299
DAS BOOT	449	449			449	SUPERSTAR ICE HOCKEY	299		299
DAVID WOLF SECRET AGENT	499	499			399	SUPREMACY	449		449
DEATH KNIGHT OF KRYNN	399	399			369	SWORD OF THE SAMURAI	369		369
DICK TRACY	299	299			499	TEENAGE MUTANT NINJA			369
DUCK TALES	299	299			369	TEST DRIVE III			369
ELITE +	499	499			449	TEST DRIVE 3 ROAD & CAR ***			179
ELVIRA	499	499			449	THEIR FINEST HOUR	369		369
EUROPEAN SUPER LEAGUE	299	299			449	THUNDERBLADE	149		149
EYE OF THE BEHOLDER	399	399			449	TUNNEL & TROLLS			399
F15 STRIKE EAGLE II	449	449			499	TURBO OUT RUN	369		369
F19 STEALTH FIGHTER	499	499			499	TV SPORTS FOOTBALL (EGA)			369
F29 RETALIATOR	369	369			149	TYPHOON OF STEEL			399
FERRARI FORMULA ONE	169	169			449	ULTIMA VI	449		449
FINAL BATTLE	299	299			299	UMS II	499		499
FINAL CONFLICT	299	299			149	VIKING CHILD			299
FLIGHT OF THE INTRUDER	499	499			399	WARLORDS			299
GOLDEN AXE	369	369			149	WELLTRIS			369
GREMLINS II	369	369			299	WAYNE GRETZKY HOCKEY II	499		499
HARD DRIVIN II	369	369			299	WING COMMANDER			449
HARD NOVA	369	369			499	WOLFPAK			449
HARPOON	499	499			449	WONDERLAND	449		449
HEROS QUEST	499	499			499	WORLD CLASS LEADERBOARD	149		149
HOCKEY LEAGUE SIM	499	499			349	ZAK MC KRACKEN			349
HORROR ZOMBIES	379	379			499				
HOSTAGES	149	149			369				
HOUD OF SHADOW					149	SEARCH FOR KING CLUE BOOK			139
IMPERIUM					249	SECOND BOOK OF AMIGA			199
INDIANA JONES L.C. ADV					139	SECRET OF SILVER BLADES CLUE			179
INTERCEPTOR					149	SENTINEL WORLDS CLUE BOOK			139
IRAQ CONFLICT					249	SIM CITY PLANNING			139
JACK NICKLAUS UNLIMITED					99	SPACE QUEST I HINT BOOK			139
JONES IN FAST LANE	349	349			99	SPACE QUEST II HINT BOOK			149
KICK OFF II (EGA)	299	299			99	SPACE QUEST III HINT BOOK			139
KINGS BOUNTY	399	399			99	STARFLIGHT I CLUE BOOK			139
KINGS QUEST V	499	499			149	STARFLIGHT II CLUE BOOK			139
KINGS QUEST V (VGA)	549	549							
KNIGHTS OF THE SKY	499	499							
KULT	149	149							
LEISURE SUIT LARRY III	499	499							
LEMMINGS	449	449							
LIFE & DEATH II	399	399							
LIGHT SPEED	499	499							
LINKS	499	499							
LOOM	449	449							
LORD OF THE RINGS	399	399							
LOST PATROL	369	369							
M1 TANK PLATOON	499	499							
MEAN STREETS	369	369							
MEDEIVAL LORDS	449	449							
MEGA TRAVELLER I	449	449							
MIDWINTER	449	449							
MIG 29 FULCRUM	499	499							
MOONBASE	499	499							
MOON WALKER	149	149							
NAM	449	449							
NARCO POLICE	299	299							
NORTH & SOUTH	149	149							
OPERATION STEALTH (VGA)	399	399							
OUT RUN	149	149							
PANZA KICK BOXING	299	299							
PGA TOUR GOLF	299	299							
POLICE QUEST II	499	499							
PRINCE OF PERSIA	369	369							
QUEST FOR GLORY II	499	499							
RAILROAD TYCOON	449	449							
RED BARON (VGA)	499	499							
RICK DANGEROUS II	349	349							
RISE OF THE DRAGON	499	499							
SECRET OF MONKEY ISLAND	369	369							

OFFICIAL BOOK OF F15 II	149	SEARCH FOR KING CLUE BOOK	149	SWORDS OF TWILIGHT CLUE BOOK	139
OFFICIAL BOOK OF JACK NICK	149	SECOND BOOK OF AMIGA	249	TAKE OFF FLIGHT SIM IV	199
OFFICIAL BOOK OF LARRY	149	SECRET OF SILVER BLADES CLUE	139	THE LARRY STORY	179
OFFICIAL BOOK OF ULTIMA	149	SENTINEL WORLDS CLUE BOOK	149	ULTIMA III HINT BOOK	139
POLICE QUEST I HINT BOOK	99	SIM CITY PLANNING	249	ULTIMA IV HINT BOOK	139
POLICE QUEST II HINT BOOK	99	SPACE QUEST I HINT BOOK	99	ULTIMA V HINT BOOK	139
POOL OF RADIANCE CLUE BOOK	139	SPACE QUEST II HINT BOOK	99	ULTIMA VI HINT BOOK	149
QUEST FOR CLUES III	269	SPACE QUEST III HINT BOOK	99	WASTELAND CLUE BOOK	139
QUEST FOR CLUES II HINT	99	STARFLIGHT I CLUE BOOK	149	ZAK MC KRACKEN HINT BOOK	139
SAVAGE EMPIRE HINTBOOK	149	STARFLIGHT II CLUE BOOK	149		

BESTÄLLNINGSTALONG

MINSTA BESTÄLLNING = 200 KR Priserna är inkl. moms, frakt, PF-avgift och emballage. Endast 40 kr exp. avg. tillkommer. Inga andra avgifter tillkommer. Till Norge, Danmark och Finland tillkommer dessutom en extra avgift på 25 kr.

Jag beställer för mer än 500 kr och får då ett extra spel utan kostnad. Värde 129:- Jag väljer ett av spelen här nedan:

☐ Rally Cross (Atari ST)	☐ Omniplay Horse Racing (Amiga)	☐ Lords of Conquest (PC 5.25)
☐ Bards Tale I (Atari ST)	☐ Fast Break (Amiga)	☐ World Tour Golf (PC 5.25)
☐ APB (Atari ST)	☐ Day of the Viper (Amiga)	☐ Strike Fleet (PC 3.5 & 5.25)
☐ Switchblade I (Atari ST)	☐ Global Commander (Amiga)	☐ Sorcerer Lord (C64 kass)
☐ Deja Vu I (Atari ST)	☐ Zak Mc Kracken (Amiga)	☐ RISK (C64 kass)
		☐ Apache Strike (C64 disk)
		☐ Six Pack II (C64 disk)

BESTÄLL PER TELEFON: 016-13 10 20
 Personlig ordermottagning: Mån-Tor: 9-21,
 Fre: 9-17. Lör-Sön: 14-17.

NAMN _____
 ADDRESS _____
 PNR/ORT _____
 TELEFONNUMMER _____

Computer Boss International
 Box 503 631 06 Eskilstuna

DATA LÄTT

Tel. 0413-125 00

SupraDrive XP 500

Auktoriserad Supradealer

Nyhet!

20 Mb/512 Kb RAM	5395:-
20 Mb/2 Mb RAM	6495:-
40 Mb/512 Kb RAM	6895:-
40 Mb/2 Mb RAM	7995:-
52 Mb/512 Kb RAM	7895:-
52 Mb/2 Mb RAM	8795:-
40 Mb Hårddisk ST	5695:-

NYTTOPPROGRAM på svenska!

Bokföringsprogram för mindre företag

Amiga Bok 1595:-
(ord pris 1845:-)

Kalkylprogram
Maxiplan 500 995:-
(ord pris 1395:-)

SPAB Hemekonomi 395:-

Bokföringsprogram för hushållet

Hembudget

Animeringsprogram

Moviesetter paketpris 795:-
(ord pris 1095:-)

Multiterm Pro
Terminal o videotextprogram
995:-

Deluxe Paint III

Det klassiska ritprogrammet för Amiga-konstnärer.

895:-

AMOS

Nya versionen
Gör dina egna spel och demos

399:-

Amiga 500
Extra minne
512 Kb med klocka

595:-

Svenska utbildningsprogram

- Glosbehandling
- Matematik (mellanstadiet)
- Sveriges geografi

Paketpris **369:-**

Digiview 4.0 Gold - läs in video-bilder i datorn **1495:-**

Bars & Pipes - Midi-musikprogram till Amigan **2295:-**

Speltips till Amiga

MIG 29	445:-
A-10 Tank Killer	445:-
Lemmings	295:-
Harpoon	345:-
Elvira	395:-
Blue Max	395:-
Turrican II	395:-
Speedball 2	345:-
Operation Combat	345:-
Obitus	345:-
M 1 Tank Platoon	345:-
F-19 Stealth Fighter	345:-
Chaos Strikes Back	395:-
Wolfpack	395:-
Wonderland	395:-
Armor-Geddon	349:-
Moonshine Racers	395:-
Stellar 7	395:-
Search for the King	449:-
Ring för övriga titlar	

Litteratur Amiga

Libraries & Devices 1.3	299:-
Includes & Autodocs 1.3	399:-
Amiga Maskinspråksboken	255:-
Programmering i C	495:-
Hardware Ref Manual 1.3	360:-
Nyhet! Amiga handboken	369:-

Abacus Böcker

1 Amiga for Beginners	199:-
2 Amiga BASIC 1 & 0	325:-
3 3D Graphics Prog. in BASIC	265:-
5 Tricks & Tips	265:-
6 System Prog. Guide	399:-
7 Adv. System Prog. Guide	399:-
8 Amiga DOS Inside & Out	265:-
9 Disk Drives Inside & Out	375:-
10 C for Beginners	265:-
11 C for Adv. Programmers	365:-
12 More Tricks & Tips	265:-
13 Graphics Inside & Out	369:-
14 Desktop Video Guide	265:-
15 Amiga printers Inside & Out	399:-
16 Making music on your Amiga	399:-

Grafik/Bildhantering

Deluxe paint III	895:-
Digipaint 3	895:-
Digiview Gold	1495:-
Photon Paint 2.0	1095:-
Art Department	595:-
Art Department Pro	1595:-
Rasterlink	1295:-

Videohårdvara

Y/C RGB Splitter	2995:-
Minigen	1795:-
Video 3	4375:-
Digiview Gold 4.0	1495:-
Display Enhancer A2000	2595:-
Firecracker 2 Mb	13745:-
Harlequin Framebuffer	23495:-

3-D, Raytracing & Animering

ANIMagic	795:-
Comic Setter	499:-
Movie Setter	499:-
Sculpt 4D	4495:-
Real 3D v 1.3	4295:-
3D Professional	3995:-
Imagine	2795:-
Disney Animation Studio	1395:-

Presentation

Deluxe Video III	1295:-
Director	495:-

Elan Performer 2.0	1295:-
Scala	4875:-

Videotextning

Pro Video Post	3695:-
Broadcast Titler 2	2695:-

Ordbehandling

Excellence 2.0	2495:-
ProWrite 3.1, engelsk	1695:-
TransWrite	495:-

Databas/Register

SuperBase Personal 2	1295:-
SuperBase Professional	2595:-

Utbildningsprogram

Läxan	199:-
Brilliant English, fr. 14 år o upp	195:-
Sveriges geografi	195:-
Ami Quest,	195:-

Terminalprogram

ATalk III	845:-
On Line! Platinum Edition	595:-
Multiterm Pro	995:-

Programmeringsspråk

AMOS v 1.21	469:-
ARexx & WShell	695:-
DevPack Assembler v2.14	795:-
HiSoft BASIC	995:-
HiSoft Extend	345:-
Lattice C v 5.10	2495:-

Desktop publishing

PageSetter II	795:-
Professional Page v 2.0	3595:-
CG Outline Fonts	1695:-
PixelScript v1.1 PS Emulator	995:-
Publishing Partner Master	4295:-

Kalkyl

SuperPlan	1195:-
Advantage	1695:-

Musik

Dr T KCS Level 1,6	1295:-
Master Tracks Pro	1995:-

Bokföring

AmigaBok	1595:-
Hembudget	499:-
SPAB Hemekonomi	395:-

Möss/Tillbehör

MIDI-interface	395:-
Trådlös mus	1095:-
Boing! - Optisk mus	1295:-
Naksha mus Amiga/Atari	449:-
Golden Image mus	395:-
Mus/joy omkopplare	195:-
Parallellkabel 3 m	195:-
Seriell kabel	195:-
Modemkabel C 64	229:-
Mus/joy förlängning	99:-
Monitorkabel Amiga/Atari	195:-
Scartkabel Amiga/Atari	195:-
Midikabel	59:-
AMAS Sampler MIDI-interface	995:-
Scanner 400 dpi, 64 gråskalor	2995:-

Joysticks

Tac II svart/vit	149:-
King Shooter	199:-
PC Joy/Game Card	299:-
Wico Bathandle/Redball	249:-
Wico Super Three-Way	349:-

Supraram 500 RX

Extern minnesexpansion till Amiga 500. 1-8 Mb. Extra fast RAM. Genomgång av expansionsbussen.

1 Mb **1695:-**

2 Mb **2495:-**

ICD Ad Speed

Dubblar klockfrekvens. Cache minne. Lödfrin-stallation. 65-100% hastighetsökning.

2995:-

Office

Ordbehandling, desktop, register, kalkyl. Helt på svenska.

2295:-

Agiler Mouse

- Amiga,
- Hög precision (280 DPI)
- Musmatta

NU

395:-

Page Setter II

Desktop Publishing
Gör trycksaker på din egen matris skrivare!

795:-

Ord pris 995:-

DATA LÄTT

POSTORDER
Box 119

241 22 Eslöv
Tel. 0413-125 00

ESLÖV
Bruksgatan 32

Vard 10-18, Lörd 10-13
Tel. 0413-125 00

MALMÖ
Ö. Förstadsgatan 20

Vard 10-18, Lörd 10-14
Tel. 040-12 42 00

GÖTEBORG

Backaplan, Färgfabriksg. 1
Vard 10-18, Lörd 10-14
Tel. 031-22 00 50

AUKTORISERAD

SERVICEVERKSTAD
Lämma I valfri butik
Box 119, 241 22 ESLÖV
Vard 8-17
Tel. 0413-612 05

SPELSPECIALISTEN

Amiga	Pris	Atari	Pris	C 64 spel	K	D	Gameboyspel	Pris	Nintendospel	Pris
PGA Tur Golf	329	Monster Pack	329	System 3 pack	179	220	Super Mario Land	249	Mario Bros	299
Bards Tale III	329	NAM 1965-1975	379	Lotus Esprit	139	220	Golf	249	Tennis	299
Monster Pack	329	Winning Team	379	Star Control	139	220	Soolar Striker	229	Super Mario Bros	299
Nam 1965-1975	379	Lemmings	329	Sporting Gold	179	220	Qix	229	Legend of Zelda	409
Winning Team	379	Hill Street Blues	329	Winning Team	179	229	Alley Way	229	Punch Out	359
Quest for Glory	479	Chuck Rock	329	Death Knights of Kryan	279	229	Tennis	229	Hogans Alley Pk	299
Chuck Yeagers AFT 2.0	329	A.D.S. Adv. Destroyer	329	Coin Up Hits II	179	229	Kwirk	229	Pro Am Racing	359
Das Boot	379	Leisure Suit Larry Triple Pack	529	Last Ninja III	159	229	Fortress of Fear	229	Ice Hockey	299
Hill Street Blues	329	Wrath of the Demon	379	Chips Challenge	149	209	Double Dragon	229	Zelda II	409
Chuck Rock	329	Elvira	379	Chemp Collection	179	229	Baloon Kid	229	Top Gun	359
The Power	329	Chips Challenge	349	Mean Streets	179	229	Gargoyles Quest	249	Gradius	359
Leisure Suit Larry tripple Pack	529	Mother Goose	379	Hunt for Red Octob.2	139	199	Dr Mario	249	Trojan	359
Super Monaco G.P.	329	Team Suzuki	329	Full Blast	199	279	Harmony	269	Ghost n Goblins	198
Go in Hits II	379	Horror Zombies	329	Creatures	129	179	Cesar's Palace	269	Duck Hunt PK	299
Genghis Khan	399	N.A.R.C.	329	Challengers	179	229	Spot	249	Super Mario 2	409
Ski or Die	329	Hunt for Red October 2	329	Puffy's Saga	129	179	Mysterium	269	Rush'n Attack	198
Crime Wave	329	Hard Drivin II	329	St Dragon	129	179	Cat Trap	249	Ikari Warriors	198
Jupiters Masterdrive	379	MIG 29 Fulcrum	430	Dick Tracy	159	179	Dick Tracy	269	Section Z	198
Mighty Bombjack	329	CodeName IceMan	425	Wonderpack	159	209	Pipe Dream	249	Robo Warrior	359
Lemmings	329	Thailon First Year	279	Line of Fire	129	179	Duck Tales	269	Xevious	299
Warlords	349	Enchanted Land	279	But	279	279	Crystal Quest	269	Anticipation	299
Chips Challenge	349	U.M.S. II	430	Summer Camp	129	179	Bubble Ghost	269	Cobra Triangle	359
Mother Goose	379	Crime Wave	329	S.T.U.N. Runner	129	179	Hal Wrestling	269	Track & Field II	409
Tower Fra	329	Jupiters Masterdrive	379	Gazza II Soccer	129	179	Shanghai	269	Life Force	198
U.M.S. II	390	Bar	479	N.A.R.C.	129	179	ChessMaster 2000	269	Metal Gear	359
Blue Max	379	Carv-Up	329	Teenage Turtles	159	209	Hunt for Red October	269	Double Dribble	359
Team Suzuki	329	Full Blast	379	U.N. Squadron	129	179	Popeye	269	Mega Man	359
Horror Zombies	329	Wonderpack	259	E.Swat	129	179	Battle Ship	269	Wizard & Warriors	198
Speedball II	329	Total Recall	329	Puzznic	139	199	Kung-Fu Master	269	Teris	359
OP. Combat	329	Dragon's Lair II	579	10-pack	149	200	R-Type	249	Rygar	359
Hunt for Red october II	329	Pick'n Pile	279	Spiderman	129	179	Bugs Bunny	249	Solomon's Key	359
Hard Drivin II	329	Tom & Ghost	329	Sega Master Mix	179	229	Bugs Bunny II	249	Star Force	359
Mig 29 Fulcrum	429	Murders in Space	329	Dragon Breed	129	179	Castlemania	269	Simons Quest	409
Battlestorm	279	Light Corridor	329	Strider II	129	179	Bad Rad	269	Fighting Golf	409
Duck Tales	329	Ultimate Ride	329	Skate Wars	129	179	MotoCross Maniacs	249	Knight Rider	359
Thailon first Year	279	Ninja Remix	279	Curse of Ra	129	179	Nemesis	269	Teenage Turtles	409
Betrayal	379	Challengers	379	Midnight Resistance	129	179	Teenage Turtles	269	Batman	449
Pro Tennis Tour II	379	Prince of Persia	329	Buck Rogers	329	329	Operation Combat	269	Festers Quest	409
Chaos strikes Back	329	Speedball II	379	Kings Bounty	229	229	Days of Thunder	269	Bionic Commando	449
Carv-Up	329	Omnicon Conspiracy	329	Hollywood Coll.	169	229	Paperboy	269	Bubble Bobble	359
Chessmaster 2100	329	Power Monger	379	Street Sports	139	179	Klax	269	Blades of Steel	359
Pick'n Pile	329	Puzznic	279	Night Breed	139	199	Pac Man	269	Silent Service	409
Full Blast	379	E.Swat	329	Domination	129	199	Penguin Wars	269	World Wrestling	449
Wonderpack	279	Final Conflict	279	USS John Young	129	199	Ishido	269	Duck Tales	409
Tom & Ghost	329	Robocop II	279	It's a kind of Magic 2	149	199	Robocop	269	MegaMan II	449
N.A.R.C.	329	Toyota Gt Rally	329	Ninja Remix	129	199	Navy Seals	269	Faxanadu	359
Wrath of the Demon	379	16 bit Machine	329	Atomix	129	179	World Bowling	269	Probotector	359
Dragon Wars	329	Ranxerox	279	Ultimate Golf	159	229	Batman	269	Big Foot	359
Harpoon	379	Line of Fire	329	TNT Samling	159	279	Gremlins II	269	Black Manta	359
Bat	379	Dick Tracy	329	Subuteo	129	179	Chase H.Q.	269	Gremlins II	489
Buck Rodgers	379	Xiphos	329	Time Machine	129	179	Bubble Bobble	269	Journey to silius	409
Ultimate Ride	329	Pang	279	Wheels of Fire	179	279	Burai Fighter	269	Adv. of Lolo II	359
Ninja Remix	279	Chase H.Q II	279	Platinum	179	279	Power Racer	269	Super off Road	359
Wolf Pack	379	Battle Command	279	Rick Dangerous II	139	179	Solomons Club	269	Iron Sword	409
Night Shift	329	Teenage Mutant Her Turtles	329	Airborne Ranger K+D	179	179	Deadalian Opus	249	Snake Rattle'n Roll	359
Challengers	379	SpiderMan	279	Stealth Fighter K+D	179	179	Hunchback	269	Robocop	409
Pang	279	St. Dragon	329	Red Storm Rising K+D179	179	179	Fast Track	249	Days of Thunder	449
Total Recall	279	A.T.F. II	329	Microprose Soc. K+D179	179	179	Boomers Adventure	249	Gauntlet II	449
Prince of Persia	329	Spindizzy Worlds	279	Back to the Future II	129	179	Cosmo tank	269	Blaster Master	409
Omnicon Conspiracy	329	Dragon Breed	279	Cyberball	129	179	Mega Man- D.r Wily	269	Puzznic	359
Power Monger	379	Final Command	329	Satan	129	179	Dead Heat Sramble	269	Shadow Gate	489
A-10 Tank Killer	379	Skate Wars	329	Adidas Football	129	179	Palamedea	249	Rad Gravity	409
Carthage	279	Lotus Esprit	279	Atomic Football	139	179	Night stalker	249	Trick Shooting	359
Puzznic	279	Strider II	329	Night Shift	129	179	Amazing Penguin	269	Dr. Mario	359
Eswat	329	Street Hockey	279				Dark Man	269	Nintendo World Cup	359
Final Conflict	279	Mean Streets	329						Nicklaus Golf	409
Robocop II	279	U.N. Squadron	329						Robo Demons	359
Line of Fire	329	Hollywood Collection	379						Crystal Mines	359
Star Control	329	James Pond	329						Galactic Crasader	359
S.T.U.N. Runner	329	Lost Patrol	309							
Toyota GT Rally	329	Vaxine	309							
16 bit Machine	329	Operation Harrier	309							
Ranxerox	279	Domination	279							
Dick Tracy	329	USS John Young	279							
Elvira	379	It's a kind of Magic 2	279							
Chase H.Q.	279	Simulera	329							
Battle Command	279	Sega Master Mix	329							
Murders in Space	329	Rouge Trooper	329							
Light Corridor	329									
F-15 Strike Eagle	379									

0223-20900

ORDERKUPONG

Ja, tack, jag vill att ni skickar er katalog utan kostnad

Antal	Produkt	Format	Pris

Ev. kundnr. el. tehr. _____

Namn _____

Adress _____

Postnummer _____ Ort _____

Underskrift _____

Målsmans underskrift om du är under 16 år

Fyll i vilken dator du har:

- Commodore 64-K
- Commodore 64-D
- Amiga 500
- Amiga 2000
- Amiga 3000
- Atari ST^{FM}
- Atari ST^E
- Nintendo
- GameBoy
- Lynx

Alla priser är inklusive moms
Postens porto och avgifter
tillkommer. Alla priser gäller
t o m nästa annons med
reservat för slutförsäljning
och prisjusteringar

SHN Nr-5-91

Ring in din order!
0223
20900

2:50
som
lönar
sig!

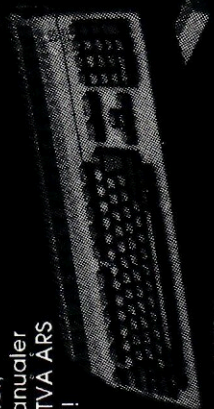

Box 50
738 21 NORBERG
SWEDEN

AMIGA 500

3.945,-

Komplett med mus, transformator, systemdisketter, 3 svenska manualer och nu med TVA ÅRS RIKSGARANTI!

(monitor ingår ej. Merpris 2 995,-)

Köp till erbjudande:
RF-Modulator,
disketter, spel,
joysticks m.m.
RING FÖR BÄSTA PRIS!
042-33 33 33

MAXELL DISKETTER

MF2 DD COLOR..... 115,-/10 st.
MF2 DD 20 MB BOX..... 199,-/20 st.

US ROBOTICS

COURIER HST MODEM
Upp till 38 400 Baud. Kompl.
med kabel och program.

5.990,-

MONITOR

• Philips CM 8833-II 2.995,-

MINISEXP.

• Supra ram 500 444,-
minne för Amiga 500 komplett
med 16 och 32 kbit/s.

JOYSTICKS

• Supra ram 2000 2.444,-
minne för Amiga 2000 med 2 MB
expanderat 1 MB och tre tillägare
exp. vidar 1,45"/2 MB.

TAC II

• TAC II vit 109,-
• TAC II svart 119,-
• Competition pro 169,-

EXTRA DRIVE

• Datic Amiga drive 695,-
genombildning, önn/ötr 2 års gar.
samma som även fast med
track display 1.295

Supra Drive

• Supra Drive 777,-
genombildning önn/ötr Amerikansk

Q-tec Atari ST

• Q-tec Atari ST 995,-
extra drive till Atari ST

LITTERATUR

ABACUS

- Amiga for beginners 210,-
- Basic Inside & Out 285,-
- 3 D Graphics 160,-
- Tips & Tricks 225,-
- System prog Guide 335,-
- Adv System prog Guide 335,-

DISKDRIVE INSIDE & OUT

- C for Beginners 320,-
- Graphics Inside & Out 210,-
- Supradrive 40 MB A-2000 335,-
- Addition-Wesley ROM Kernel Libs & Dews 415,-

FÄRGBAND

- Commodore MPS 1224 s/v 135,-
- Commodore MPS 1224 färg 175,-
- Star LC10 s/v 75,-
- Star LC10-color 95,-
- Star LC24-10 95,-

SUPERPRISER!

På hela SUPRA-sortimentet!

- Supram 500 med klocka 444,-
- Supram 2000 A-2000 2MB 2.444,-
- Supramodem 2400 1.444,-
- Supradrive 40 MB A-2000 777,-
- Supradrive 80 MB 8.777,-
- Supradrive 105 MB 9.777,-
- Supradrive 500 XP 20 MB - 512 KB ram 4.777,-
- Supradrive 500 Xp 20 MB 2 MB 6.777,-
- Supradrive 500 XP 40 MB - 512 KB ram 6.777,-
- Supradrive 500 XP 40 Mb 2 MB 8.777,-
- Supradrive 500 XP 105 MB - 512 KB ram 10.777,-
- Supradrive 500 XP 105 MB 2 MB 11.777,-

SUPERPRISER!

På skrivare från stjärnorna!

STAR

- LC 20 9 nålar s/v 2.222,-
- LC 10 CL 9 nålar färg 2.666,-
- LC 24-10 24 nålar sv/v 3.555,-
- LC 200 9 nålar supersnabb 3.777,-

Alla som köper en STAR-skrivare före 91-05-31 får utan kostnad en kabel och ett extra färgband!

VI HAR FULLSERVICE!

All hårdvara, datorer, modem, skrivare, monitorer m.m. Allt som beställs hos oss på MD Datakonsult är upppackat och testat för din säkerhet!

042-33 33 33

Smältaregatan 6 Höganäs
Fax 042-34 14 44

Öppet: måndag -fredag 9-18. Lördag 9-13. Alla priser i annonsen är inklusive moms (25%) endast frakt tillkommer. Alla priser gäller tillsvidare, med förbehåll för prisändringar. Postadress: MD Data konsult, Smältaregatan 6. 263 39 Höganäs.

VARNING:

ETT NYTT AMIGAVIRUS HAR BÖRJAT SPRIDA SIG!!

Ja, det är sant, en helt ny typ av ett s.k. smart virus har kommit ut: The Disk-Validator Virus! Och det sprider sig utan att du behöver boot:a från den smittade disken.

Det viruset gör är att kopiera in sig själv på alla oskrivskyddade disketter som filen "L/Disk-Validator". Sedan ändrar den disken så att den får ett "Validating error". När sedan denna disk stoppas in (i en valfri drive) och multitaskingen är på, upptäcker Amigados att disken inte är validerad, och exekverar då filen "L/Disk-Validator" från första bästa disk den hittar det på. Och det råkar då vara den smittade disken. På så sätt startas viruset igång, redo att mangla diskar.

Man måste också hårdresetta eller stänga av datorn för att bli av med viruset när det väl kommit in i datorns minne.

Det enda man kan göra mot detta virus

är att starta igång DiskMaster eller nåt annat filkopieringsprogram och skriva över viruset med en riktig disk-validator (från Workbenchdisketten). Men kom ihåg att ha alla disketter skrivskyddade under själva kopieringen.

Men även om man lyckats kopiera över viruset (det går inte alltid, eftersom virusdisken har ett validating error) kan information på disken ha skadats.

Man kan förstås förhindra att viruset sprider sig över huvud taget, genom att hårdresetta/stänga av datorn varje gång man startat igång en disk man tror är smittad.

Ett sätt att upptäcka och döda virus är med olika typer av bootblock. När man bootar

från en disk med ett sådant bootblock på, varnar det för virus (och de flesta bootblock har en del andra finesser också). Det bästa bootblocket är DreamBoot V1.0 från DreamScape Software. Det kan beställas för 35:- från:

H. Erlandsson
Ekmans v 24
57536 EKSJÖ

Det är för otroligt att folk kan vara SÅ dumma att de tillverkar ett virus! De har tydligen inte räknat ut att de själva kan få tillbaka viruset på en disk när det väl har kommit in i datorns minne!

Rättelse till listningen i nr 4/91 kommer!

Ett tekniskt fel (Ja, så brukar man ju skriva när man inte vill skylla på någon speciell person) orsakade en miss i listningen som fann i förra numret. En stor del hade helt enkelt fallit bort.

Vi beklagar detta fatala misstag men i nästa nummer hittar du HELA DEN KOMPLETTA LISTNINGEN tillsammans med det avsnitt av Demoprogrammering som, tyvärr, inte fick plats i detta nummer.

/Red

EKLUNDS 99-KRONORS RUTA

C-64 BÖCKER

- ✓ Inside Commodore DOS
- ✓ 1541 Users Guide
- ✓ Computer Gamemanship
- ✓ Writing Strategy Games On Your Commodore 64
- ✓ Commodore 64 Adventures
- ✓ Commodore Assembly Language
- ✓ Business Applications for the Commodore 64
- ✓ Data Handling on the Commodore 64
- ✓ Adventure Games for the Commodore 64
- ✓ Software 64
- ✓ Business System on the Commodore 64
- ✓ Commodore 64 Wargaming
- ✓ C-64 Machine Code Master

C-64 NYTTO

- ✓ Register kassett
- ✓ Register diskett
- ✓ Glosprogram kassett

SPECTRUM BÖCKER

- ✓ Machine Language for the Absolute Beginner
- ✓ Avancerad Programmering med Spectrum
- ✓ Spectrum Microdrive Book
- ✓ Z-80 Reference Guide
- ✓ Advanced Spectrum Machine Language
- ✓ Learning with Adventure Programs

SPECTRUM Nyttö

- ✓ Laser Basic

SPECTRUM Övrigt

- ✓ Omnicall 2

NINTENDO

- ✓ Joystick

MACINTOSH SPEL

- ✓ Balance of Power
- ✓ Gato
- ✓ A Wiew to a Kill

Alla titlar: 99:-/st

AMIGA Produkter:

AMAS	995:-
Amiga Diskdrive	695:-
Extraminn Minimm	495:-
Monosampler	195:-
Minigen	1795:-
Supra HD 40MB+512kb	6995:-
Supra HD 60MB	6995:-
Golden Image mus	395:-
AT-Once	3750:-
MultiTerm pro	1095:-
Amigahandboken	369:-

DISKETTER

Maxell 3.5" 10-pack	79:-
Nashua 3.5" 10-pack	79:-

DISKETTBOXAR

Box 3.5" med lås	99:-
Posso 3.5"	169:-

MODEM 2400BPS

T-märkt, inkl kablar och prg.	1795:-
-------------------------------	--------

Postens avgifter tillkommer

TOMAS EKLUND DATA AB

BOX 33
370 10 BRÅKNE-HOBY
TEL: 0457-805 12

IMAGINE... FORTS. FR. SID: 25

om Imagine är ett ganska snabbt program, får man ha en hel del tålamod när man skapar sina objekt. Ett turbokort, eller en A3000, kommer definitivt att löna sig för den som skall använda Imagine professionellt.

Bland de många verktyg som finns i Detalj-editorn, blev jag speciellt imponerad av den inbyggda "magneten". Liknande verktyg finns i andra 3D-program, men Imagines magnetverktyg kan skraddarsys med av seende på vilken radie det skall påverka, hur magnetens styrka skall falla med avståndet och vilken form kurvor som dras ut med magneten skall få.

Lika användbar är möjligheten att använda Booleska funktioner. Det innebär att man kan använda ett objekt för att skära ut bitar ur ett annat, ungefär som man använder en pepparkaksform på en deg. Detta förenklar skapandet av många former högst betydligt.

Form-editorn är mest att betrakta som ett komplement till Detalj-editorn. Med hjälp av den kan man skapa olika typer av symmetriska och osymmetriska objekt. Mest användbar är den för att skapa "organiska" objekt, något som annars kan vara svårt i ett ray-tracing-program.

Möjligheterna att ge objekt färg och textur är lika avancerade som möjligheterna att skapa former. Naturligtvis kan objekt färgläggas, i mer än sexton miljoner färger, men det går också att välja mellan nio olika texturer, från ruttmönster till trä eller betong-liknande ytor. En vanlig IFF-pensel, gjord i ett program som Deluxe Paint III kan läsas in och vikas runt objekt.

Objekt kan göras genomskinliga, det går att bestämma reflektivitet, brytningsindex och många andra egenskaper.

Totalt sett är Detalj-editorn fullt i klass med det bästa jag sett i andra 3D-program. Cykel-editorn används för att skapa animationer. Det är här Imagine är som mest nyskapande. Det är ingenting nytt med ett hierarkiskt system där objekt kan fås att röra sig i förhållande till andra objekt, men Imagine har ett nytt och mycket elegant sätt att hantera den typen av animationer.

I Cykel-editorn ritar man upp en "streckfigur" bestående av ett antal parallelogram. (Se bild 2) Till varje parallelogram kopplas ett objekt som skapats i Detalj- eller Form-editorn. Streckfigurernas leder kan böjas och vridas, vilket gör det mycket lätt att skapa naturliga leder. Det är inte mycket svårare än att flytta armar och ben på en docka. (Bara roligare!) På animationsområdet är Imagine

klart överlägsen alla andra ray-tracing-program jag sett.

I Scen-editorn samlar man alla objekt som skall ingå i bilden/animationen och lägger till sådana saker som lampor, bakgrundsbelysning, himmel mm.

I Scen-editorn ingår också en speciell Action-editor, som kontroll över hur objekt skall vara definierade, och hur de skall förändras i en animation.

Imagine kan arbeta med bilder i ett format upp till 8000X8000 punkter. Bilder kan skapas i LoRes, HiRes och HAM, i alla upplösningarna kan man välja om man vill ha interlace eller inte. Dessutom finns stöd för Firecracker, ett grafikkort som ger Amigan mer än 16 miljoner färger.

Bilder kan sparas till disk med fem olika format, vanlig IL BM-12 bit, ILBM 24 bit, RGBN 12 bit, RGBN8 24 bit eller som R-G-B färgseparerade filer.

För animationer finns två format, dels Amigans vanliga ANIM och så ett specialformat för Imagine.

Lättarbetat

Trots den stora mängden kraftfulla funktioner i Imagine, är programmet ganska lättarbetat. (Men håll i minnet att det alltid krävs ganska

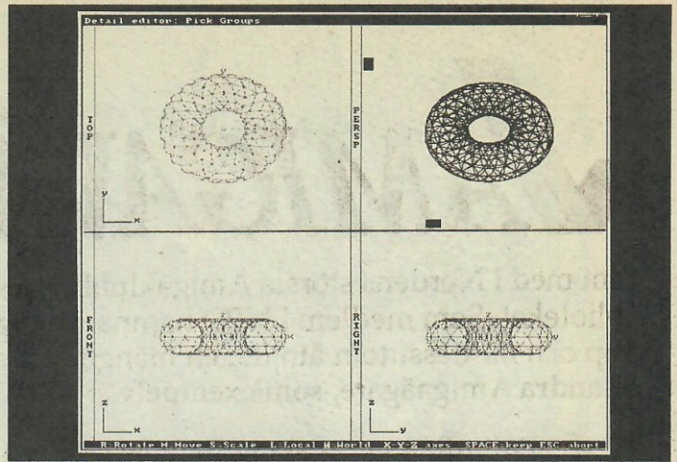

Bild 1. I Imagines Detalj-editor byggs föremålen upp steg för steg.

mycket arbete för att få goda resultat med ett ray-tracing-program.)

Ett av de få områden där jag inte är helt nöjd, är handböckerna. Visserligen är de bättre än den gamla handboken till Turbo Silver 3.0, speciellt uppskattar jag boken med övnings-exempel. Tyvärr finns det några småfel här och där som gör att man ibland får fundera lite innan man kan följa exemplen. Referenshandboken hittade jag inga fel i, men den hade gärna fått vara lite utförligare på en del ställen.

Saknar jag något i själva programmet? Det skulle i så fall vara inbyggd 3D-textgenerering. Bokstäver får man designa för hand. Annars tror jag Imagine har det mesta.

När det gäller värde-för-pengar är Imagine det bästa program i sitt slag som vi sett på redaktionen. Absolut ett program du bör kolla in om du funderar på att arbeta med ray-tracing!

Fakta

Systemkrav:	Amiga med minst 1 MB RAM
Rek. system:	Amiga med 3 MB eller mer, hårddisk, acceleratorkort
Tillverkare:	Impulse
Distributör:	HK Electronics
Pris:	2795,- ink moms
Recensent:	Henrik Mårtensson

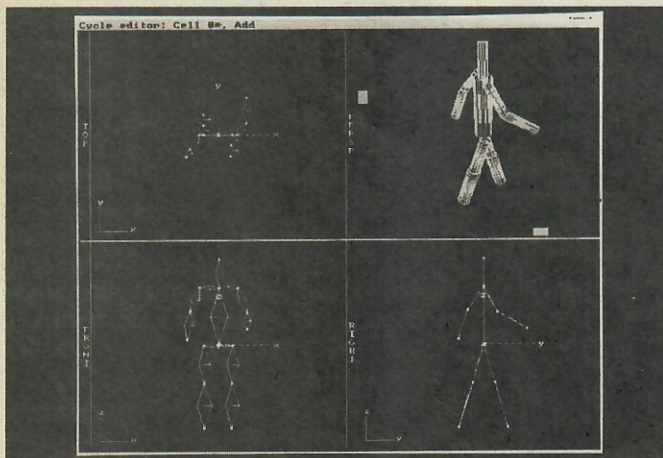

Bild 2. Imagines animations-editor gör det mycket enkelt att göra komplicerade animationer, som tex en vandrande figur.

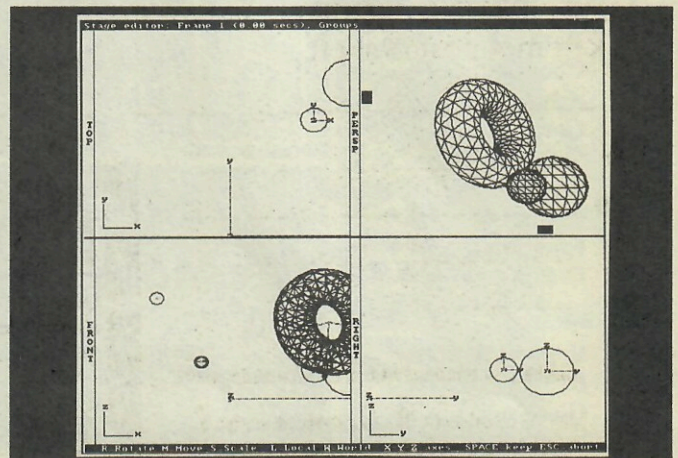

Bild 3. I scen-editorn byggs hela bilden upp av de delar som skapats i de andra delarna av Imagine.

✓ AMIGAVÄN!

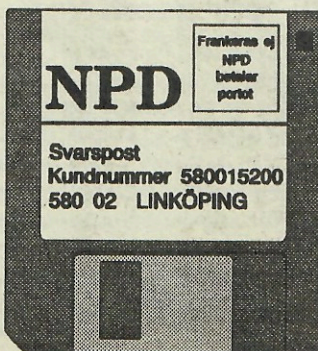
Kom med i Nordens största Amigaklubb, Nordiska PD-biblioteket. Som medlem i NPD hamnar du i gott sällskap och får dessutom åtnjuta en mängd fördelar framför andra Amigaägare, som exempelvis:

- ✓ Full tillgång till Skandinaviens största Amiga-BBS med 5 ingående linjer och ett bibliotek med 1000-tals filer.
- ✓ Tillgång till ett av världens största programbibliotek med över 4000 olika diskar. Över 4000 användare har hittills haft nytta av NPD, som bland annat har en livlig norsk avdelning. Beställ *PD-listan*, två disketter med informationstexter, för 20 kr.
- ✓ Fri tid och fri nedladdning av program från klubbens databas.
- ✓ Minst 4 innehållsrika medlemsdiskar per år.
- ✓ NPDs välkomstdiskett som ger dig en flygande start med din Amiga!
- ✓ Fina rabatter på Amiga-tillbehör (10-40%).
- ✓ 20% rabatt på Commodores produkter.
- ✓ En *Hot-Line* dit du kan ringa och en frågelåda dit du kan skriva för att få hjälp när du har kört fast.

Använd kupongen nedan för att anmäla ditt medlemskap i NPD. Efter en till två veckor får du din nybörjardiskett mot postförskott.

Namn -----
Adress -----

- Skicka mer information och ett inbetalningskort.
- Jag vill bli medlem. Skicka nybörjardisketten å 150,- (medlemsavgiften) plus porto o pf-avgift.
- Skicka även PD-listan, 2 diskar med info, för 20 kr.

För din Amiga:

ROMBO products Scotland
DIGITALISERA I FÄRG I
REALTID !!

Vidi-Amiga, Chrome, RGB-
splitter + Photon Paint

2795:-

Hitachi HV720 S/v kamera
650 linjer, 3-LUX, **2995:-**

zydec

512 Kb cmos + klocka **499:-**
slim design, klart självklart tillbehör A500
1.5 Mb cmos + klocka **1695:-**
ger mest för pengar, Maxa till totalt 2.0 Mb!
RF302c 3.5" slim drive Citizen **599:-**

CUMANA COM 201

HD-kontroller + 512 Kb
interfacet med dubbla
funktioner, till halva priset!
MFM ST506 kontroller m 400 kB
transferrate. Klocka & kalender ingår.

2495:- Avsett för A-500

2.0MB A500 CHIPMEM
Begränsat antal exp minnen A500

Passa På
Pris

1999:-

Picture Manager Bildbearbetning!!
1295:- De Luxe för A500

SAMPLERS

kolla in vårt utbud av samplers till Amiga !

Mastersound Amiga Enormt komplett
499:-

AMAS Med Midi, Stereo
1099:-

Trilogic STEREO Mycket prisvärd !
Printergenomföring
699:-

AMOS The Creator

Nu med 3 disketter SAMT endast hos oss AMOS
DEMO disk. m.a.o. nu 4 Disketter !!

Bli kreativ köp Amos **499:-**

Beställ ditt eget exemplar av
Chara' Electronics AMOS PD-lista
100 talet disketter idag !

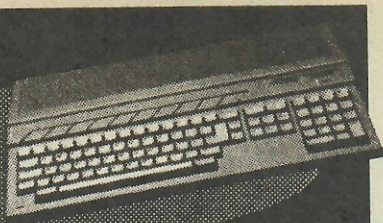
Använd beställningstalongen
på sid: 16

Chara' Data AB

Jungfrugatan 13, 575 31 Eksjö

0381-10400, 10446, 10402

ATARI SIDAN

Öppet forum om och för Atari

ATARI ST

är faktiskt en dator. Jag vet att många Amiga-er tvivlar men jag, och många andra också för den delen, kämpar för att visa att det är en alldeles utmärkt dator. Då frågar man sig genast varför vet inte alla det, att ST:n är bra alltså? Borde inte tillverkaren göra allt för att folk skall få reda på hur fenomenal ST:n är.

HALLÅ!!!

Atari vad håller ni på med? Varför kan ni inte visa er? Jag tycker gott att man skulle kunna

få glädja sitt Atari-hjärta med att få vila ögonen på en trevlig Atari-annons i en tidning då och då. Vad sade ni? Har ni annonser i SHN ibland? Jaha, skulle det vara ett svar. SHN läses ju bara av redan frälsta. Nej, jag vill se er i tidningar som läses av de som kallar sig proffs. Hur skall ni annars kunna sälja TT-maskiner? De flesta av SHN:s läsare har nog ej nått den köpstyrka som krävs av en blivande TT-ägare.

Nej nu har vi klagat nog på Atari (egentligen har vi inte det, men man måste hålla sig väl med dem). I detta nummer av SHN skall vi titta lite på om man kan tvinga fram oljud ur en ST.

Anders

DEMOVÄRLDEN

Lars
Johansson ger
sig in i snåren
i den mystiska
demovärlden
och hittar
mycket
intressant för
Atari ST/
STE!!

SHN har tittat på senaste versionen av: **QUARTET V 1.5**

De flesta av er har säkert testat, sett eller hört talas om Soundtracker. Detta program till Amiga:n skrevs ursprungligen av en hacker vid namn Karsten Obarski. Programmet har sedan skrivits om av ett flertal hackergrupper. Den mest lyckade modifieringen av programmet är nog den som Kaktus och Mahoney har knåpat ihop, NoiseTracker. Detta program är ett av de få versionerna av Soundtracker som är till salu, nästan alla andra har varit PD mellan hackergrupperna. Till ST:n har det äntligen dykt upp liknande program till glädje för alla musikintresserade datorffjånar.

Ett problem med nästan alla dessa Soundtracker-inspirerade program är att de är nästan lika obegripliga som WordPerfect. Istället för noter, som de flesta musiker använder, presenteras den inspelade musiken med bokstäver. Jag har i och för sig inget emot bokstäver, men när de blandas upp med siffror, då blir det komplicerat. Det hela förenklas inte heller av det faktum att jag inte har en aning om hur man spelar.

Mitt musikaliska kunnande begränsas till att trycka play på diverse elektroniska ljudåtergivningsenheter.

Det är dock inte bara jag som tycker att dessa koder ser komplicerade ut, även personer som läser noter som andra läser Kalle Anka brukar tycka att detta system är obra. Detta har flera programmerare upptäckt och infört möjligheten att arbeta även med noter. Dessa program brukar dock i första hand vara avsedda att användas med de ovan nämnda koderna.

För alla de som vill jobba helt med noter finns ett program från Microdeal, Quartet. Detta program har nu kommit i en ny version,

1.5. Här har man tillgång till de allra populäraste noterna. Genom att på sedvanligt sätt rulla runt den lilla gråa dosan på ett slätt underlag kan man enkelt placera ut dessa på ett elektroniskt notpapper. Editeringsmöjligheterna är väldigt bra. Det är lika enkelt att infoga nya noter mellan gamla som att radera icke önskvärda. Man kan ändra tonen genom att enkelt dra den upp och ned. En trevlig finess var att man kan låta tonerna glida över till nästa ton på Soundtracker vis.

Fyra spår samtidigt

Man kan spela med fyra spår samtidigt. När man editerar ser man dock bara ett spår åt gången. Jag tycker att man gott kunde gjort noterna lite mindre så att man sett flera spår på en gång. Man hade då även sett fler takter åt gången. Nu måste man scrolla mycket i sidled. När ett spår har spelat färdigt loopar det automatisk och oberoende av andra spår. Man kan även låta en del av ett spår repeteras. Om man har en synt eller något annat midi-instrument kan man lägga in noterna den vägen. Man kan dock ej spela på tangentbordet på datorn som

man brukar kunna andra program. Detta kommer många att reta sig på.

Man har även möjlighet att transponera ett spår upp eller ned. Om man bara vill bearbeta en del av ett spår kan man klippa ut det och sedan editera det i klippbufferten. Denna buffert presenteras på skärmen på samma sätt som ett av spåren. När man är nöjd med sina förändringar kan man kopiera tillbaka klippbufferten.

Flera olika rutiner för uppspelning

För att man skall kunna få bästa möjliga ljud ur Quartet så kan man spela upp sina låtar med flera olika rutiner. Genom att trycka på F1 till F5 kan man välja följande uppspelningssätt:

F1	ST:ns vanliga ljudchip
F2	Replay 4/8
F3	Replay Professional
F4	Playback modul
F5	STE

Om man har möjlighet att använda stereoljud spelas två spår i varje kanal.

Man kan använda upp till tjugo instrument i en låt. Dessa samplingar skall ligga i ett voice-set. Högsta möjliga användbara samplingsfrekvens är 16 kHz. Dessa voice-set bygger man upp med ett speciellt program som medföljer. Man kan inte spara instrument och låtdata i en modul utan dessa spara var för sig.

Med på diskarna ligger exempel på hur man spelar upp Quartet låtar från de mest använda BASIC varianterna. Källkoden till maskinkodsrutinerna medföljer även.

Flera samplingar är med

På de tre medföljande disketterna ligger många samplingar som kan användas som instrument.

Mors på er alla glada demovänner. Ajm bäck! Nu ska jag skriva av mig innan jag beger mig ut i solen(jag lyckades inte bygga om min monitor till solarium!). Blev ni förvillade när mitt namn stod på tre sätt?? Nej? Det var tur för annars kan jag hitta på femtielva fler sätt att skriva det på. Nu ska jag berätta en saga:

En gång för länge sedan(Februari) anordnades ett konvent i en liten stad (Uppsala) av en ST-grupp(TLT). Jag hade tänkt skriva ett reportage därifrån men eftersom jag bara kunde stanna ett dygn(aargh) så fick jag se för lite att skriva om...

Lite tänker jag ändå berätta. Det dygn jag var där så var det väldigt lugnt(många sov) och det kunde gärna ha varit fler personer där(även om jag inte orkade räkna alla som var där). Lokalerna var såpass stora att det var svårt att få någon uppfattning om hur många som egentligen var där och som jag skrev så sov väldigt många...

Jag var aldrig med om demotävlingen men jag har hört lite skvaller om vilka som vann. Vad jag har hört är att **Electra** vann demotävlingen

Demos är mycket svåra att fotografera. Snabba scroller och ingen pause-funktion. Här är, i alla fall, ett axplock av olika inladdningsbilder från demos nämnda i artikeln

och att **Unit 17** vann musiktävlingen med deras hemmasnickrade musikprogram för STE.

Den 29-31 Mars anordnade **No Crew** ett

konvent i Göteborg. Om det konventet har jag inte hört speciellt mycket men **No Crews** partyn brukar vara populära. Jag hade annat för mig så jag kunde aldrig komma.

Mycket har hänt sedan det allra första megademot släpptes på ST:n. Visste du förresten att **Big Demo** från **TEX** brukar räknas som det första megademot på ST?? Denna gång tänkte jag ta mig en titt på en trave nya megademos. För att kunna informera om många på en gång så blir inte "recensionerna" så fruktansvärt långa. Hmmm, jag tror jag börjar med...

Bloodsucker Demo

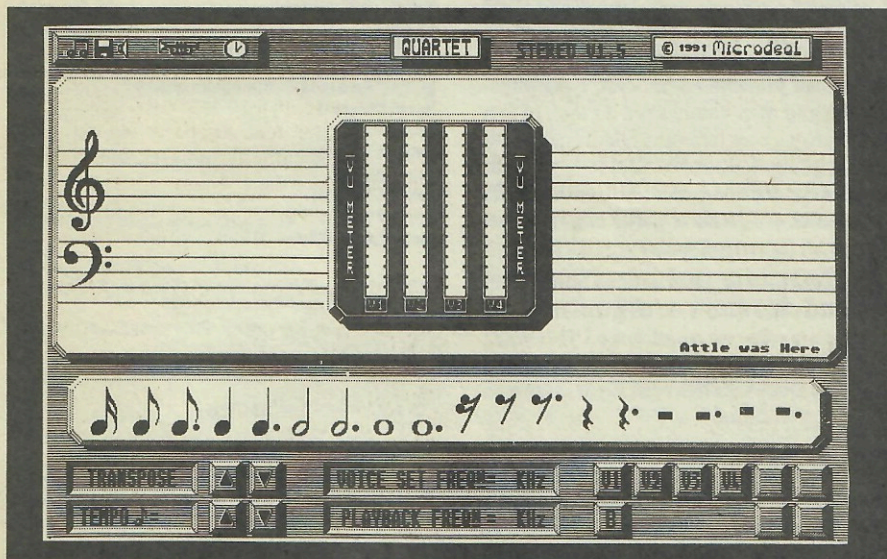
ACF har slutat cracka spel och ägnar sig nu bara åt att göra demos. Det första som möter dig i **Bloodsucker** är ett intro med soundtracker musik. Sedan en dist och sen... meny! Man väljer demos genom att trycka på F1-F9. Det finns 10 demoskärmar plus två intros och meny. 8 skärmar är från ACF och en varsin gästskärm från TVI och The Coders. Den ena av de 10 skärmarna är gömd. Du måste vara så listig så att du trycker "*" på det numeriska tangentbordet för att få fram den(om du läser den scrolltexten så får du en överraskning!). ACF är en förkortning av Alien Cracking Formation. Demot fungerar mycket bra på både ST och STE.

Dark Side of the Spoon

ULM slår till med ett suveränt demo! Det här demot är ett av de bästa just nu. Först får man se(och höra) ett intro och sedan kommer den välgjorda meny fram! Man styr ett lejon (som inte bara kan gå utan också flyga) mellan olika dörrar.

I meny kan man välja mellan sex skärmar från **ULM**, två skärmar från **TLB** och en från **The Respectables**. Demot bjuder på mycket variation. Demot går utmärkt på både ST och STE. Skaffa en kopia! Ett litet tips: Där det finns massor av dörrar som leder till samma demo ska du välja den andra från höger på den andra raden uppifrån!

(Forts. på sid 44)

Alla dessa är av .AVR-typ som är Microdeals nya samplingsformat. Dessa innehåller information om samplingen i en header. Man kan även använda andra program om man ej samplar med Microdeals senaste samplers. För att återgå en stund till disketterna är de formaterade så där finurligt som tidningsdisketterna brukar vara. Om man har en dubbelsidig diskdrive så kan man utnyttja fler instrument som ligger på sida två. Alla viktiga saker återfinns dock på sida ett.

Digital imponerar

Det som jag blev mest imponerad av var filteringsprogrammet, **Digital**. I detta program kan man filtrera ett ljud genom att först bryta ned samlingen i dess sinuskomponenter och därefter bearbeta ljudet. Man kan även

genom att låta programmet flytta sinuskurvorna upp och ned i frekvens låta ett ljud byta ton. Om man samplar ett C kan detta göras om till ett A. Detta är bra eftersom **Quartet** kräver att instrumenten är just av typ A. Man kan även låg- och hög-passfiltera ett ljud genom att helt enkelt ta bort alla sinuskomponenter över eller under en viss frekvens. En annan finess är att man kan minska bruset i ett ljud. I en närliggande artikel försöker jag förklara vad jag menar med sinuskomponenter. Som komplett teknikeridiot tyckte jag att **Digital** var det häftigaste med **Quartet**.

Alla program finns i två versioner, ett för högupplösning och ett för medelupplösning.

Anders.

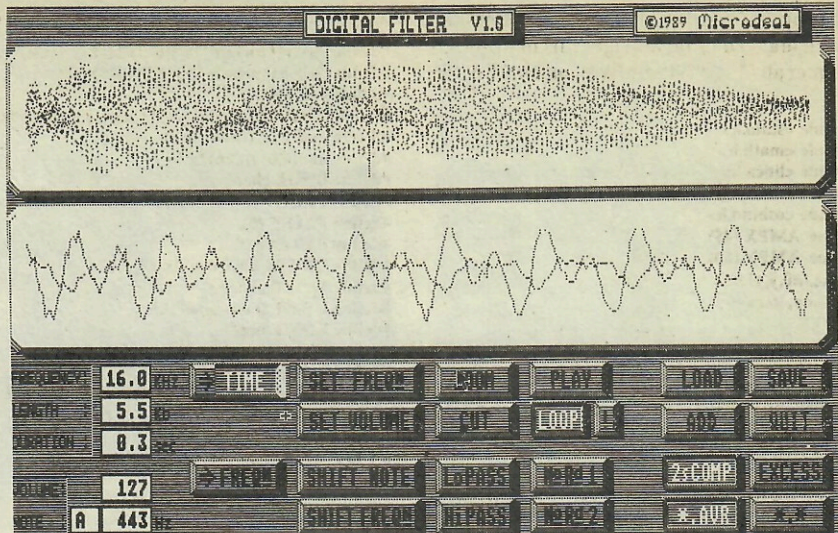
DIGITAL

En anledning till att köpa Quartet är att man får med ett trevligt filtreringsprogram, DIGITAL. Detta program bygger på en matematisk teori som säger att alla signaler kan brytas ned i ett antal sinussignaler med olika amplitud och frekvens vilket kallas för fourierutveckling. Matematiken bakom detta är ganska avancerad så jag tror inte att jag skall försöka mig på att förklara det för er här.

Som ett exempel på att detta fungerar kan vi ta en vanlig fyrkantsvåg. Alla vet att en fyrkantsvåg är särskilt lik en sinusvåg. Vi kan dock få en sinusvåg att ha samma frekvens som en fyrkantsvåg, det är inte speciellt komplicerat. Vi kan även se till att sinusvågens toppvärde ligger nära fyrkantsvågens. För att nu få sinusvågen mer lik fyrkantsvågen måste vi se till att sinusvågen stiger och faller brantare. Detta kan vi göra genom att lägga på en sinussignal med tre gånger så hög frekvens men med lite lägre amplitud. För att få det ännu bättre kan vi nu fortsätta med att lägga på ytterligare en sinusvåg med fem gånger så hög frekvens som grundfrekvensen och med ytterligare lite lägre amplitud.

Använd många sinusvågor

Dessa tre sinusvågor kommer att bilda en signal som, med lite god vilja och mycket fantasi, kan tolkas som en fyrkantsvåg. För att få en bra sådan måste man använda väldigt många sinusvågor. De flesta av dessa kom-

mer dock att ha väldigt låg amplitud och väldigt hög frekvens. De kommer därför ej att tillföra ljudet från en åtta-bitarsampling något. Eftersom de åtta bitarna sätter en gräns för hur noggrant man kan mäta signalens styrka vid en given tidpunkt kommer signaler med låg amplitud ej att kunna registreras.

Ur en annan matematisk modell, samplings-teoremet, kan man vidare säga att man ej kan återge signaler vars frekvens inte ligger under halva samplingsfrekvensen. Om man samplar med 20 kHz bör man först filtrera bort alla frekvenser över 10 kHz annars kommer de att försämra kvaliteten på ljudet.

För att återgå till fourierserierna så brukar man representera en sådan i ett diagram med frekvens på x-axeln och amplitud på y-axeln. I detta diagram ritas man sedan lodräta streck för att indikera att en viss frekvens ingår i signalen med en viss amplitud.

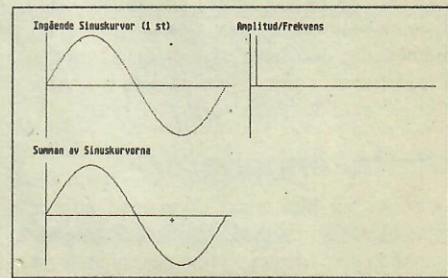
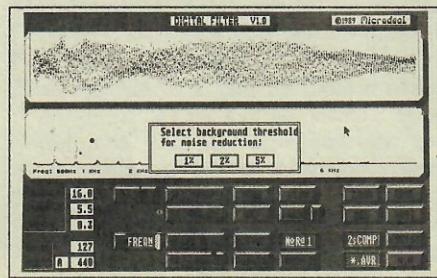
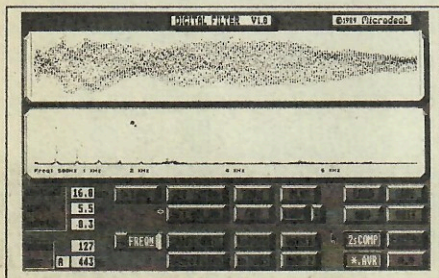
För att få er att tro på detta har jag knäpat ihop ett par C-program som summerar ett antal sinusfunktioner i ett försök att framställa vårt exempel, fyrkantsvågen. På skärmen kommer ni att kunna se alla ingående sinusfunktioner plottade var för sig och summerade.

```
#include <stdio.h>
#include <math.h>
#include <linea.h>
#include <utility.h>
#include <osbind.h>
#define AMP (60)
double t=0,y,y1;
int loop, itera=0;
```

```
main()
{
  InitLine();
  clrscr();
  printf("Ange antalet sinuskurvor : ");
  fflush(stdout);
  scanf("%d",&itera);
  clrscr();
  printf("Ingående Sinuskurvor (%d st)\n",itera);
  gotoxy(0,12);
  printf("Summan av Sinuskurvorna\n");
  itera=2*itera-1;
  Move(0,100);
  Draw(639,100);
  Move(0,300);
  Draw(639,300);
  Move(20,300);
  for(t=0;t<=PI*2;t+=.01)
  {
    y=0;
    for(loop=1;loop<=itera;loop+=2)
    {
      y+=(y1=4/(PI*loop)*sin(loop*t));
      putpixel(20+95*t,100-AMP*y,1);
    }
    Draw(20+95*t,300-AMP*y);
  }
  gotoxy(0,24);
  printf("Tryck en knapp!");
  fflush(stdout);
  Cconin();
}
```

Diagram över sinusfunktionerna

Med följande program kan ni även få ett diagram över sinusfunktionerna med amplitud och frekvens. Med detta program bör man ej ange för stort antal sinusfunktioner eftersom

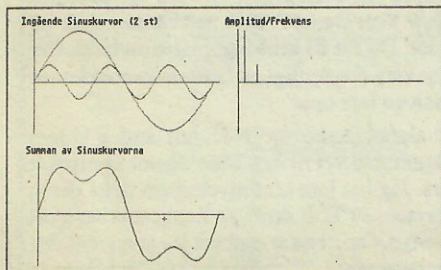

mitt program ej kollar antalet staplar som skall ritas ut utan bara ritar åt höger tills ni troligtvis kommer att få se en studie över hur en ST ballar ur.

```
#include <stdio.h>
#include <math.h>
#include <linea.h>
#include <utility.h>
#include <osbind.h>
#define AMPX (45)
#define AMPY (60)
double t=0,y,y1;
int loop, itera=0;
main()
{
  InitLine();
  clrscr();
  printf("Ange antalet sinuskurvor : ");
  fflush(stdout);
  scanf("%d",&itera);
  clrscr();
  printf("Ingående Sinuskurvor (%d st)",itera);
  gotoxy(40,0); printf("Amplitud/Frekvens");
  gotoxy(0,12); printf("Summan av Sinuskurvorna");
  gotoxy(0,24);
  itera=2*itera-1;
  Move(20,100);
  Draw(310,100);
  Move(340,100);
  Draw(630,100);
  Move(20,300);
  Draw(20,300);
  Move(20,20);
  Draw(20,180);
  Move(340,20);
  Draw(340,180);
  Move(20,220);
  Draw(20,380);
  Move(20,300);
  for(t=0;t<=PI*2;t+=.02)
  {
    y=0;
    for(loop=1;loop<=itera;loop+=2)
    {
      y+=(y1=4/(PI*loop)*sin(loop*t));
      putpixel(20+AMPX*t,100-AMPY*y1,1);
    }
    Draw(20+AMPX*t,300-AMPY*y);
  }
  for(loop=1;loop<=itera;loop+=2)
  {
    Move(340+10*loop,100);
    Draw(340+10*loop,100-AMPY*4/(PI*loop));
  }
  printf("Tryck en knapp!");
  fflush(stdout);
  cconin();
}
```

Det behövs även en include-fil

För att ni skall kunna kompilera dessa båda program behövs delar av följande include-fil. I programmen kallas den för utility.h. Här brukar jag stoppa rutiner som jag finner använd-

bara.

```
#define clrscr() (printf("\033E"),flush(stdout))
#define cclear() (printf("\033K"),flush(stdout))
#define gotoxy(x,y)
(printf("\033Y%c%c",char)y+32,(char)x+32),flush(stdout))
#define max(a,b) ((a>b)?a:b)
#define min(a,b) ((a<b)?a:b)
#define BOOL char
#define TRUE (-1)
#define FALSE (0)
#define BYTE char
#define UBYTE unsigned char
#define WORD short
#define UWORD unsigned short
#define LONG long
#define ULONG unsigned long
#define InitLine()
(linea0),COLBIT0=1,COLBIT1=0,COLBIT2=0,COLBIT3=0,LNMASK=-1,WMODE=0,LSTLIN=-1)
#define SetLineColor(a)
(COLBIT0=a&1,COLBIT1=(a&2)>>1,COLBIT2=(a&4)>>2,COLBIT3=(a&8)>>3)
#define Move(x,y) (X1=x,Y1=y)
#define Draw(x,y)
(X2=x,Y2=y,linea30,X1=X2,Y1=Y2)
```

Jaha, nu har vi förvissat oss om att detta kanske kan fungera. Vad har vi nu för nytta av detta? Jo, om vi kunde bryta ned en sampling i dess sinuskomponenter skulle vi kunna förändra ljudet. För att detta skall fungera får inte samplingen vara för komplicerad. Bäst resultat får man om man gör det med en sampling som bara består av ett instrument. Om ni försöker fourierutveckla en samplad låt eller en röst lär resultatet inte bli speciellt bra. Detta beror på att fourierutvecklingsrutinen i digital troligen har vissa begränsningar.

När vi väl har brutit upp samplingen kan vi till exempel åstadkomma ett högpas eller ett lågpasfilter genom att helt enkelt ta bort vissa sinusfunktioner. Genom att ta bort alla signaler som ligger under en viss gräns kan man minska brus.

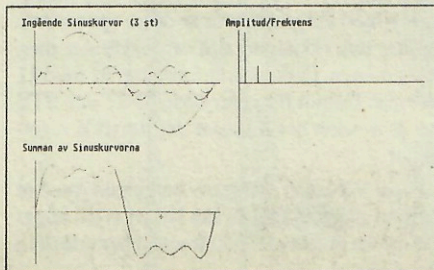
En annan finess:

Allt detta kan man göra i Digital. En annan skojig finess ser till att man kan förändra ett ljuds ton. Genom att flytta signalerna i frekvens kan man göra om ett C till ett A. Denna finess är användbar för alla som spelar med samplingar i Quartet eller någon Soundtracker.

Om man vill kan man även ändra samplingsfrekvensen. Man kan till exempel göra om en 30 kHz sampling till en med 16 kHz.

Man bör påpeka att det tar lite tid att fourierutveckla en sampling, men vem har bråttom? Om man nu skulle ha bråttom kan man ju alltid införskaffa en TT.

Anders.

För din Atari ST:

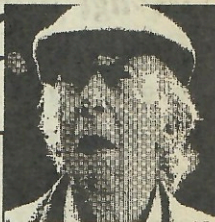
Digitalisera i FÄRG !!

Vidi-ST, Chrome, RGB-splitter
Den kompletta frame grabbern!

Nu även till Atari ST !

2795:-

bilden kommer från Vidi PC, via HV720K kameran och har exporterats till PPM i en Atari STE, mao perfekt för DTP !

NYHET !

zydec

SIMM till alla ST/STE

Även icke STE modeller, monteras lätt på
minuter - helt lödfri installation - Nyhet!

preSTE opopulerad 895:-

storleksalternativ

0.5, 2.0, 2.5 & 4.0 MB

Tydliga och enkla installationsanvisningar
med bilder... Pg.a. en mängd Atari underleverantörer
kan man ibland behöva löda - detta ger vi anvisning om vid
leverans.

Ring för dagsfärska priser !

STE ägare ring för SIMM pris!

512Kb exp. PlugIn 520ST

Lödfri, supersmart modul !!

995:-

Hårddisk till ST'n

GASTEINER

SUPRADRIVE

Lyxalternativ

Lågprisalternativ

50 MB

6995:-

Fläktlös, extremt
snabb. DMA

40 Mb

5995:-

Full SCSI genom-
föring + DMA

GE Host Adapter SCSI

Bygg din Egen Hårddisk till ST/STE, med
denna interface. DMA in/ut.

Komplett med software.

949:-

MICRODEAL

MasterSound 2 ST

Samplern som alla talar om !
Enda till STE'n.

599:-

Replay VIII Ännu bättre!
8-Bitar, med DRUMBEAT..

1111:-

Använd beställningstalongen
på sid: 16

Chara' Data AB

Jungfrugatan 13, 575 31 Eksjö

0381-10400, 10446, 10402

Electra Demo

Det här demot är Electras första och dessutom mycket bra! Det första man stöter på vid boot är ett gräsligt intro som bombar ur när man trycker på mellanslagstangenten (space för de som föredrar engelska). Men om man därefter trycker reset så blir man genast glad igen! Demot går endast att köra på 1/2 Meg eftersom det använder mer minne än den lilla femtjugin klarar av. Däremot går demot lika bra på ST som STE. I menyn scollar man några planeter horisontellt med.. gissa vilka tangenter? Just det piltangenterna. Om man trycker på space när varje planet är mitt på skärmen så får man se alla demoskärmar. Sammanlagt finns det: 1 fult intro, ett snyggt intro, meny och 8 demoskärmar plus en vid reset.

Demot är av hög kvalitet och jag väntar med spänning på Electras nästa demo.

European Demos

Overlanders och deras TriTon development i samarbete med flera andra grupper har gjort ett mycket bra megademo. Overlanders har gjort intro, meny och flera demoskärmar. Andra grupper som ställt upp med skärmar är: ACF, Blue Bird, Future Minds, Gudul, Genesis, Hemoroids, NPG, Next, The Pndragons, The Silvers, The Corporation, Total Vision, Vector och The Voyagers.

Det blev aldrig så att Omega och Sync gjorde någon demo-skärm (tyvärr!). Menyn är i full overscan och man styr en gubbe mellan olika dörrar. Demot ligger på två disketter och fungerar på både ST och STE. Demot bjuder på mycket bra men framför allt finns den hittills klart bästa 3D grafiken med och det är Overlanders som har gjort den. 3D:n bjuder på häftiga objekt och bra känsla!!!! Du måste se det här demot!

Galton 6

Det här demot är gjort av en holländsk grupp med samma namn. Menyn är ett shot em up spel utan fiender(!) och man åker in i olika byggnader för att välja demoskärm. Det finns 7 demoskärmar på disken (1 intro, 5 i menyn och en vid reset). Som vanligt kan det ju finnas någon gömd skärm... Demot går både på ST och STE. Ta dig en titt på detta demo.

Life's a Bitch

TLB slår tillbaka igen! Nu med två nya medlemmar (Oxygene och Digital Insanity). Det här demot släpptes på Düsseldorf mässan 90'. Demot är gjort på väldigt kort tid men är ändå mycket bra. TLB har gjort två demoskärmar+menyn. Menyn är av samma typ som den i Syntax Terror (läs längre fram om det). När man är i menyn så hör man en Raplåt (Michael Bittner Rap). TLB's två demoskärmar är:

Beat Nick Screen (snabb 3d grafik, mycket bra) 3D Circle scroll (en cirkel scroller i 3d + 3d objekt)

Det finns tre skärmar till också. De heter: Chrome (från ULM och Replicants, färgsprakande) Ak-screen (från Gigabyte Crew och TEX) Megascroll2 (från ULM, en riktigt stor scroller+sampling)

Skaffa dig nu en kopia av detta demo vare sig du har ST eller STE eftersom demot fungerar på bäge datorerna.

Syntax Terror

Oooops! Syntax Terror går inte alls att räkna som Union Demo 2. Visserligen har Delta Force, TCB, TEX och Level 16 bidragit med skärmar men det finns också många skärmar från andra grupper. Dessa grupper är: Lost Boys, Next, Respectables, Legacy, BMT och Gigabyte Crew. Det är huvudsakligen Delta Force som har gjort demot. De har gjort menyn, två spel(!) och en massa demoskärmar. Spelen heter Soko-Ban och Match it!

Demot har inget minispel till meny utan helt enkelt en scrolla-med-piltangenterna-och-tryck-return-för-att-välja-meny(!!!) På disken finns det 25 demoskärmar!! Det finns två gömda skärmar också! För att få fram den ena av de gör så här: placera "cursor" (med piltangenterna) ovanför Delta Force medlemslista så att den (cursor) inte blinkar. Skriv sedan: "HEMMELHERRGOTTSJESAWILLA". Enkelt va??

Den andra skärmen får ni hitta själva (hehe). Demot är mycket bra och du borde nog skaffa dig en kopia. Demot fungerar på både ST och STE. Så här skriver Delta Force: Det här är inte Union Demo 2. Det här är inget mega-demo, det är ett Delta Force demo men vi hoppas att ni gillar det ändå!

YO Demo

The Black Cats är tillbaka efter Black Demo med ett nytt megademo. Har du inte sett Black Demo så kan det vara kul att titta på det först innan du ser detta demo. Förutom Black Cats så har flera andra grupper bidragit. Dessa är: The Master Reset, Equinox, Clone, Genesis och NPG. Menyn är ett shot em up spel och man har fem liv. Det är originellt att man kan dö och då inte får se alla skärmar.

Dör du så måste du börja om. Vid pause så ska det gå att skriva in ett fusk. Mycket grafik är tagen från Xenon 2 och The Black Cats ursäktar sig med att grafik inte är deras specialitet. Jag har inte räknat antalet demoskärmar men det är många. Disketten är formaterad med 11 sectorer. Demot fungerar både på ST och STE och är mycket bra förutom det störfulla reset-demot.

Ett tips: När du är i slutet av banan (skärmen är alldeles svart) så kan du åka längst ut till höger och trycka return så får du fram ett lamertest (en gömd skärm alltså).

ÖVRIGT

Här är några andra demos du kan ta dig en titt på: Alf Megademo (bara soundtracker musik till alla skärmar), Trance Beauce Party Demo (copy-party demo med skärmar från bl.a Overlanders), Overscan demos (fullscreen skärmar för ST. Ej STE.) mfl. STE ägarna kan ju lyssna (och titta) på Unit 17's Gogg Demo. Nu väntar jag på TCB's demo, Lost Boys Demo, Phalanx nya demo och såklart även Syncs och Omegas nya demos. Men det dröjer väl lite till.

Nu över till något annat.

Gömda artiklar i Disc Maggie

Nu ska jag berätta vad du ska göra för att få läsa de gömda artiklarna i Lost Boys diskettmagasin. Förresten så är det många fler som gör diskettidningen numera (inte bara TLB).

Maggie 1

Klicka med bäge musknapparna på den vänstra disketten på bilden. Svaren på frågorna är: 400, CRAP, 51, NEXT, AND

Maggie 2

Välj först printing och välj sedan Disc Maggie. Svaren på frågorna är: GERMANY, 10, 21

Maggie 3

Svaren på frågorna är: HITLER, 6, KOHL, På frågan om Tysklands president tryck Return. SAMMY JOE, MERCURY, 10, 6592 43, Z, PAUL HOGAN, 600, 2, 2, 700, TLB/TCB, YES

Maggie 4

Rätt svar är: D, B, A, B, C, D, C, C, D, B, B, A, B, C, A, B, D, MAKE, OF, DEAL, ALL, TO, IN, BY, SAME, THAT, THOSE, FOR, THE, TO, OFF, AS, OF, OF

Om någon vill ha tag på diskettmagazinet så kontakta TLB på den adress som stod i SHN nr. 3-91 men glöm ej att skicka med int. svarskupong + 3 engelska pund om du vill ha ett nummer.

fusk för Swedish New Year Demo 2.

Innan jag säger hej då för detta nummer så tänkte jag berätta om ett fusk för Swedish New Year Demo 2. Håll ned vänster shift vid boot. Du får då höra samplat struntprat. Det kan vara lite strulligt att få fram demoskärmen men ge inte upp.

Phaleon Demo är INTE ett andra Union Demo. Nu vet ni det. Men demot är mycket bra. Jag har inte hört mycket om detta demo förutom att TLB skrev att Replicants har gjort menyn. Om detta är sant vet jag ännu inte. Jag återkommer.

Lars Johansson

Ett mycket bra diskettkatalog-program!

STDCAT

STDCAT heter ett alldeles utmärkt litet program för att katalogisera dina diskar med - och det är PD ! Det jobbar i snygg GEM-miljö och är snabbt. Jag har använt det nu ett tag och det är till ovärderlig hjälp varje dag Att det sedan är lätt att använda gör det ju bara bättre.

DISK	VOLUME	FREE	USED	COMMENT
1)	TEST2	251904	579584	ST Users cover disk sept 89
2)		0	820224	ST User coverdisk nov 89
3)		3072	811888	ST User coverdisk dec 89
4)		105472	788688	ST User coverdisk jan 90
5)		133120	688960	ST User coverdisk June 90
6)		62464	751616	ST User coverdisk July 90
7)		6144	807936	ST User coverdisk 53
8)		3072	811888	ST User coverdisk 54
9)		11264	802816	ST User coverdisk 55
10)		0	814880	ST User coverdisk 56
11)		9216	815184	ST User coverdisk 58
12)		205824	618496	ST User coverdisk 59
13)		40960	783360	ST User coverdisk 60 (feb 91)
14)		278336	353984	ST User Skuldig + Ace invaders
15)		1024	813856	ST Format coverdisk 18
16)	STUAPR91	90112	734280	ST User coverdisk 62 (apr 91)
17)	STUMAR91	121856	782464	ST User coverdisk 61 (mar 91)
18)	STUMAY91	24576	799744	ST User coverdisk 63 (maj 91)

Man läser snabbt in sina diskar och sparar deras directory-info i "kataloger". En katalog rymmer 999 olika diskar med högst 256 filer per directory (bibliotek) och mapparna kan vara nästlade i högst 16 nivåer. Det torde räcka för för de flesta glada ST-arar.

Programmet kan man komma över på de flest väl sorterade BBS:ser som t.ex. SHN:s återupplivade Modema Tider (0302-361 39)

Starta

Man startar upp programmet med ett vanligt snärtigt dubbelklick, och efter lite surr får vi upp en menyrad med två fönster under. Det vänstra visar diskarna och det högra utvald disks filinnehåll. Men vid starten är ju bägge fönstren tomma. Det första vi ska göra är att bygga upp ett disk-kartotek. Här är lite eftertanke på sin plats. Alla diskar i samma kanske inte är bästa lösningen, utan t ex all diskar med PD-prg på i en katalog, och SPEL i en annan, TEXTER i en tredje osv. Söktiden förkortas med ett mindre antal diskar per katalog - förutsatt man vet att filen är på en speciell kategori av diskar. Initialt (först) väljer vi nu gardin File i meny och klickar på New. Därpå gardin Disk, underalternativ Add, varpå vi får en dialogruta som ber oss sätta in den första disketten vi vill läsa av innehållet på. Gör så och tryck OK. Vi ombeds sedan att sätta in disk två osv, vilket man sålunda gör tills den sista man vill ha i kartoteket är klar, då man avbryter med EXIT. Spara nu kata-

logen med ett intelligent namn, avslutat med extensionen (svansen) CAT (exv PD_DISKS. CAT).

Söka filer

Testa nu om du kan hitta en speciell fil. Gå till gardin Disk och välj det första alternativet Find. Skriv in namnet på filen - med eller utan jokertecken - och klicka i Find File rutan. Låt oss säga att du har alla diskar från ST User i en katalog och söker efter en fil som hette Tetris. Skriv då på raden efter String : Tetris. Du kommer att bli förvånad hur snabbt sökningen går. Programmet har nu bläddrat fram aktuell disk i vänstra fönstret och aktuell fil i det högra.

Uppdatera

Efter ett tag har du kanske fyllt på filer, sudat filer på vissa diskar. Då är det dags att uppdatera dem. Gör då så här :

Klicka på den diskens namn i vänstra fönstret. Gå till gardin Disk och välj Update. Du får upp en dialogruta med aktuell disks nummer. Kolla att det stämmer, om inte justera med att klicka i PREV eller NEXT rutan. Sätt in den disk som ska uppdateras och tryck på UPDATE. Kan det bli enklare ?

Ändra diskens namn m.m.

Om du vill kan du också ändra på diskens namn. En del formateringsprogram ger dig också denna möjlighet. Du kanske vill ha mer systematiska namn eller förkortningar i stäl-

let för ett kanske utelämnat (vanligast?) eller dåligt genomtänkt namn. För att göra det så leta upp Volume under Disk-gardinen. Du får dialogruta liknande för uppdateringen beskriven ovan. Serienumret på disken kan du också titta på under View -> Show serial #. Sorteringsrutiner finns också. Naturligtvis finns även utskriftsrutiner av hela eller delar av katalogen. Till disknamn, folders (mappar) och filer kan du skriva in en kort kommentar som t ex beskriver vad filen gör. Dessa funktioner nås under gardinen Disk. Kan ju vara bra att ha i vissa fall.

Sammanfattningsvis

Ett program som du ganska snart får stor hjälp av, och ingen bör vara det förutan. Tidigare använde jag ett program som hette FDI.TOS, men det är klart bökgigare och mer svårarbetat, dessutom långsammare och känns gammalt mot STDCAT. Efter att ha använt FDI.TOS tidigare så uppskattar man verkligen snabbheten hos STDCAT vid inläsning av diskar och sökning av filer. Det är helt enkelt ingen jämförelse ! Se till att skaffa STDCAT !

Markku Julin (Atarist)

Du som inte har modem:

Du kan beställa ditt ex av STDCAT genom att sätta in kr: 25,- på postgiro: 472 08 52-5. Skriv Ditt namn, din adress samt "STD CAT" på talongen så kommer en diskett inom några dagar

DISK	VOLUME	FREE	FILE/FOLDER	SIZE	DATE	TIME
NO DISKS IN CATALOG						
FOLDERS: 0 FILES: 0						

DISK	VOLUME	FREE	FILE/FOLDER	SIZE	DATE	TIME
1)	TEST2	251904	ALPHAFIT.PR6	19014	87/09/15	00:07:50
2)		0	AUTO	0	87/09/15	00:18:08
3)		3072	BET_BUD	0	87/09/15	00:05:40
4)		105472	DCCLOCK.ARC	5652	87/09/15	00:07:56
5)		133120	EXFORMAT.S	2544	87/09/15	00:08:00
6)		62464	FACES	0	87/09/15	00:05:58
7)		6144	MENU.PR6	12506	87/09/15	00:08:10
8)		3072	MUSIC.ARC	27480	87/09/15	00:08:14
9)		11264	PICTURES	0	87/09/15	00:06:18
10)		0	SOUNDS	0	87/09/15	00:06:56
11)		9216	STOS.ARC	18528	87/09/15	00:20:54
12)		205824	TITLES	0	87/09/15	00:07:22
13)		40960	TTDWNDEM.PR6	35892	87/09/15	00:08:22
14)		278336	VIDI	0	87/09/15	00:18:26
15)		1024	VIDIPICS.ARC	86140	87/09/15	00:08:30
16)	STUAPR91	90112				
17)	STUMAR91	121856				
18)	STUMAY91	24576				

Bästa Hemdator Nytt! Jag har med stort intresse följt tidningens utveckling i snart 2 år. Jag har börjat se att er tidning succesivt förbättrats. Från nr 3/89 har mycket hänt, främst på C64-fronten. Jag skulle helst vilja ha mer men det går an. Förut köpte jag både DMZ och SHN och på den tiden tyckte jag att DMZ var mycket bättre. Men vad har nu hänt? SHN har blivit ljusår bättre för C64 än vad DMZ är för samma gamla hun. En särskild stor ros skall Micke och Linus ha för sin eminenta skötsel av C64-sidorna. En sak brister ni dock på och det är recensionerna. Ni klagar på att företagen inte skickar spel för alla format men varför låter ni inte importörerna skicka spel till er? Det är dock ärevärt att SHN fortsätter stödja "the old dog"....

Filip Larsson

Svar: Tack Filip för Ditt brev som jag, tyvärr var tvungen att korta ner något. Jovisst har SHN förändrats till det bättre, det tycker vi också. Att få importörerna att skicka spel till oss är egentligen inget problem. Men däremot att vi, i så fall, skulle kunna skriva en recension TIDIGAST sex veckor efter det att spelet kommit ut i handeln. I dag kan vi nästa ha en recension samtidigt som spelet finns att köpa och detta är absolut viktigast enligt alla de läsare som tidigare klagat på att våra recensioner varit alltför gamla. Sorry. Vi försöker dock alltid att ha med information om C64-spelen i den mån vi kan.

Mer PC

Hej SHN! Jag kommer från Åland och tycker det är bra att ni nu har egna PC-sidor. Fortsätt med detta, Jag har dock några saker som skulle kunna passa på dessa sidor:

1. En MS-Dos skola skulle finnas i varje nummer.
2. Jag skulle vilja veta mer om ljudkortet som finns till PC, Hur bra ljud blir det?
3. Testa flera spel. I Engelska tidningar får man ofta se PC-spel som får höga poäng. Det skulle vara kul att höra svenska kommentarer.
4. Testa fler PD- & Shareware-program. Gör en PD-spalt med andra ord. Det var allt. Sluta inte med det som redan finns (brev, nyheter etc.)

Stefan Söderlund

Svar: Vi får skäll för att vi har för många "skolor" för ofta. Men en DOS-skola skulle kunna tänkas, dock knappast förrän nästa år då vi planerar att ge PC lite större utrymme.

Fler spel kommer att testas på PC. Allt fler titlar tillverkas numera för denna dator. En PD-spalt är ingen dum idé, skall titta på detta.

/Red.

Arg Atari-st!

Nu är måttet rågat!!! Är ni så beroende av varje möjlig kund att ni måste blanda in alla datorer som finns? Mac har flera bra tidningar för att inte tala om PC. Commodore har egna tidningar på svenska. Vad har Atari? Ingen-ting om man inte vill köpa dyra men bra eng-

BREVHÖRNET

elska tidningar som man säkert missar många poänger i pga för dåliga språkkunskaper. Kan ni inte börja med ATARI STen igen? Kan ni inte samarbeta med engelska tidningar? Köp in testeroch artiklar och översätt dem. Höj gärna priset men gör någonting åt elendet! En liten detalj till slut: Vad är Spectrum och MSX för något? Stryck dem ur tidningen -ingen kommer att sakna dem. Börja med ATARI STen igen.

Larsåke Savander

Svar: Puhhh! Den satt den!!! SHN:s policy från starten har varit att innehålla material om och för ALLA datorer. Detta princip vill vi inte släppa då vi faktiskt är den enda skandinaviska tidning som kan läsas av alla som har ett artospecificerat intresse för datorer. Vi gjorde ett försök med en självständig Atari-tidning men den kunde aldrig stå på ena ekonomiska ben, så att säga. Hårtill behövs ett betydligt större köparunderlag än vad Atari-ägarna själva kan ställa upp med. Att köpa in utländskt material är förhållande vis mycket dyrt. Dessutom tar det oftast lika lång tid att översätta som att skriva egna artiklar. Det enda vi (och Du) kan hoppas på är att SHN växer sig såpass stor med fler sidor inuti tidningen att vi kan få med allt mer material om de olika datormärkena.

/Red.

Det är för lite om PC!

Hej SHN! Jag är en PC-ägare som tycker att det är alldeles för lite PC-material i er tidning. Det är bra att ni har öppnat lite nya saker som t.ex. Konsolidéerat och Mac-sidan men det är fortfarande för lite PC. Själv är jag 13 år så det är inte bara vuxna som läser PC-sidorna om ni nu trodde det. Jag har massor av kompisar med PC och dom tycker precis lika dant som jag. Om det skulle vara något problem med sidor så kan ni ju alltid skära ner C64-sidorna. Intresset har nog minskat betydligt så länge som denna dator har funnits med. Inte för att jag säger att den är ute men lite inaktuell har den nog blivit. Till sist vill jag berömma er för er superba

layout. Tyvärr är det lite dålig kvalitet på bilderna. Jag tror att ni skulle säljas bättre om ni höjde priset till 20:- och hade bättre papperskvalitet.

Hälsningar, Pontus K.

Svar: Ja, med ditt brev visar du, på ett bra sätt, vilka enorma problem en stackars redaktör har att dras med. Kanske har vi en ganska hyfsad balans i tidningen, trots allt. När det gäller pris kontra papperskvalitet håller jag nog inte riktigt med dig. Vi hade tidigare ett tjockare och glansigare papper men trots att priset var relativt lågt redan då säljer vi betydligt fler exemplar av SHN nu. Problemet med den dåliga bildkvaliteten håller vi just nu på att försöka lösa.

/Red.

Demo-dåre!

Vadan denna överskrift, undrar ni läsare. Jo men visst... Jag är en Demo-dåre.

Att få se den där läckra texten mjukt scrollo över skärmen, rasterbars som glider upp och ner, stjärnscrollar och fartig, pulserande musik samt animationer, förstås. Allt detta beskriver vad ett demo brukar innehålla i de flesta fall. Vad är jag då ute efter? Jo, fram för MER recensioner på demos för ALLA datorformat. Jag såg recensionerna på diverse Atari-demos i nr 3/91, det var bra. Själv har jag en Amiga men det är kul att se vad som händer på andra datorer också. "68000"

Svar: Tack för dina synpunkter. Vi har, ganska nyss, börjat ta upp demorecensioner i tidningen. Vad jag själv skulle vilja göra är att samla ihop de bästa inskickade demo-programmen varje månad och sedan kunna sätta samman en "månadens Demo-disk" för olika datorformat. Kan detta vara en bra tanke? Då skulle man kunna presentera ett eller flera av de bästa demo-jobben i tidningen och samla allt demo-material i en särskild sida. Ni som läser detta, tkriv en rad till redaktionen och tala om vad ni tycker, så återkommer jag om detta längre fram.

/Red.

Betala för 10 nr och du får
11 för 175:-!

**Ta chansen! Aldrig
förr har du fått så
mycket datorläsning
till detta pris!**

Gillar du datorer?

Då är Svenska Hemdator Nytt den rätta tidningen för dig! Under 1991 kommer vi ut med elva nummer och den som vill göra ett klipp börjar prenumerera NU!. Det är nämligen så att de som börjar sin prenumeration före nr 6/91 kommer att få nr 6 1/2 av bara farten! ELVA nummer för bara 175:-!! Detta är ett tillfälle som inte återkommer.

Detta erbjudande gäller för ALLA som betalar sin prenumeration FÖRE DEN 13 JUNI 1991

Varje nytt nummer av Svenska Hemdator Nytt innehåller massor av läsning för den hemdatorintresserade, oavsett vilken dator han/hon har. Vi har särskilda sektioner för ATARI ST, AMIGA, COMMODORE 64, PC, MACINTOSH, MSX och SPECTRUM.

Vi har även sidor för den som gillar spelkonsoller. I varje nummer har vi dessutom flera sidor med spelrecensioner, speltips och nyheter. Prova oss! Du kommer garanterat att fortsätta!!

Klipp ut eller kopiera av talongen här nedan, lägg den på närmaste brevlåda och nästa nummer av SHN kommer att skickas till dig, direkt i din brevlåda över en vecka innan tidningen finns ute i butikerna

Ja, jag vill prenumerera! Skicka mig nästa nummer samt ett inbetalningskort på 175:- för en prenumeration 10 nr framåt inkl. porto och moms.

Om jag bara betalar före den 13 Juni kommer jag även att få nr 6 1/2 = totalt 11 tidningar.

Fyll i uppgifterna här tydligt. Texta gärna, tack!

Har du prenumererat tidigare Ja Nej

Vilken dator använder du? _____

Vilket år (endast årtal) är du född: _____

Namn: _____

Adress: _____

Postnr/Ort _____

Tel.nr: _____

(Målsmans underskrift om du är under 16 år)

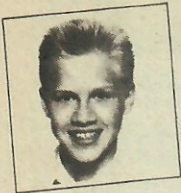
Svenska
HEMDATOR
Nytt

Frankeras ej
Mottagaren
betalar portot

SELDA MEDIA AB

Svarspost

Kundnummer 410 130000
448 23 Floda

COMMODORE 64 IN TOTO

Frågor och Svar

Här kommer ytterligare en omgång Frågor och Svar där kunskapstörstande läsare får svar på sina frågor om sextiofyran. Om även du vill ha dina frågor besvarade, så är detta adressen du skall skriva till: Frågor och Svar, Mikael Pawlo, 64 in toto, SHN, Box 152, 448 23 FLODA. Tips och listningar är också välkomna.

Listningskydd

Hallå C64 in toto! Jag har ett par frågor som jag skulle bli tacksam för svar på.

1. Hur gör man listningskydd på sina egna program, och hur gör man så att man bara själv kan lista dem?
2. För ett tag sedan köpte jag en diskettstation och har därmed en massa turbokassetter som jag numera sällan använder (många av spelen går inte att få tag på). Kan man föra över dem till diskett och i sådan fall hur?

Taben

Svar: 1. Det här är sista gången på ett bra tag som jag kommer att besvara en fråga om listningskydd. Därför vore det bra om alla intresserade läste detta. På Månadens C64-diskett 9/90 låg Bonzais lösenordsmakare. Denna gör att man måste skriva in ett lösenord för att starta ett valt program. Det går inte att köra programmen utan att skriva in lösenordet efter att man har kört lösenordsmakaren på sitt eget program. Däremot kan man efter en reset av datorn rota fritt i programmen.

När det gäller vanliga listningskydd är de aldrig ofelbara. Efter en reset är det bara att köra en OLD-rutin och sedan titta igenom programmen obehindrat. Det finns dock ett skydd som förhindra detta, nämligen om du lägger in `REM <shift+L>` på några rader i ditt program. Listningen kommer då att avbrytas av ett felmeddelande när raden med `REM`-satsen nås. Problemet är att vissa cartridges klarar att lista programmen ändå, samt att skyddet är lätt att ta bort. Lägger man skyddet i slutet av viktiga rader blir det dock svårforcerat. Du kan också kompilera basicprogrammet samt autostarta det för att försvåra insyn.

Några andra listningskydd vilka försvinner vid reset är: `Poke 774,0` - Endast radnummer visas vid `LIST`. `Poke 774,226`: `Poke 775,252` - Datorn resettar vid `LIST`. `Poke 808,234` - Ger en Attle-effekt vid `LIST` (måste ses...).

2. Använd t.e.x. PD-programmet `Copy 190`.

Starta skrivaren

Hej Mikael! Jag är en C-64 ägare. Jag undrar hur man gör för att få igång skrivaren så att den skriver ut. Hälsningar Johan

Svar: Jag antar att du har kopplat skriva-

ren rätt till datorn och att du har centronics-interface om detta krävs. För att få all normal utskrift att gå till skrivaren skriver du följande: `OPEN 1,4` och sedan `CMD 1`. För att avsluta utskriften på skrivaren så skall du stänga filen med `CLOSE 1`.

Programmering

Help!!! Jag heter Zacko och det är första gången jag skriver och frågar. Jag förstår om ni tycker att det är lite jobbiga frågor men försök svara...

1. Jag äger den nya C 64:an och en kamrat till mig har den gamla. För ett tag sedan gjorde jag ett program i maskinkod och sedan när jag skulle visa det på min kamrats dator saknades några färger. Jag undrar varför vissa färger inte kommer med på den gamla 64:an. Hur skall man göra för att få färgerna att komma med (i maskinkod, tack!)?

2. Skulle du kunna visa i hur man i maskinkod gör enkla ljudeffekter tex. ett skott?

[Zacko

Svar: 1. När man rensar skärmen på en gammal sextiofyra (dvs. en 64 med det gamla VIC-chipet) så får tecknen när man börjar skriva igen samma färg som bakgrundsfärgen, och inte markörfärgen. På en ny 64:a (med det nya VIC-chipet) kan man göra så här:

```
LDX#$XX
STX#$0286
JSRSE544
```

Det resulterar dock i en bug på alla sextiofyror med det gamla VIC-chipet! Det korrekta sättet att sätta färgerna är:

```
LDX#$00
LDY#$XX
A: STYSD800,X
INX
BNE A
```

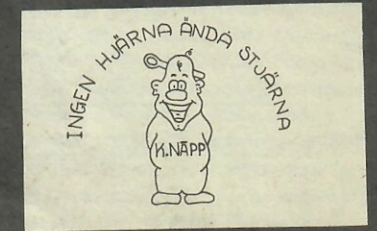
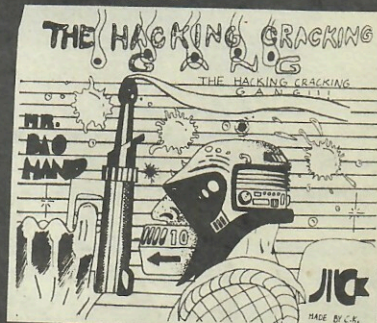
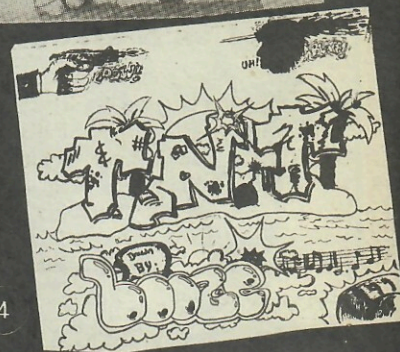
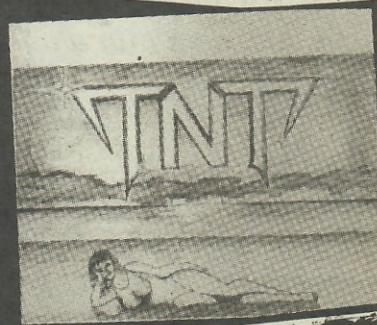
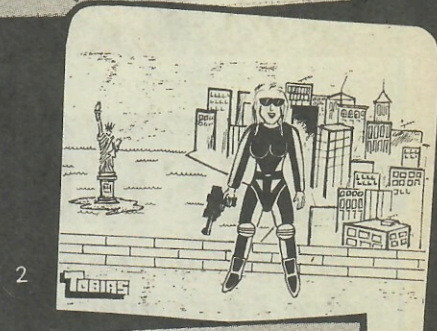
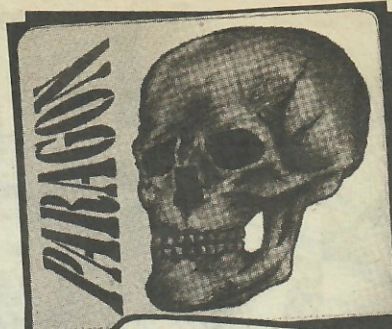
Det första sättet bör undvikas, så att programmen fungerar på alla datorer.

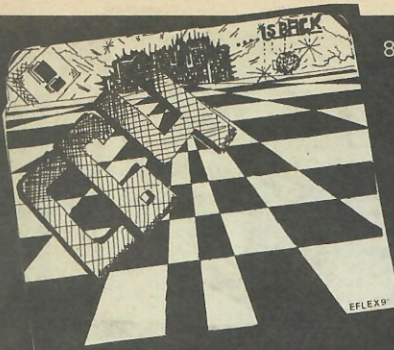
2. Här får du en ljudeffekt som simulerar ett rymdplasma-Attle skott (skriv in den i Turbo Assembler, eller en vanlig monitor, men vid det senare skall alla labels bytas ut mot reella adresser)

Se listningen här t.h.→

□ Mikael Pawlo

```
*=$C000
LDX#$00
LDA#$00
BYMP:STASD400,X
INX
CPX#$30
BNE BYMP
LDA#$01
STASD2
TROPICAL:LDX#$00
DUO:LDA$0000,X
STASD418
LDY$02
SHN:DEY
BNE SHN
INX
BNE DUO
INCS02
LDA$02
CMP#$0F
BNE TROPICAL
RTS
```

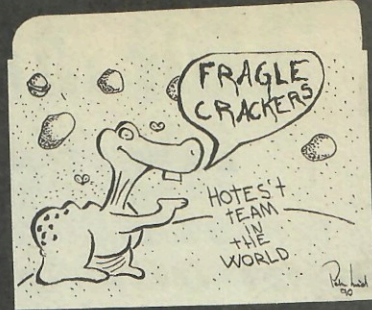

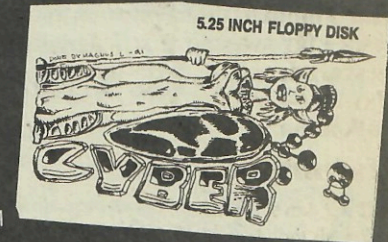
8

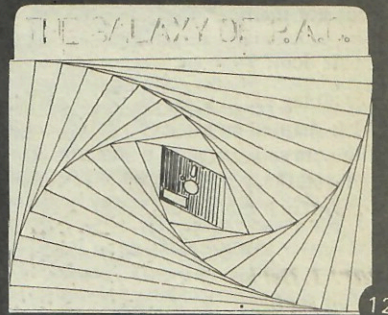
9

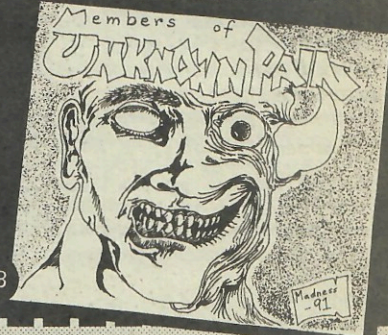
10

11

12

13

Dags för omröstning i vår tävling:

DISKFODRAL 91

Tävlingen om vem som gör årets vackraste diskfodral går vidare. I detta nummer presenteras finalisterna, dvs de 13 bästa fodralen bland alla de som har skickats in.

Ett genomgående drag hos de fodral som här presenteras är att de är mycket välarbetade, och i sin helhet tycker jag att bidragen i år är bättre än de som var med förra året. Alla läsare är nu välkomna att rösta på det fodral ni tycker är vackrast. Som tack för edra röster har ni chansen att vinna ett spel!

Endast en röstsedel!

Ni röstar på tre fodral, och dessa skall ni rangordna efter hur pass bra ni tycker om dem. Rösträkningen går sedan till så att det fodral ni röstar på som etta får 3 poäng, det ni röstar på som två får 2 och slutligen den ni röstar på som nummer 3 får en poäng. Det fodral som får flest poäng vinner. Endast en röstsedel per läsare är tillåtet. Om jag får flera röstsedlar från samma person kommer samtliga dessa att ogiltigförklaras, och personen diskvalificeras ur tävlingen. Ofullständigt ifyllda röstsedlar kommer att gå samma öde till mötes (Attle kommer däremot att bli glad, han/hon/det (?) älskar att äta röstsedlar till mellanmål... (Stämmer...fuska så att jag får mat...!Attle)).

Vinster:

Som utlovat vinner det fodral som får flest röster en helårsprenumeration på SHN samt ett av de senaste 64-spelen.

Andrapristagaren får en helårsprenumeration på SHN.

Tredjepristagaren får en halvårsprenumeration på SHN. Om pristagaren redan prenumerar på tidningen, så får han en förlängning på prenumerationen motsvarande vinsten. Rösta inte bara efter edra hjärtan, utan också efter det edra ögon ser, och det er hjärna säger er. (Tål att tänka på inför riksdagsvalet...) Rösterna vill jag ha före den 1 juli, 1991.

Mikael Pawlo

Röstkort, Diskfodral 91

Följande diskfodral anser jag vara värda pris:
(Skriv nummer i varje rutan nedan)

Värd 1:a pris

Värd 2:a pris

Värd 3:e pris

Jag heter: _____

Adress: _____

Pnr/Ort: _____

Född år: _____

Dator: _____

Skicka kupongen i ett oklistrat men frankerat kuvert till: SHN, Box 152, 448 23 Floda.

Märk kuvertet med: "Diskfodral 91"

Senast den 1 Juli måste vi ha din röstsedel

7

Gör din egen Autostart

De flesta kommersiella program, såsom spel och nyttoprogram, samt även vissa demos, startas automatiskt efter inladdandet. Hur detta går till, hur du själv kan göra en egen autostart till dina program och varför du bör göra det är några saker som du förhoppningsvis kommer att veta efter att ha läst följande artikel.

Att lägga autostart på ett program underlättar för den som skall ladda in det, men det försvårar också arbetet för oerfarna programtjuvar.

Med ett autostartat program slipper man både att skriva RUN samt att komma ihåg eventuella startadresser. När det gäller Basic-program ger en autostart av programmet ett mycket bra skydd om det kombineras med ett BREAK-skydd i början av huvudprogrammet (POKE 808,234 omöjliggör stoppande av programmet med RUN/STOP-tangenten) samt några av de LIST-skydd som beskrivs på detta nummers frågesida.

Det finns dock några enkla sätt att gå runt skyddet. Min autostartrutin skapar en fristående fil på disketten vilken efter inladdning automatiskt laddar in en annan fil och startar den. Om man känner till namnet på huvudfilen är det bara att ladda den fristående och undersöka den.

Detta kan man dock försvåra genom att antingen lägga in huvudfilen som en dold fil på disketten, vilken endast autostartdelen klarar av att läsa, eller genom att lägga på många olika filer på disketten och manipulera hur många blocks de tar upp (görs lämpligen med Disk Wizard 2.0) så att den som skall stjäla programmet förhoppningsvis avskräcks genom att han inte vet vilken fil som är den riktiga, och därför måste kontrollera alla filer på disketten.

Ytterligare en variant på det senare sättet att skydda programmen är att man kan lägga på ett par snabbformatteringsrutiner på disketten, vilka, om tjuven laddar och kör dem, raderar disketten. En snabbformatteringsrutin publicerades i nummer 2/91.

Det finns dock ett sätt att komma förbi alla skydd, och det kan man inte skydda sig mot, nämligen om programtjuven resätter datom efter inladdning av programmet och utför ett OLD-kommando, eller använder en monitor, så kan han titta på ditt program fritt.

Hur fungerar det?

Min rutin, och de flesta andra också, följer den principen att de laddas in som en separat del vilken i sin tur laddar huvudprogrammet. Det finns också ett annat sätt att göra en autostart på, då programmet laddas in som en enda del.

I sextiofyrans minne finns det vektorer som pekar på olika rutiner i ROM. Varje gång datom behöver användas en av dessa rutiner hoppar den genom att läsa av vektorena dit. Genom att ändra värdet i en vektor kan man alltså få datom att hoppa till en egen rutin vid ett speciellt tillfälle.

En av de vektorer som finns, och som jag har

utnyttjat för autostartrutinen, pekar på Basic-enshuvudloop, och den vektorm läser datom av efter varje kommando som skrivs i Basic 2.0. Vektorm kommer alltså att avläsas efter ett LOAD-kommando.

Vid utnyttjandet av denna vektor för autostarten så måste den första delen som skall laddas innehålla nya värden för den vektor vi vill ändra, samt en rutin (i maskinkod) som laddar in och startar huvudprogrammet.

Autostartrutinen måste laddas så att vektorm blir överskriven med de nya värdena, men utan att maskinkodsrutinen skriver över andra vektorer och därmed kanske stör inladdningen vilket resulterar i en bug.

Ett bra ställe i minnet är \$02A7-\$02FF (#679-#767), vilket är helt ledigt, det ligger dessutom nära den vektor på vilken värdet skall ändras och maskinkoden kommer följaktligen inte att skriva över några andra vektorer.

Det finns även andra sätt att skapa en autostart på. Om man använder diskdrive så går många av Kernals vektorer (\$0314-\$0333 (#788-#819)) att utnyttja, t.e.x. \$0326 (#0806), vilken kallas CHROUT. Maskinkodsrutinen kan då läggas i kassettbufferten, vilken är ledig då man använder diskdrive.

Min rutin

Det program som presenteras här skapar en inladdningsfil som fungerar enligt den först nämnda metoden, genom att utnyttja Basicvektorena. Programmet tar hänsyn till om det är ett Basic- eller maskinkodsprogram som du skall ladda och frågar i det senare fallet även efter startadressen. Programmet fungerar dessutom både på kassett och diskett. Efter det att du har besvarat de frågor som ställs, kommer programmet att kopiera ner din nya inladdningsrutin till \$02B2-\$0303 (#690-#771) och sedan sparas. Genom att rutinen sparas just vid denna plats i minnet har stor betydelse vid inladdningen av den, då den kommer att hamna på rätt ställe och skriva över Basicvektorena.

Programmet kommer att starta automatiskt! Observera att programmet laddas från disk med LOAD "<filnamn>".8,1 men för att ladda programmet ifrån kassett räcker det med LOAD. Störst användning för autostarten har man trots allt på diskett, om man skall ladda menyer över diskettens katalog och dylikt. Det är då klyftigt om man gör följande för att slippa onödigt extraarbete i framtiden:

- 1: Formattera en diskett.
- 2: Ladda in programmet som skapar en autostartandefil.

```

10 REM *** AUTOSTART ***
20 REM *** AV MIKAEL PAWLO ***
30 REM *** FÖR 64 IN TOT. ***
40 FORT=49152:O49536:READBYMP
50 POKET,BYMP:NEXT
60 INPUT"ANVÄNDER DU KASSETT ELLER DISKE
TT (K/D)";IO$
70 IF IO$="K"THEN POKE 49268,1:POKE49418
,1
80 PRINT"STARTA MED SYS 49152."
300 DATA 169,152,160,192,32
310 DATA 30,171,32,96,165
320 DATA 162,255,232,224,16
330 DATA 176,8,189,0,2
340 DATA 157,55,193,208,243
350 DATA 142,54,193,169,200
360 DATA 160,192,32,30,171
370 DATA 32,228,255,240,251
380 DATA 201,66,240,42,281
390 DATA 77,208,243,169,236
400 DATA 160,192,32,30,171
410 DATA 32,96,165,169,0
420 DATA 133,122,169,2,133
430 DATA 123,32,121,0,32
440 DATA 107,169,165,20,141
450 DATA 52,193,165,21,141
460 DATA 53,193,169,176,208
470 DATA 2,169,144,141,41
480 DATA 193,162,0,189,253
490 DATA 192,157,178,2,232
500 DATA 224,82,208,245,169
510 DATA 4,162,249,160,192
520 DATA 32,189,255,169,1
530 DATA 162,8,160,1,32
540 DATA 186,255,169,178,133
550 DATA 251,169,2,133,252
560 DATA 169,251,162,4,160
570 DATA 3,32,216,255,169
580 DATA 131,141,2,9,189
590 DATA 164,141,3,3,108
600 DATA 2,160,147,17,17
610 DATA 86,65,68,32,72
620 DATA 69,84,69,82,32
630 DATA 70,73,76,69,78
640 DATA 32,68,85,32,86
650 DATA 73,76,76,32,76
660 DATA 91,71,71,65,32
670 DATA 65,85,84,79,83
680 DATA 84,65,82,84,13
690 DATA 80,93,63,32,0
700 DATA 13,18,66,146,65
710 DATA 83,73,67,32,69
720 DATA 76,76,69,82,32
730 DATA 18,77,146,65,83
740 DATA 75,73,78,75,79
750 DATA 68,32,63,32,40
760 DATA 66,47,77,41,32
770 DATA 0,13,83,84,65
780 DATA 82,84,45,74,77
790 DATA 80,63,32,0,65
800 DATA 85,84,79,169,131
810 DATA 141,2,3,169,164
820 DATA 141,3,3,169,1
830 DATA 162,8,160,1,32
840 DATA 186,255,173,235,2
850 DATA 162,236,160,2,32
860 DATA 189,255,169,0,32
870 DATA 213,255,134,45,132
880 DATA 46,169,13,32,210
890 DATA 255,50,144,0,169
900 DATA 0,32,113,168,76
910 DATA 174,167,76,102,254
920 DATA 0,0,0,0,0
930 DATA 0,0,0,0,0
940 DATA 0,0,0,0,0
950 DATA 0,0,0,0,0
960 DATA 0,139,227,178,2
970 DATA 255,255,255,255,255
980 DATA 255,255,255,255,255
990 DATA 255,255,255,255,255
1000 DATA 255,255,0,0,0
1010 DATA 0,0,0,0,0
1020 DATA 0,0,0,0,0
1030 DATA 0,0,0,0,0
1040 DATA 0,0,0,0,0
1050 DATA 0,0,0,0,0
1060 DATA 0,0,0,0,255

```

- 3: Stoppa in den tomma disketten i diskdriven.
- 4: Kör programmet.
- 5: Kopiera över den fil som skall autostartas till disketten med autostartrutinen.

Nu kan du ladda den med LOAD "*"8,1 dvs. nu behöver du inte ens ladda katalog och kontrollera filnamnet...

/Mikael Pawlo

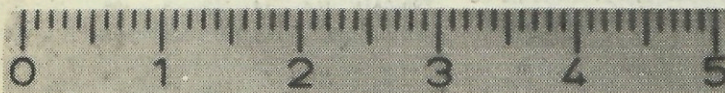
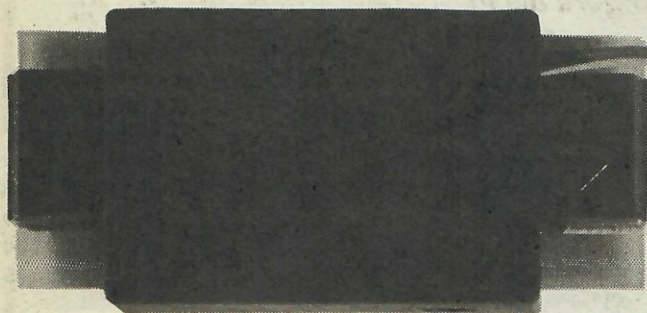
Rättelse till förra numrets listning

Ett litet fel smög sig in i förra numrets listning: Interrupt-Player. Rad 62 skall lyda: POKE

49185,A och rad 75: POKE 49195,A
Vi beklagar alla ERROR-meddelanden.

EN DATOR SKALL SES MEN INTE HÖRAS!!

450:-

inkl. moms

*OM DU INTE HÖR VAD DU TÄNKER
SÅ LÅT SILENCER TÄNKA PÅ
VAD DU HÖR..*

Silencer från WorkSoft är en kompakt elektronisk ljud-dämpare som tystar din PC, Atari ST, Amiga, hårddisk eller laserskrivare genom en steglös, termostatisk reglering av fläktens varvtal.

Ja, skicka mig information om var jag hittar närmaste butik som har Silencer

Namn: _____

Adress: _____

Pnr/Ort: _____

WORKSOFT

Storås Industrigata 6
424 69 Angered
Telefon: 031-30 08 30
Fax: 031-30 20 11

Kupongen skickas till: WorkSoft, Storås Industrigata 6, 424 69 Angered

PC SPALTEN

Adress:

SHN, Box 152, 448 23 Floda
Märk kuvertet med "PC"

Månadens brev

I det här numret finns tyvärr inte så stor plats för alla de brev som har kommit in till redaktionen. Vi får nöja oss med ett aplock

Blandad konfekt:

Hej! Jag är en PC-älskande grabb på 11 vårar som gärna skulle vilja ha svar på ett per frågor:

1. Kan ni inte börja med "Månadens Diskett" för PC?
2. Kan ni inte utöka PC-sidorna?
3. Hur kan jag få tag på en bra (och helst billig) PC?
4. Vad skulle en bra (och helst billig) uppsättning program (kalkyl- ordbehandling, databas och ritprogram) kosta och bestå av?
5. Är Symphony ett bra program
6. Är det farligt om man gör något fel i DOS?

Svar: 1: Månadens Diskett för PC har vi ännu inte möjlighet till att få fram. Vi jobbar just nu med detta och fr.o.m. i sommar skall en sådan finnas i SHN. Tills dess kan vi erbjuda godbitar då och då.

2. Varför inte det? (skämt!) Jodå, senast fr.o.m. nästa år kommer en större del av tidningen än nu att ägnas åt PC.

3. Titla i dagstidningarnas radannonser. Även i Gula Tidningen kan man då och då hitta bra erbjudanden. En bra början är en XT med monokrom skärm för ett pris av max 2500:- inkl 20 Mb hårddisk. Sedan kan du, när kassan tillåter, byta ut del för del så att du till slut har en 386 med VGA-grafik. Det finns de som säger att en PC är som ett lego. Det är bara att bygga till efter hand.

4 & 5. Det man först och främst behöver är en bra ordbehandlare och ett lättanvänt register. I artikeln här intill hittar du ett av alla de kombinerade program som finns. Ett annat är nya versionen av Tasword som är en av de bästa ordbehandlare för sitt pris som finns för PC. Denna nya version är också utmärkt att använda som register. Se separat artikel.

Symphony är ett mycket tungt program, kompetent men DYRT. För proffs, alltså.

Utmanare till Windows 3?

ENSEMBLE

Minns ni Geodesk till Commodore 64? Nu har det amerikanska företaget GeoWorks kommit med en PC-version som tycks kunna ge Windows 3.0 en ordentligt match

I samband med ECT-mässan i London i mitten av April passade vi på att besöka det engelska företaget GSI Republishing som är återförsäljare av GeoWorks nya användargränssnitt för PC: Ensemble

GeoWorks är företaget bakom dundersuccén GeoDesk för Commodore 64 för ett par år sedan. I Sverige blev visserligen detta program inte lika vanligt förekommande som bland C64-ägarna i USA men företaget har, i alla fall, sålt över 2 miljoner program!

Under de senaste tre åren har GeoWorks arbetat på att ta fram en PC-version och man har nu premiärvisat resultatet av detta arbete som man kallat Ensemble.

Som namnet antyder handlar det om en svit olika program som har en sak gemensamt: det grafiska användargränssnittet. Även om man har sneplat på Microsofts Windows när det gäller användningen har man, i Ensemble, hittat en alldeles egen stil som i mycket liknar interfacet i Steve Jobs senaste dator NeXT.

Det mest märkliga med Ensemble är att man, till skillnad från Windows 3, kan använda programmet på en standard 640K oexpanderad PC utan problem. Den som har försökt samma sak med Windows 3 vet vad jag menar, tala om att köra i sirap!! Ensemble fungerar t.o.m. bra i hop med en trött XT-maskin vilket gör att detta program snabbt kan få en mycket stor

bredd även bland de som använder XT som hemdator.

Tillsammans med programvaran följer en tjock (över 500 sidor) manual men installationen kräver ingen noggrann genomläsning, man behöver bara följa anvisningarna på skärmen så installeras alla funktioner automatiskt.

För att starta upp med systemet Ensemblerat (!) modifierar man sin Autoexec.bat fil. Detta innebär inga problem alls om man senare vill köra från DOS. I Ensemble finns tre knappar av vilka en tar dig tillbaks direkt till DOS om du så önskar.

Vilka olika delprogram består då Ensemble av? Ja, i stort sett de flesta basprogram man behöver på en PC. Här presenteras godbitarna i korthet:

GeoManager är ett ikonstyrt filhanteringsystem med tio st underprogram. Genom att klicka på någon av de olika program-symbolerna startas respektive program och man kan köra ett antal olika fönster samtidigt på skärmen. Samtliga fönster kan ändras i storlek och precis som hos Mac kan man aktivera ett av dem genom att klicka på det med markören och låta de övriga ligga kvar, klara att använda, i bakgrunden.

När det gäller själva filhanteringen finns här stora likheter med Windows 3. Så användes

Miljonsäljare i ny upplaga:

TASWORD PC2

Det nya ordbehandlingsprogrammet för PC: Tasword PC2 är Tasman Softwares 15:e ordbehandlare. De 14 tidigare versionerna av Tasword har sammanlagt sålts i över en halv miljon exemplar.

Historien om ordbehandlaren Tasword började år 1984 när Tasman Software släppte ut programmet Tasword till, den då väldigt populära, hemdatorn ZX Spectrum i sin första 16K version. Efter ett tag, när 48K versionen av denna dator hade etablerats kom nästa version Tasword Two. Programmet blev en jättesuccé då man plötsligt hade fått en riktigt

ordbehandlare med alla de viktigaste funktionerna i till Spectrum. Även priset var en sensation på sin tid: 125:- vilket bara var en bråkdel av vad man fick ge för en likvärdig ordbehandlare till andra märken. Tasword Two såljs faktiskt än i dag till samma pris.

En Microdrivebaserad version kom sedan: Tasword Three och med denna version var man inte längre begränsad till datorns 48K. Efterhand som nya Spectrummodeller dök upp kom även Tasword inya, anpassade versioner. För Amstrad tillverkade man sedan fyra olika versioner samt för MSX, Einstein och C-64.

samma Pull Down-menyer till alla applikationer vilket gör det lätt att lära sig de olika kommandona oavsett vilket program man kör för tillfället.

Ordbehandlaren GeoWrite och ritprogrammet GeoDraw är två andra program i Ensemble. Dessa två program fungerar utmärkt tillsammans och man kan t.ex. rita en bild i GeoDraw, klippa ut den och sedan använda den i GeoWrite eller skriva en text i ordbehandlaren och flytta över till ritprogrammet.

Det som skiljer GeoWrite från andra ordbehandlare är att man har tillgång till 20 olika fonter med flera olika stiltyper vilket är ovanligt i den här prisklassen. Man kan säga att GeoWrite påminner om Microsoft Word för Macen. Vill man ändra på en stil markerar man den och väljer ny stil. Resultatet syns direkt på skärmen som givetvis kan justeras i bredd- och höjd för att passa dokumentet.

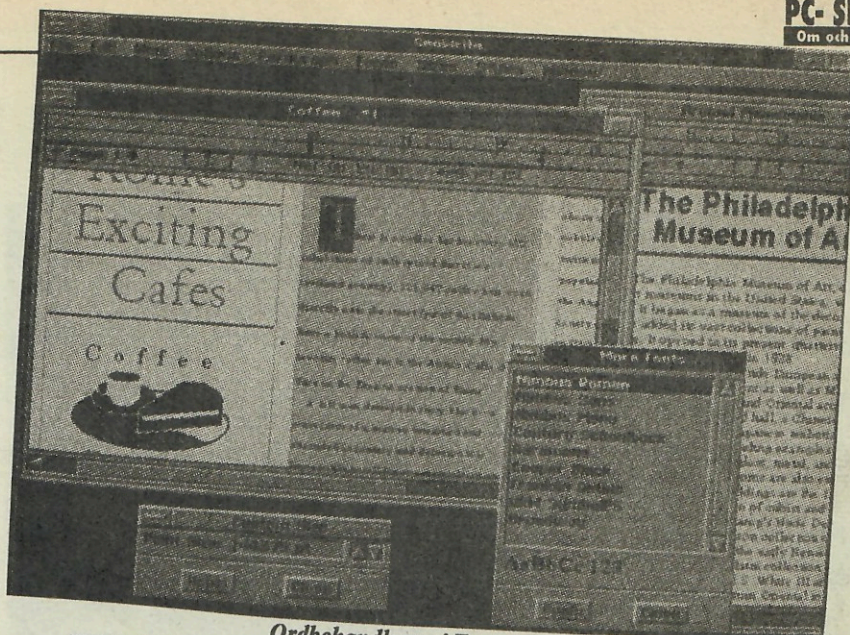
Man kan även välja mellan 256 olika färger på papper, border och text vilket gör att man kan skräddarsy sin arbetsmiljö. Enbart GeoWrite ger köparen av Ensemble god valuta för pengarna och man får, så att säga, det andra på köpet.

Det andra kan t.ex. vara GeoComm, ett kommunikationsprogram komplett med auto-dialing, GeoDex, en mycket komplett HyperCard-liknande adressbok med utprintnings-möjlighet, GeoPlanner, en kombination av kalender och mötesagenda mm.

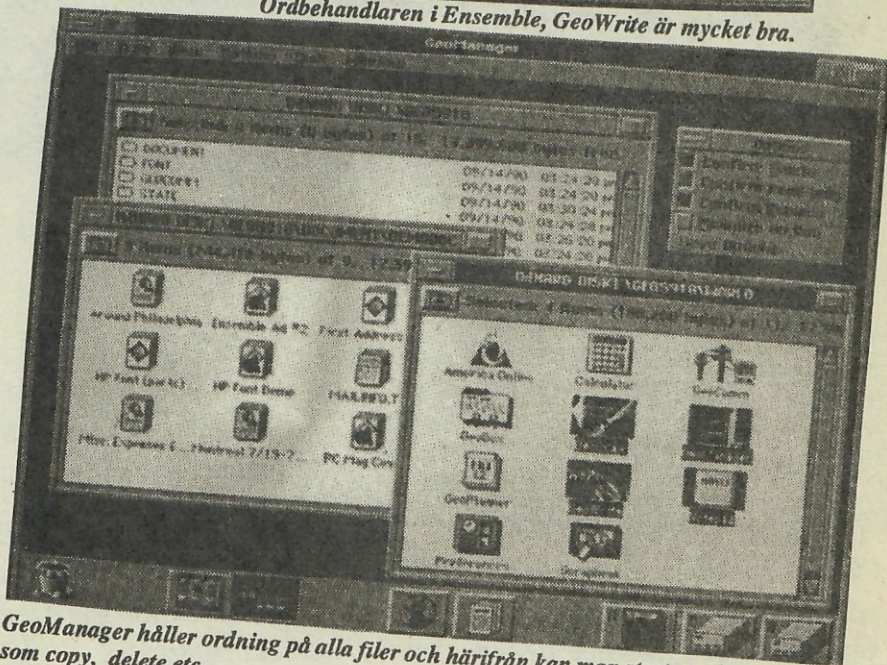
Ett alternativ?

Ensemble är definitivt ett alternativ värt att studera noggrant. Det svenska priset är inte fastställt ännu men kommer att hamna på ca 1500:- Den version vi har testat var ännu ej omarbetad för svenska tecken vilket är en nödvändighet men detta kommer att vara ordnat då programmet börjar säljas. Någon svensk generalagent känner vi, i skrivande stund, ej till.

UUS

Ordbehandlaren i Ensemble, GeoWrite är mycket bra.

GeoManager håller ordning på alla filer och härifrån kan man starta andra DOS-funktioner som copy, delete etc.

1986 kom Tasword PC som endast tog 61K minne tack vare att programmet var skrivet helt i maskinkod. Detta program har alla de funktioner man kan kräva av en ordbehandlare och var dessutom lätt att lära sig.

Nu kommer dock flaggskeppet i samlingen: Tasword PC2, en helt modern ordbehandlare som tar vara på de möjligheter med bättre grafik och större minne som finns i dagens PC. Med Tasword PC2 har Tasman Software tagit ett stort steg mot nästa miljon sålda program..

Denna version har genomgått så pass stora förändringar att det, i stort sett, bara namnet Tasword som påminner om tidigare versioner.

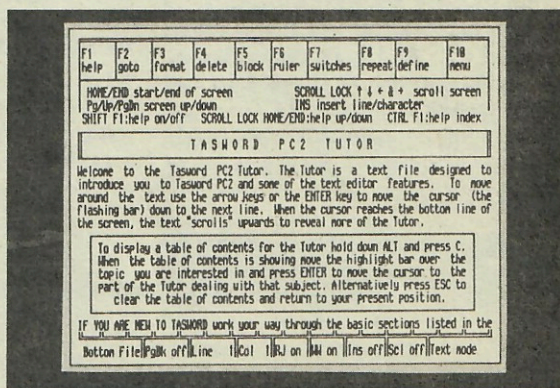
En van Taswordanvändare känner dock genast igen sig och att skifta över till denna version innebär inga problem. Programmet levereras med både 5 1/4" och 3,5" disketter samt en engelsk manual på 400 sidor. Svensk

installationhandledning medföljer även och en utförligare svensk handledning är på gång.

Vad skiljer då Tasword PC2 från den förra modellen? Jo, framför allt den inbyggda databasen men även möjligheten att nu kunna rita boxar, redigera två dokument samt att man nu kan förändra programmens utseende efter egna önskemål.

Priset är högre än tidigare: 1490 + moms får man betala och med denna prisökning hamnar nu Tasword PC2 i gott sällskap med andra ordbehandlare.

Programmet Tasword PC2 säljs i Sverige av KM Data Tel: 0383-145 50.

För 1490:- + moms får man en kraftfull ordbehandlare med register och Mail Merge-funktion

Vi tittar lite närmare på:

Rolands ljudmodul

CM-32L.

Många är väl de PC-ägare som fått hem ett nytt häftigt spel, förundrats över den tjugiga grafiken, den snabba animeringen... och förbannat det pipande ljudet från den kära PC:ns interna högtalare.

Nu finns det dock bot för detta, då flera företag har tagit fram ljudkort till den, och om man är ägare till ett MIDI-interface har man också tillgång till mängder av synthar (med 'synthar' menar jag även keyboards) och ljudmoduler (dvs synthar utan klaviatur).

Det första mötet

Jag måste erkänna att jag blev ganska förvånad när jag såg CM-32L för första gången. Jag hade fått intrycket att ljudmoduler var utrustade med åtminstone en LCD-display och en ohygglig mängd knappar och lysdioder, och här packade jag upp en tjugigt

beige burk som var totalt ren från allt dylikt, endast utrustad med en on/off-knapp och en volymkontroll.

Några ohyggliga mängder lysdioder fanns det heller inte, endast två; en för att markera MIDI-trafik och en för on/off. Om man undersöker baksidan av burken hittar man uttag för left/right (till stereo), hör-

lurar, nätadapter (medföljer) och naturligtvis MIDI in, out och thru.

För att kunna kontrollera denna mäktiga ljudalstrare från PC:n behöver man även ett MIDI-interface. I mitt fall blev det ett Roland MPU-IPC (vad nu DET står för), i form av ett

halvlängdskort. Om man får in fullängdskort i burken så kan man istället köpa ett LAPC-1 kort, som består av en CM-32L och ett MIDI-interface på samma kort.

För att kunna koppla till yttre enheter till kortet krävs dock en 'MIDI-burk' som man pluggar in i det. På denna burk sitter de vanliga MIDI-kontakterna. Efter att ha tryckt i mitt MPU-IPC kopplade jag in CM-32L burken, satte på stereo och laddade in Larry III, som ju stöder det mesta i ljudväg, däribland CM-32L.

Ljudet!

Hur låter det då, undrar ni säkert. Jodå, det låter mycket bra. CM-32 har 32 toners polyfoni, dvs. den kan producera 32 toner samtidigt, fördelat på 8 kanaler + en rytm-kanal. Detta innebär att man tycker man helt plötsligt har fått en hel orkester i rummet, att jämföra med PC-beepet man hade innan.

Varje kanal kan spela ett valfritt instrument av de 128 som finns, och rytm-kanalen har 33 ljudeffekter och 30 rytm-ljud att välja mellan. CM-32L har även reverb som ger extra rymd åt ljuden. Har man sedan en hyfsad stereo, så får man verkligen stämning när man sitter och spelar, till exempel, sina Sierra-spel. Man kan få maffiga stråkar i bakgrunden när man smyger omkring i mörka grottor, en underbart vacker harpa när man pratar med förtrollade träd (King's Quest V) osv. osv... Det måste helt enkelt upplevas!

Tekniksnack:

CM-32L är bakåtkompatibel med den äldre modulen MT-32 (det som skiljer de åt är att CM-32L har ljudeffekter ihop med rytm-ljuden och en - i mitt tycke - läckrare design), så mjukvara skriven för MT-32 går utmärkt att köra även med en CM-32L.

Den använder LA-teknik för ljudalstringen (Linjär Algoritm, används bland annat på Rolands D-serie), och kan även spela upp samplingar (dessa kan dock inte ändras).

Man kan även skapa egna ljud som ersätter de 128 'originalljuden'. Detta gör man enklast via musikprogrammet Ballade, som är specialskrivet för just CM-32L och MT-32.

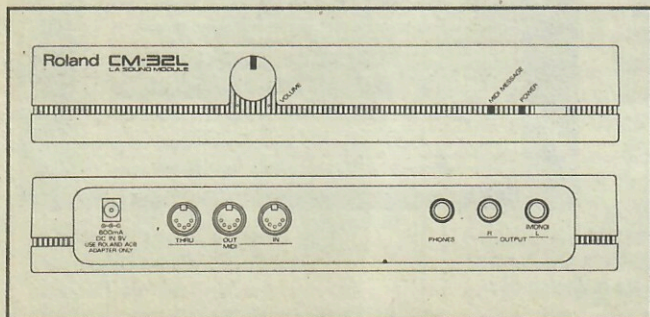
Ballade 2.0

Detta ypperliga program är, som sagt, skrivet med tanke på CM-32L och MT-32. Nuvarande version stöder inte CM-32P eller CM-64, men det lär komma i en senare version enligt Roland.

Man kan faktiskt koppla in andra synthar och använda dessa tillsammans med Ballade, men det är ganska krångligt, då Ballades MIDI-kanaler är 'låsta' (Dvs. inställda för CM-32L och MT-32) och 'Program Change'-meddelanden är skrivna för - just det - CM-32L och MT-32.

Hårdvarukraven för Ballade 2.0 är:

- *IBM XT/AT eller helt kompatibel.
- *640 Kb RAM

CM-32L, den nedre bilden visar de olika anslutningsmöjligheterna

- *2 diskettstationer (hårddisk rekommenderas).
- *EGA eller VGA grafik.
- *DOS 2.1, 3.1 eller 3.3 (ej 3.2).
- *Mus (dock kan vissa delar av programmet köras utan).
- *MIDI-interface, Roland MPU-IPC (eller MPU-IMC för PS/2).
- *Ljudmodul, Roland CM-32L eller MT-32 (Jo, det GÅR som sagt att koppla in andra MIDI-grunkor, men varken jag eller Roland rekommenderar detta).

Manualen rekommenderar att XT-ägare startar programmet med 'ballade x'. Då utesluts en del av grafiken, så att det inte uppstår 'ryck' vid avspelnig av komplexa musikstycken.

När man installerat programmet och startat det, så möts man av följande:

Play-skärmen

Här har man ett rejält mixerbord, med många parametrar för uppspelandet av musiken. Man kan bland annat ändra volymen - antingen på varje enskild kanal eller huvudvolymen, ställa in reverb, tempo, transponering, panorering... you name it.

Man har en mycket bra överblick över vad som händer när man spelar upp ett stycke. VU-metrar hoppar upp och ner, och man ser även volymen, panoreringen och så vidare för varje kanal.

Man kan naturligtvis ändra parametrarna under uppspelningen, om man t.ex. vill höra hur det skulle låta om man lade på mera reverb osv.

Denna del av programmet är mycket välgjord. Det enda jag vill klaga på är att muspilen flimrar vid uppspelningen, trots att jag kör på en 16 MHz SX-maskin.

Song-skärmen

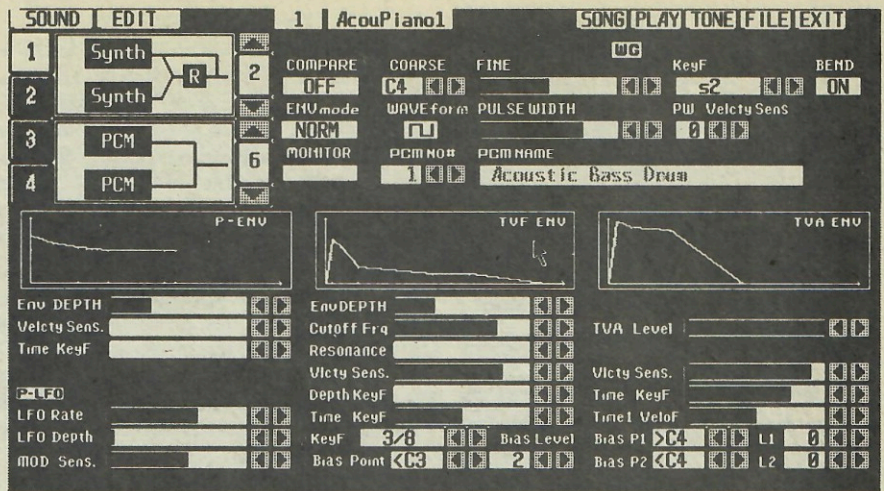
Denna skärm är till för editerande av de olika spåren i stycket. Man får upp ett vanligt notsystem (en kanal i taget), komplett med G-klav och allt.

Notediterandet går som en dans. Det är verkligen skillnad mot vanliga sequencers, där spåren kan se ut som '#3 85 -2 01 9'. Här ser man klart och tydligt vad man gör. Det är rena barnleken, även för den som aldrig sysslat med dator-sequencing tidigare. Ett STORT plus till denna delen!

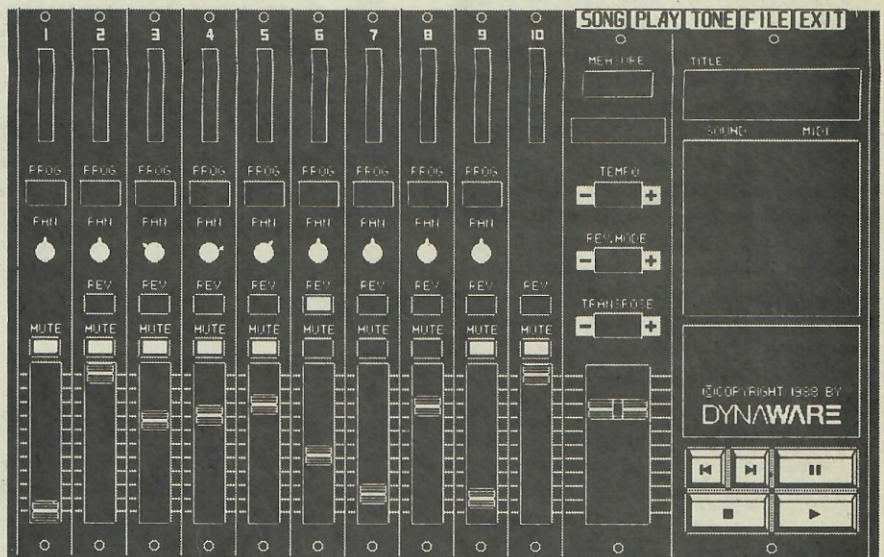
Tone-skärmen

Det är här man kan ändra ljuden i sin modul. Hur det fungerar tänker jag inte gå in på nu, då det skulle kräva en hel del sidor i tidningen men jag kan säga så mycket som att ljuden är uppbyggda av vågformer, och dessa kan man manipulera härifrån.

Det finns mängder med parametrar att ställa in, så antalet möjliga ljud är så gott som obegränsat. Man kan producera allt från flöjter och gitarrer till maffiga synthljud, och allting går lekande lätt. Det är rena fröjden om man jämför med vanliga synthar, där ljudediterandet varken är enkelt eller överskådligt. Även här får Ballade med beröm godkänt.

I Tone-skärmens meny kan man ändra de olika instrumentens ljud efter egen smak

Här ser man huvudskärmen för uppspelningen av musik. Ett komplett mixerbord.

File-skärmen

Som namnet antyder, är denna skärm till för inladdning och lagring av låtar. Filerequestern är ganska välgjord (om än något långsam) och fullt funktionell. Nå, man kan knappast skriva några längre stycken om en filerequester, så jag säger (skriver) bara: godkänd.

Sammanfattning

För datormusikern med en CM-32L eller MT-32 är Ballade helt enkelt ett måste, om man inte är försedd med en MIDI-klaviatur och en annan sequencer. Att sitta och skriva in not för not i en vanlig sequencer är nämligen rena plågan (tro mig, jag har provat). Tyvärr har jag inte haft möjlighet att prova programmet på en XT-maskin, så jag kan inte säga något om snabbheten på en dylik. På en SX går det dock ganska snabbt.

Nåväl, efter allt beröm, finns det då inga nackdelar med utrustningen? Tja, priset är ganska avskräckande, men om man jämför med andra

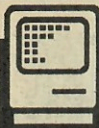
synthar/sequencers får man mycket för pengarna - allting är ju relativt.

Så, slutplädningen lyder: Är du intresserad av att skapa musik, så är dessa prylar väl värda en närmare titt, då de har ett förhållandevis lågt pris. Med andra ord, en mycket bra investering för hobbymusikern. Vill du bara ha 'häftigt' ljud till din PC, för spel och dylikt, så är det dock en hel del pengar.

!Christer Medin

Fakta:

Produkt:	Roland CM-32L Ljudmodul
Polyfoni:	31 röster
Timbral:	6 syntkanaler
Ljudbank:	64 PCM-ljud
Pris:	4990:-
Produkt:	Ballade Seq. prg för PC
Krav:	640 Kb RAM, EGA/VGA
Pris:	1850:-
Generalagent:	Roland Scandinavia AS

Macintosh

OM OCH FÖR MACINTOSH

Hej och välkomna till ett nytt nummers Mac-sida. Den här gången lite större än i de förra numren. Jag kan inte lova att sidoantalet skall öka stadigt ännu men vi har planer på att ha minst två sidor i varje nummer fr.o.m. nästa år.

Att använda en Mac utan hårddisk

På redaktionen har vi haft en äldre Mac Plus stående ett tag. Vi bytte nämligen till en SE för ett tag sedan och tänkte att Plusen skulle kunna vara bra att ha i reserv. Så där stod den, utan hårddisk, tills vi kom på att man faktiskt kan använda en Mac, även utan hårddisk, för att ha t.ex. som ordbehandlare. Förutsättningen är att man har upgraderat minnet till minst 2,5 meg (kostnad: ca 600:-) och att man har ett RAM-diskprogram.

Som PD finns flera olika RAM-diskprogram och vi använder nu ett som heter RamDisk+ med gott resultat. Av datorns 2,5 meg ligger

1,5 meg som extra RAM-minne och 1 meg används för system och programvara.

Att använda RAM-disken är som att ha en blixtrande snabb hårddisk dock med lite mindre kapacitet än vanligt. Datorn är numera fullt användbar för enstaka program såsom ordbehandlare och för registerkörning. Det enda man får tänka på vid arbetet är att man hela tiden sparar sin arbetsfil på diskett så att inte ett strömavbrott kan sabotera det jobb man har gjort.

Detta är ett litet tips för den som kan komma över en billig Mac Plus. En sådan maskin skall man inte behöva ge mer än mellan 2000-3000 kr för. På månadens Mac-diskett ligger det RAM-diskprogram som vi själva använder. Kanske har det kommit senare versioner men denna fungerar, som sagt, utmärkt väl.

Att göra tidningar

Hej! Jag vill börja med att berömma initiativet till en särskild Mac-sida i SHN. Har själv nyligen skaffat mig en begagnad Mac Plus billigt och det skulle vara kul om ni tror att man kan göra någon enklare form av tidning på den. Kan man det och vilken programvara skall man, i så fall skaffa sig? Vilken programvara använder ni själva på redaktionen?

Per Johnson

Svar: Som du kanske redan vet använder vi MAC för att göra Svenska Hemdator Nytt. Programvaran vi använder är PageMaker 4.0 för sättning, Illustrator 3.0 för illustrationer och vissa rubriker, samt MacWiew för bearbetning av scannerbilder. Vid resan till mässan i London köpte vi ett ex av den engelskspråkiga tidningen The European som vi fann var en 100%-ig Mac-produkt. Har använder man sig av betydligt mer sofistikerad programvara och man bearbetar t.ex. alla sina färgfotografier själva. Hit har vi ännu lång väg att gå...

Att använda en Mac Plus till att göra enklare trycksaker på går utmärkt. Faktum är att Plus-ens enda begränsning är dess minne (om den inte har expanderats) samt att det går lite långsamt. Det tråkiga är bara att bra programvara är ganska dyr. Jag tror att PageMaker kostar ca 8000 och andra, liknande, program ligger däromkring, även de. Jag vet att Aldus har ett billigt DTP-program som heter Personal Press på gång som skall kosta runt 1500:- men det dröjer förmodligen minst ett halvår innan detta program hittar hit från USA.

Så vitt du inte vill använda enklare ordbehandlare för din tidning så är det bara att vänta... Det finns kanske bra PD-program för DTP? Om jag hör något i den vägen kommer information om detta på dessa sidor.

Ulf S.

PROGRAMMERA DIN MACINTOSH

-EN INTRODUKTION

Bokrecension av Henrik Mårtensson

Programmera din Macintosh är en av de mer intressanta databöcker jag läst på senare tid. Den är skriven av programmerare vid Apple Computer, Inc och har getts ut på svenska av Studentlitteratur, genom deras samarbete med Addison-Wesley, en av USAs mest kända förläggare av databöcker.

Boken är avsedd som en introduktion till programmering på Macintosh för personer med grundläggande programmeringskunskaper. Grunderna i programmering på Macen går igenom på ett klart och tydligt sätt. För den som är van vid att arbeta med en PC kommer det att skilja rätt mycket när man går över till Macintosh. Vana Amiga-programmerare däremot, kommer att känna sig som fiskar i vattnet. Boken är klar och välskriven och är ganska väl illustrerad med många exempel skrivna i pseudokod.

Macintoshen är ett stort datorsystem som består av många delar. Det finns dussintals bibliotek, device-drivers och mycket annat som en programmerare måste känna till. Programmera din Macintosh

innehåller inte allt man behöver veta för att bli en fullfjädrad Mac-programmerare, men den är till mycket god hjälp när det gäller att skapa en översiktsbild av systemet. Boken innehåller också en hel del information om vilken teknisk litteratur som finns att tillgå till Macintosh. Tyvärr är den, trots att den helt nyligen kommit ut på svenska, skriven så tidigt som 1988. Alla Macintosh-modeller fram till den första Macintosh II-modellen finns beskrivna, men inte SE/30 eller nyare Mac II-varianter.

Något som spelar mindre roll, men som ändå är lite tråkigt, är att man, på något enstaka ställe, försöker framhäva Macintoshens förträfflighet genom att ljuga lite om andra datorer. Det är verkligen onödigt, eftersom Macintoshen mer än väl är

bra nog att klara sig utan sådant.

Ingen bok för nybörjare

På det hela taget tyckte jag i alla fall om boken. Den förklarar Macintosh-systemet på ett alldeles utmärkt sätt. Jag är faktiskt betydligt mer imponerad av Macintoshen efter att ha läst den, än vad jag varit tidigare. Det är inte någon nybörjarbok, men har man bara lite programmeringserfarenhet så går det att ta sig igenom den utan problem. Absolut ett rekommenderat köp för den som vill programmera Macintosh.

Månadens Mac-diskett:

I det här numret vill vi presentera några små men mycket nyttiga program. Samtliga program ligger på samma diskett och kan beställas från SHN för 25:-

AutoBlack

Den som arbetar mycket vid sin dator har kanske märkt att konturerna av favoritprogrammets skärm "fastnat" på skärmen så att de kan skönjas även om man har ett annat program inne i datorn. Detta fenomen beror på att en bild som ligger länge på skärmen "bränner" in på skärmens insida. Denna skada går ej att göra någonting åt men man kan förhindra att den uppstår innan den besväras.

Genom att släcka ner en skärm som står oanvänd mer än ca 5 minuter tar det betydligt mycket längre tid innan denna skada uppstår. Receptet är ett skärmläckerprogram som, efter det har installerats, automatiskt sköter detta för Dig. Programmet AutoBlack kommer tillsammans med engelsk manual på månadens diskett.

RamDisk+

Som jag nämnde på förra sidan finns det ett bra RAM-diskprogram i s.k. Shareware-form: RamDisk+. Med Shareware menas att programmet får distribueras fritt men om man vill behålla det skall man betala in ett visst belopp till tillverkare, I detta fall är kostnaden \$20.00

Tycker man om programmet skall man definitivt betala in denna summa eftersom man då ger utvecklarna möjlighet att komma ut med förbättrade versioner och man blir dessutom registrerad som användare. Som sådan får man ofta en utförligare manual samt löpande uppdateringar. Detta program är lösningen för den som vill kunna använda sin dator utan hårddisk men vill slippa att byta disketter i ett då systemets funktioner efterfrågas. Programmet är självinstruerande efter uppstart.

Stuffit 1.5

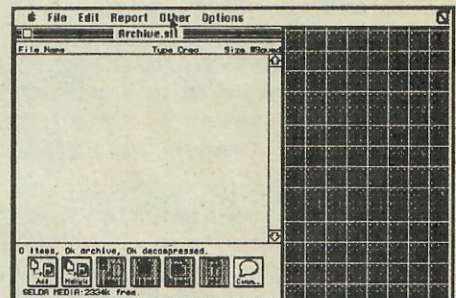
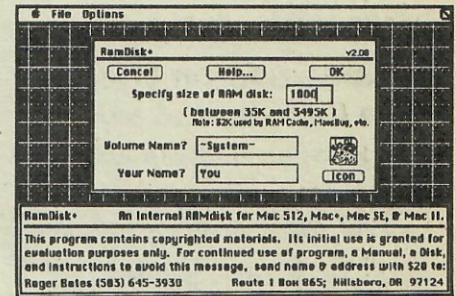
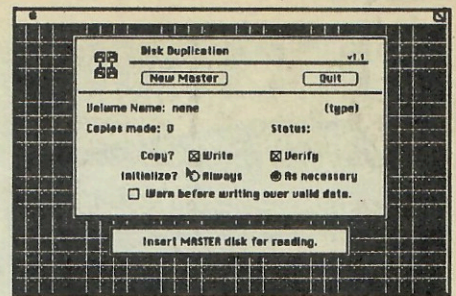
Många filer tar stor plats (Murphys 84:e lag) på hårddisken eller disketten. Genom att använda Stuffit kan du komprimera dina filer till en tredjedel av sin ordinarie storlek. Programmet är lätt att hantera och det går snabbt att packa ihop eller att packa upp filer. Den som har ont om plats på HD eller disketter eller som ofta modemar över filer har ovärderlig nytta av detta program.

Hur beställer man?

Sätt bara in kr 25:- på postgiro: 470 50 43-0 och ange Selda Media som mottagare. Skriv: Mac-diskett nr xx på inbetalningskortets talong, XX byts givetvis ut mot den diskett du vill ha. Hittills har 4 disketter presenterats, här en kort sammanfattning av de som varit tidigare:

Disk nr Innehåller

- Mac-1 Desinfectant 2.4 (virusdödare)
- Mac-2 4 spel (Brickles, Stunt Chopper m.fl.)
- Mac-3 Spel och nytto (Knockout, Procount, Rubics Kub)

BILDJAKTEN 5

VINN ETT AV TIO PROGRAM I VÅR POPULÄRA BILDJAKTSTÄVLING

Det spelar ingen roll vilken dator Du har. Vi har priser för Amiga, Atari ST, PC, C64, Spectrum etc. Totalt skickas 10 program ut i varje tävling, så ta nu chansen du också!

FINA PRISER!!!

Tio vinnare kommer att dras och där var och en får ett program för just sin dator. Vinnarna presenteras i nummer 6/1991

SÅ HÄR GÖR DU:

I rutan här intill ser du sju små bilder. Var och en bild är utskuren ur någon av de sidor som tidningen innehåller. Storleken är exakt densamma som i verkligheten. Det gäller alltså att leta reda på den sida där var och en bild kommer från.

Sidonumren fyller du i på talongen här intill och tävlingssvaret skall vara inskickat senast den 22 Juni

Lycka till!

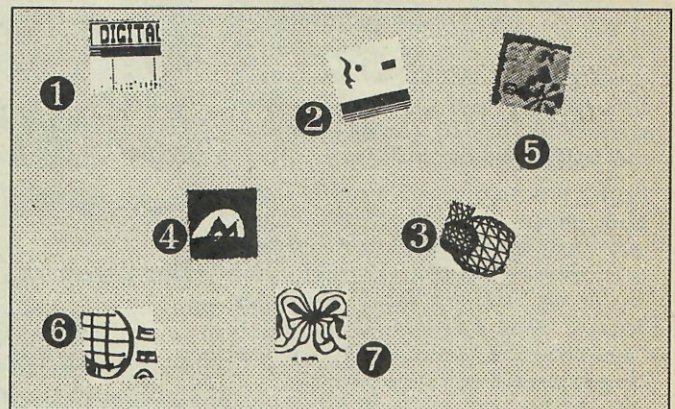
VINNARNA I

"BILDJAKTEN 3/91"

10 datorprogram har redan skickats ut till följande 10 lyckliga vinnare:

Alex Amil, Angered. Andreas Edler, Östersund. Henrik Johansson, Östersund. Håkan Johansson, Höganäs. Per Larsson, Karlstad. Johnny Mikaelsson, Själevad. Antti Remes, Göteborg. Klaus Simons, Helsingborg. Josef Svenningsson, Gnosjö. Niklas Öberg, Södertälje.

GRATTIS!!!

Nr 1 fanns på sid Nr 5 fanns på sid
 Nr 2 fanns på sid Nr 6 fanns på sid
 Nr 3 fanns på sid Nr 7 fanns på sid
 Nr 4 fanns på sid

BILDJAKTEN 5/1991

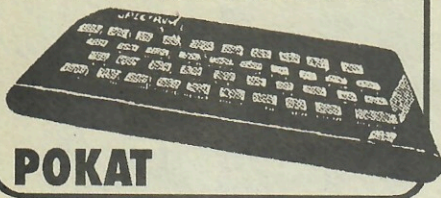
(P.S. EN AVSKRIFT GÅR PRECIS LIKA BRA)

Namn:.....
 Adress:.....
 Postnr/Ort:.....
 Dator:

Kupongen skickas till Selda Media, Box 152, 448 23 Floda. Märk kuvertet med: "Bildjakten 5" men klistra inte igen det.

TEXTA TYDLIGT TACK!

SPECTRUM

POKAT

SHALOM!

Välkomna till en ny upplaga av Spectrum-Pokat. Den här gången skall vi ha med den 8x8 studsande scrollen som jag nämnde i nr 2-91. Men först ett brev från Allan Johnsson i Alingsås:

Hej Marcus! Fungerar inte Fuxoft Soundtrack 4 på en 48K Spectrum? Varför körs den då i IM2, vad det nu är? Sänd mig Tetris 2, Black Magic och Beruska Demo. Har du några bra spel, så kan du väl göra en liten lista på dom om det inte är för jobbigt?

MVH: Allan Johnsson

P.S. kan du förresten ge mig lite tips på hur man får bättre ljud i sin Spectrum är just beep-ljudet?

Svar:

FS 4 fungerar inte på Spectrum 48 därför att den använder 128:ans ljudchip AY-3-8192, som alla andra program med 128 musik också gör. IM2 betyder att man kan köra maskinkodsprogrammet samtidigt som man är i BASIC (Om man gör vissa nödvändiga kommandon först).

Tyvärr kan man bara göra detta i 48K mode, annars hänger sig 128:an. I något senare nummer ska jag ha med en feature på interrupter, och då kanske det klarnar lite för dig. Tetris 2, Black Magic och Beruska (Som förresten skulle ha ett "uppochnervänt" circonflex över s:et, se förra numret) kommer på posten.

Vad det gäller spelen så skulle du väl kunna få en lista, men vi här på tidningen rekommenderar dig att köpa alla spel, och inte att stödja piratverksamheten. Så listan struntar vi nog i.

Ljudet på en 48:a är som nog alla vet ganska undermåligt. Om man vill skriva musik så är det bäst att investera i Music Maestro, som stöder både 48 beep och 128 AY-3-8192. Annars blir ljudet högre (fast inte speciellt mycket bättre) om man drar utear-kontakten på bandspelaren, trycker på play & pause om bandspelaren är av den typen (det är bara att pröva sig fram) och höjer volymen. Detta vet alla redan om, så föregående rader var bara en spacekiller (platsdödare).

8x8 pixels studsande scroll

```

10 CLEAR 45999: FOR n=46000 TO 46070:READ a: POKE n,a NEXT n
20 FOR n=46103 TO 46145: READ a: POKE n,a: NEXT n
30 FOR n=46208 TO 46252: READ a: POKE n,a: NEXT n
40 FOR n=46285 TO 65535: READ a: IF a<1991 THEN POKE n,a: NEXT n
50 LET s=n: FOR n=46071 TO 46102: POKE n,35: NEXT n
60 FOR n=46146 TO 46206 STEP 2 : POKE n,237: POKE n+1,160: NEXT n
70 FOR n=46253 TO 46284: POKE n,19: NEXT n
80 FOR n=0 TO 192 STEP 32: FOR m=80 TO 87: POKE s,n: POKE s+1,m
90 LET s=s+2: NEXT m: NEXT n
100 FOR n=192 TO 0 STEP -32: FOR m=87 TO 80 STEP -1
110 POKE s,n: POKE s+1,m: LET s=s+2:NEXT m: NEXT n
120 POKE 23658,8: GO TO 260
130 DATA 24,2,24,52,62,112,50,231,179,1,252,180,237,67,229,179,33
140 DATA 220,181,17,221,181,1,255,0,237,176,33,208,92,17,64,0,62,8
150 DATA 34,224,179,237,83,226,179,50,228,179,201,208,92,64,0,8
160 DATA 252,180,112,33,251,181,14,8,229,6,32,167,203,22,43,16,251
170 DATA 225,13,32,24,42,229,179,126,95,35,126,87,35,34,229,179,58
180 DATA 231,179,61,50,231,179,32,11,62,112,50,231,179,33,252,180
190 DATA 34,229,179,33,220,181,1,8,0,197,213,35,209,193,205,237
200 DATA 180,11,120,177,32,181,58,228,179,61,50,228,179,192,42
210 DATA 224,179,126,111,38,0,41,41,124,198,60,103,1,8,0,17,251
220 DATA 181,126,203,31,182,18,35,11,120,177,32,213,62,8,50,228
230 DATA 179,42,224,179,237,91,226,179,35,27,34,224,179,237,83
240 DATA 226,179,122,179,202,205,179,201,20,122,230,7,192,123,198
250 DATA 32,95,216,122,214,8,87,201, 1991
260 INPUT "SKRIV IN ETT MEDDELANDE: "; LINE a$: FOR n=1 TO LEN a$
270 POKE 49151+n,CODE a$(n): NEXT n
280 POKE 46028,0: POKE 46029,192: REM ***Start
290 POKE 46031, LEN a$-256*INT (LEN a$/256)
300 POKE 46032, INT (LEN a$/256) REM ***Längd
310 RANDOMIZE USR 46000: REM ***Initiering
320 RANDOMIZE USR 46002: PAUSE1: GOTO 320:REM Scrollning
330 REM GO TO 340 för att spara
340 SAVE "bbs.main" LINE 0: SAVE "bbs.code"CODE 46000,400
350 REM Alla REM-satser är totalt onödiga.
360 REM De är bara till för att alla lamers ska förstå vad som händer...
370 REM OBS! Scrollen genererar en ny font (tjocka bokstäver) som inte tar något extra minne. Om du vill ha egen font, POKEa in den låga byten på adressen-256 istället för 60 på rad 210. Tänk på att översta och understa pixel raden måste vara fria från sallad. Därför fungerar ENDAST stora bokstäver i nuvarande skick.
380 REM olwapremalåddavnem Z
    
```

Nu över till scrollen.

Den här gången får ni bara Basic-programmet, eftersom Chefredax verkar tycka att både Basic och Assembler blir för mycket. Och det är ju bättre med en hel listning än två halva, som det kan bli när redaktionen får gå lös med saxar och klipp-och-klistra funktionen i ordbehandlaren. Skriv om ni har synpunkter.

Skriv till mig:

Ja, det var det programmet. Ni som har problem eller önskemål när det gäller innehållet i

den här spalten är välkomna att skriva till mig. Adressen är: Ehrenstrahlsv. 7, 161 54 Bromma. Bifoga svarsporto om ni önskar personligt svar.

Till slut kan jag bara säga att jag faktiskt VAR på copyparty (som hastigast) i Uppsala den 15/2 och trots att jag letade kunde jag inte hitta Crypton ifrån TCC. (Tordes veta att jag i alla fall försökte. F.d. Terminator). Jag hoppas att det kommer lite mer Spectrumdemos till nästa månad. Tills dess kan jag bara säga au revoir och skriv gärna.

□ Marcus Ehlin, SHN

Lite Robocop II-hjälp

H=Höger, V=vänster, U=upp,
N=ner och F=fire.

Del 1: 2U,1H,1N,1H,4N,7V,1U,2V,2U,4H,
1U,2H,3U,2V,1N,1V,1U,1V,1N,2V,1U
Del 2: 2N,2H,1U,2H,4U,2V,1N,1V,2N,5V,

2H,3FH,3FV,2FU,2FN,1U,1H,1U.
Del3:1F,1N,3V,3U,2V,2FH,2FV,3U,1FH,2
FV,3U,1FH,1FV,3H,1U,1H,2N,2H,4N,2FU,
3H,1N.

Del 4: 1U,1V,1U,1V,2FN,2V,2U,6H,1FN,
1H,1N,1H,3N,2V,2VF,3H,3N,4V,2U,3FH.
Tipstack till: Jonas Andersson, Malmö.

MSX SPALTEN

Tchikitchz!

Spill inte läsk på tangentbordet, det låter så illa när man trycker på knapparna!

Först hade jag tänkt att rätta en adress. Det är nämligen så att HSH har flyttat, deras nya adress är: HSH Computer, Wagenfeldstr. 55, D-4406 Drensteinfurt, Germany.

I sin annons ner de alla att betala i förskott men detta bör ni undvika. Skriv i stället till dem och be att få betala mot postförskott. Det går bra att skriva på engelska.

Scrollrutin för demo

Jag har, i tidigare nummer, visat hur man definierar om och byter färg på tecken och hur man sätter ut dem. Likaså hur man sätter ut sprites. Ofta brukar man ha med en scroll i i sitt demo.

Det finns många sätt att "rulla" texten på. Med hjälp av sprites kan man få den att gå i cosinus/sinus vågor, man kan studsas den, 3D inåtgående eller helt enkelt låta den flyta fram fullt normalt. Detta är oftast det mest lättlästa sättet.

Jag vet att den rutin jag har valt inte är den bästa. Jag har använt mig av ROM-rutinen RAM→VRAM (CD,5C,00) som inte är den snabbaste, men det är enklare att, i början, använda datorns inbyggda kommandon.

Scroll-rutinen fungerar som så:

1. Hämta ny bokstav
2. Kolla om scrollen skall börja om.
3. Flytta bokstavspekaren till nästa bokstav.
4. Hämta "utseendet" på denna bokstav.
5. Kopiera "utseendet" till sist i scrollarean.
6. Rulla scrollarean (8pixel)
7. Kopiera scrollarean till VideoRAMet (Skärmen)
8. Gå till punkt 1.

MSX

Spel och tillbehör

Seikosha skrivare till lågpris

Gratis prislista

DELTA tronic
0472-740 40
340 36 Moheda

Detta sker på raderna 730-750 i listningen.

På rad 730 laddar jag:

2A,00,A6 HL från &hA600, här ligger första bokstaven i texten

7E,23,FE,FF, Ladda A med bokstaven flytta pekaren till nästa jämför med 255 = omstart

20,09, Om inte hoppa 9 data framåt.

2A,02,A6, Om ladda HL från 6hA&02, = omstart adress

22,00,A6, Spara HL på 6hA600=textensförsta bokstav

C3,CE,D0,Hoppa till början av programmet

22,00,A6, Spara HL (textpekaren) på 6hA600 = pekar på andra bokstaven

37,3F,6F,

26,00,ED, Multiplicera HL (textpekaren) med 8 6A,ED,6A,ED,6A

01,00,A3, Ladda BC med 6hA300 = bokstävernas utseende

ED,4A, Addera HL och BC ger HL =önskad bokstavs utseende startadress

11,00,AF,Låt DE peka på slutet av scrollarean 06,08,7E For b=1 to 8

12,23,13, Flytta HL till DE = bokstav till scroll-area

10,FA, next

Rad 740

06,08,C5, for B=1 to 8 Spara B (används som BC senare)

Rad 745 Rulla scrollarean

Rad 750

76, Halt=Vänta på rastern

21,00,AE,Ladda HL med &hAE00 = start på scrollarean

11,00,17, Ladda DE med &h1700 = Nedersta raden på skärmen

01,00,01, Ladda BC med &h0100 = 256= en rad

CD,6C,00,Flytta RAM till VideoRAM

Rad 750-790 Flyttar stjärnorna

Rad 795

C1,10,A4,Hämta B sedan NEXT Scrollen måste flyttas 8 pixel innan man sätter in en ny bokstav, annars går bokstäverna ihop.

Rad 800

3E,00, Ladda A,0=Joystick (0)

CD,D8,00, Kolla om fire är nedtryckt.

FE,FF, jämför med 255=nedtryckt.

20,01,C9 Om inte hoppa ett annars BASIC

C3,CB,D0Hoppa till början (Hämta ny bokstav)

Rad 25-40Lagrar färgvärden på &hA000 →

Rad 50-65Lagrar spritarnas koordinater

Rad 75-125Lagrar de olika texterna. Scrolltexten avslutas med 255, de andra har en specialutsättningsrutin som begränsar antalet bokstäver, rad 715 datan B5=181=Len(MS)tkn.

Rad 135-140 Lagrar start av text och omstart

Rad 530-600 Kopierar screen 1:s tecken till minne och färgsätter dem.

Rad 550 CD,72,00 = SCREEN 2

Rad 610-670 Sätter upp spritarna

Rad 675-680 Fyller scrollarean med 0=tomt

Rad 690-720 kopierar tecknen från minne till skärm och sätter ut översta texten.

Det här är ett exempel på ett enkelt demo, det senaste jag fick av MrHarward har en hoppade horisontell scroll, färgscrollande levelindikatorer, stjärmscroll, scrollande logotype, cosinu/sinusvågig spritescroll

```

5 POKELHFBB0,255:DEFINTA-Z
10 COLOR15,1,1:SCREEN1,2
15 GOSUB500:RESTORE35
20 :
25 FORI=0TO15:READA
30 POKELHA000+I,A*16#1:NEXT
35 DATA4,4,10,4,4,5,7,0
40 DATA4,4,5,5,7,15,7,0
45 :
50 FORI=0TO31
55 POKELHA100+I,INT(RND(1)*180)
60 POKELHA120+I,INT(RND(1)*255)
65 NEXT
70 :
75 MH=" SVENSKA HEMDATOR NYTT
MSX DEMO VOYAGER II" 1991
80 AD=&hA1FF:GOSUB100
85 MH="3. 2. . TAKE OFF!!! AVSLUTA GEN
OM ATT TRYCKA SPACE...
90 AD=&hA603:GOSUB100
95 GOTO195
100 :
105 FORI=1TOLEN(MH)
110 A=ASC(MIDH(MH,I,1))
115 POKEAD+I,A:NEXT
120 POKEAD+I,255
125 RETURN
130 :
135 POKELHA600,4:POKELHA601,LHA6
140 POKELHA602,4:POKELHA603,LHA6
145 A=USR(0)
150 SCREEN0:END
155 :
500 RESTORE530
505 FORI=0TO357:READAH
510 POKELHD000+I,VAL("MH"+AR)
515 NEXT:DEFUSR=LHD000
520 RETURN
525 :
530 DATA1,00,01,11,00,A4
535 DATA06,3B,C5,06,08
540 DATACD,4A,00,12
545 DATA23,13,10,FB,C1,10,F2
550 DATACD,72,00
555 DATA21,00,20,06,FF,C5
560 DATA11,00,A0,06,08
565 DATA1A,CD,4D,00
570 DATA23,13,10,FB
575 DATAC1,10,EF
580 DATA21,00,37,06,20,C5
585 DATA11,08,A0,06,08
590 DATA1A,CD,4D,00
595 DATA23,13,10,FB
600 DATAC1,10,EF
605 :
610 DATA21,00,38,3E,10,CD,4D,00,23
615 DATA3E,00,06,1F,CD,4D,00,23,10,FA
620 DATA21,00,1B,11,00,A1
625 DATA06,20
630 DATA1A,CD,4D,00,23,23,13
635 DATA3E,00,CD,4D,00,23,23,10,F0
640 DATA21,03,1B,3E,04
645 DATA06,10,CD,4D,00,23,23,23,23
650 DATA10,F7,3E,05
655 DATA06,0A,CD,4D,00,23,23,23,23
660 DATA10,F7,3E,07
665 DATA06,06,CD,4D,00,23,23,23,23
670 DATA10,F7
675 DATA11,00,AE,3E,00
680 DATA06,FF,12,13,10,FC
685 :
690 DATA21,00,01,11,00,A4
695 DATA06,3B,C5,06,08
700 DATA1A,CD,4D,00
705 DATA23,13,10,FB,C1,10,F2
710 DATA21,00,1B,11,00,A2
715 DATA06,B5,1A,CD,4D,00
720 DATA23,13,10,FB
725 :
730 DATA2A,00,A6,7E,23,FE,FF,20,09,2A,02,A6,22
,00,A6,C3,CE,DO
735 DATA22,00,A6,37,3F,6F,26,00,ED,6A,ED,6A,ED
,6A,01,00,A3,ED,4A,11,00,AF,06,08,7E,12,23,13,10,FA
740 DATA06,08,C5
745 DATA21,07,AF,06,08,C5,E5,06,22,CB,16,2B,2B
,2B,2B,2B,2B,2B,10,F4,E1,2B,C1,10,EA
750 DATA76,21,00,AE,11,00,17,01,00,01,CD,5C,00
755 DATA21,01,1B,11,20,A1
760 DATA06,20,1A,CD,4D,00
765 DATA23,23,23,13,10,F5
770 DATA11,20,A1,06,10
775 DATA1A,3C,12,13,10,FA
780 DATA06,0A,1A,3C,3C,12,13,10,F9
785 DATA06,06,1A,3C,3C,3C
790 DATA12,13,10,FB
795 DATAC1,10,A4
800 DATA3E,00,CD,08,00,FE,FF,20,01,C9,C3,CB,DO

```

och val av musik. Själv har jag gjort en inåtgående scroll, problemet är bara att den är över 2000 datasatser, listningen är på 358.

Det var allt för denna gång och glöm nu inte att: *Do the Batmmn or you'll be in the deep, deep trouble.*

Svenska
HEMDATOR
NYTT

□ Jonas Lindström

OPEN FILE

SVENSKA HEMDATOR NYTT'S RADANNONSER

För endast 10:- får du en annons i denna tidning. Skicka bara in den ifyllda radannonskupongen tillsammans med antingen ofrankerade frimärken (ej rabattmärken) eller sedel/check i ett kuvert och skicka till:

Sv. Hemdator Nytt, Box 152, 448 23 Floda

Du disponerar 120 tecken. Tar din annons mer plats än så tillkommer 10:- per ytterligare pabörjade 30 tecken.

OBS! På grund av att många annonsmanus uppenbarligen handlar om piratkopierade spel tar vi bara emot annonser där det tydligt framgår att det handlar om originalprogram och ej kopior. Läs villkoren i annonstalongen.

Annonsor som inskickas före pressläggning införes automatiskt i nästkommande nummer. Selda Media ansvarar ej för fel eller riktigheten i annonstexten. Avgift för annonser som refuserats pga ej uppfylla bestämmelser återbetalas ej

Manusstopp till nr 61/2-91 är 14 Juni
Manusstopp till nr 7-91 är 16 Augusti

BREVVÄNNER

ST-kontakter sökes för byte av prg, spel mm. Skicka lista till Daniel Selin, PL 2050, 930 15 Bureå.

STE brevvänner sökes för byte av spel, prg mm. Skriv till: Jörgen Wahlund, Perserud, 671 92 Arvika. Skicka lista, skriv nu!!

ST-ägare söker kontakter för byte av spel, prg mm. Skriv till: Andreas Danielsson, Pl 4210, 542 93 Mariestad. Tel: 0501-301 55.

Atari ST kontakter sökes för byte av prg. Skriv till: Andreas Käll, Mosselundsgård 77, 331 33 Vämamo.

Atari ST/STE kontakter sökes för byte av spel, prg., smarta rutiner, tips mm. Alla får svar! Skicka gärna lista. Anders Bijo, Jakobsbergsv. 21, 824 00 Hudiksvall.

Brevkompisar för ST/STE för byte av demo+prg. Obs! Skicka lista. Thomas Näslund, Saxenv. 86, 772 04 Saxdalen.

8-bitars Atariägare hör av er till mig så att vi kan byta spel och program och idéer med varandra. Roland Purkin, Fasanvägen 7E, 734 34 Hallstahammar. 0220-132 31.

Atari STE ägare söker brevvänner för byte av spel och demos! Skicka lista! Skriv till: Marcus Johansson, Kyrkängsvägen 134, 437 36 Lindome.

ST-ägare sökes för byte av spel och prg. Skriv till: Joel Gustavsson, Lövsåsvägen 23, 510 40 Sandared. Alla får svar. Tel: 033-582 23. Attle för ever.

ST-ägare söker kontakt er för byte av spel och program. Skriv till: Erik Andersson, Fågelkärr 11, 450 33 Grundsund.

Atari ST-ägare sökes för byte av prg:tips, demos mm. Skriv eller ring till Patrik Johansson, Hårdsv. 49, 213 65 Malmö. Tel: 040-21 27 45.

Atari-grupp söker Coders, Grafiker, musiker. Kontakta Robert Åslund, Skogsbruksvägen 91A, 831 73 Östersund. Tel: 063-808 72.

Atari ST Coder söker grafiker + musiker till demogrupp. Skicka disk med ex. på vad du gjort. Adress: Patrik Lindqvist, Puckvägen 4, 151 59 Södertälje.

ST/STEkontakter sökes. Vill byta spel och prg. 101% svar! Skicka lista. Skriv eller ring till: Peter Albertsson, Brasebacken 29, 433 50 Partille. Tel: 031-98 71 36. Tveka inte

STE ägare sökes för byta av prg. Skriv till: Andreas Andersson, Bågvägen 43, 544 00 Hjo. (Lista=100%

DISKETTER

NONAME

3,5"MF2DD

4:25

Livstids Garanti

NONAME

3,5"MF2HD

8:90

Livstids Garanti

J & M ENTERPRISE
HEMMESTORP 32
270 35 BLENTARP

Priserna gäller vid köp av minst 100 st. Endast frakt tillkommer.

TEL 046 - 818 14 FAX 046 - 80 200

svar).

Känd demogrupp söker grafiker och STOS-musiker. Skicka bilder/musik till Mattias Gustavsson, Måsta 7817, 824 00 Hudiksvall.

ST-ägare sökes för byte av program mm. Skriv till Daniel Stenestam, Gitarrvägen 4, 544 00 Hjo. Tel: 0503-127 75. 100% svar- alltså alla får svar.

STE-brevvänner sökes för byte av prg, spel mm. Skicka lista. Skriv till Ola Simonsen, Östorgatan 19, 570 30 Mariannelund.

Atari ST brevvänner sökes för byte av spel mm. Skriv till Andreas Franson, Skärkind, 610 21 Norsholm. Alla får svar.

Atari brevkompisar sökes för byte av spel, program, tips mm. Skriv till: Stefan Kolsbo, Kolstad Storgård, 595 92 Mjölby. Skicka lista.

Hej ST-vänner! Snabba brevvänner sökes för byte av program mm. Skriv till Johan Blixt, Dalavägen 16, 310 40 Harplinge.

STE-ägare söker brevkompis för byte av prg, spel. Skriv snarast till: Jörgen Wahlund, Perserud, 671 92 Arvika. Skicka lista.

Svarta Borderns Riddare, rustningen rostar men vi rider vidare. Atari 400-, 800-, XL- och XE-användare, skriv för byte av tips och minnen från de gyllne år som kom och gick på ett litet kick. Anders Skelander, Södra vägen 43, 820 77 Gnarp. 0652-206 59.

Atari ST vill byta program, tips mm. Skriv till: Glenn Dahl, Pl 2421 Långsjö, 450 71 Fjällbacka.

Atari brevvänner sökes för byte av spel, demos och prg. Skriv till Martin Kristiansson, Skogsvägen 9, 910 36 Sävar.

STE-ägare sökes för byte av spel, prg mm. Skriv till Johan Mellberg, Videvägen 5, 671 41 Arvika.

Atari 520ST kontakter sökes för byte av spel, demos och prg. Skriv till Andreas Johansson, Ferlingsgatan 101, 754 28 Uppsala.

520 STE-ägare söker kontakter för spelbyte mm. Skicka disk! Roger Johansson, Snövägen 373, 951 49 Luleå. Tel: 0920-479 84.

Vi är 2 PC-fantaster som vill byta spel med likasinnade. Vi har VGA, HD och Soundblaster. Andy: 035-780 06, Marty: 035-780 84.

PC-fantatiker som gärna byter spel, program och programmeringserfarenheter i Turbo Pascal. Erik Larsson, Gångvägen 34, 940 25 Norrfjärden.

PC-ägare sökes för byte av prg, tips mm. Skriv till: Fredrik Johnsson, Klubbegatan 6B, 212 29 Malmö.

PC-polare sökes för byte av spel, tips, fusk, 3.5 & 5.25 HD only! Andreas Hedström, Kvartsv. 170, 902 42 Umeå. Tel: 0901-93 003 el. 0613-400 56. No beginners!

PC-ägare söker brevkompisar för byte av program, tips mm. Skriv till: Henrik Elowsson, Götgatan 17E, 582 31 Linköping. Alla får svar!

PC-vänner sökes för byte av program och tips. Skriv till Björn Wounsch, Korpegatan 23B, 452 00 Strömstad.

PC-kontakter sökes! Med tips mm. Rickard Danielsson,

100 st 5.25" DS/DD

295.-

Disketter av märket **Power**. Passar utmärkt till C64, PC etc. 2 års garanti. Endast frakt tillkommer. *Välkommen!*

ÅSENHED'S DATA
Box 83, 599 00 ÖDESHÖG, ☎0144-107 13

Violvägen 7, 910 36 Sävar.

Brevkompisar med Macintosh sökes för byte av prg och tips. Skriv till: Mats Högfors, Strömsholm 9, 730 40 Kolbäck.

Amigaägare sökes för byte av spel, prg mm. Skicka lista till: Peter Blom, Ekebladsvägen 14, 531 53 Lidköping.

Amiga kontakter sökes för byte av prg och tips! 100% svar! Ej under 14 år! Skriv till: Metal/RC, Ö. Banv. 20A, 182 46 Enebyberg.

Amiga grupp söker kontakter för att byta demos, prg mm. No Lamers. Martin Evaldsson, Järdalavägen 136, 582 59 Linköping.

14-årig Amiga 500 ägare söker brevvänner för byte av program, tips mm. Skriv genast till Ingvar Thell, Torget 9, 230 20 Klagstorp.

Amigakontakter sökes för byte av prg, mm. Alla får svar! Skriv till: Johan Johansson, Ryakulle 4113, 430 30 Frillesås.

Amiga-spel bytes. Skriv till Emanuel Munkhammar, Långvinkelsg. 23, 252 20 Helsingborg.

Amiga.kontakter sökes! Skriv till: Jan Persson, Centralvägen 33C, 710 40 Frövå.

Amiga kontakter sökes för byte av demos mm. Svarar på alla samma dag som jag får svar. Skriv till Joakim Larsson, Åkervägen 16G, 952 62 Kalix.

DTP-Amatorer söker kontakter för utbyte av tips och erfarenheter. Har Pagesetter II och Amiga. Per-Olof Ekelund, pl 3398, 510 20 Fritsla.

C64 kontakter med diskdrive sökes för byte av demos. Skicka en diskett till: Johan Engström, Östra Rosenlundsvägen 26, 663 02 Hammarö. Tel: 054-257 68.

The M-Team seeks new Amiga contacts for swapping of PD and stuff. Send disks for 100% megafast reply. Write now. M. Nordlund, Älgrtyevägen 41, 127 32 Skärholmen.

Hallå alla Spectrumägare! Det är dags att vakna så ruska av er dammet och skriv till: Thomas Fröde, Älvgatan 51F, 8 tr, 652 30 Karlstad. Leve Sir Clive!

En 14-årig kille söker MSX-brevvänner för byte av program, demos mm. Skriv till Andreas Hagelberg, Tullsåkravägen 131, 290 10 Tollarp. PS. Endast 3,5" diskett.

Brevkompisar sökes för byte av spel, program, demos och andra finurliga assemblerrutiner. 0495-124 06 (Ville)

SEGA SPEL BYTES. Varför köpa nytt när man kan byta? Har nyheter såväl som klassiker. OBS! Endast Master System. Ring Martin: 0302-141 75

SÄLJES ATARI

PD-program till ST(E) ring för Lista. 0693-313 18 (Johan)

Atari 520 STE med färgmonitor, i skick som ny säljes med flera prg och tillbehör. Tel: 0302-34808, Sören, kvällstid.

ST Originalprogram 100:-/st: Music Maker, ST-Organiser, First Basic (utan instr.bok). Alla tre: 250:- Canvas 200:-. Easy Text Plus DTP 295:-. Michael, tel: 035-18 76 94.

Atari 520 STFM, 20-70 disketter, mus, musmatta, 3 joystick, MIDI, 21 orig. spel, 4 nyttoprg ev m. TV. Pris: från 2900kr. Tel: 643 33 (Torekov)

Minnesexpansion 520 STE till 1040. Enkel Installation!

3,5" DSDD Märkes DISK1:er i 10-pack

12 etiketter
i 4:a färger
/förpackn.

4.19
Kr/DISK1
(alla kvant.)

**10-års
Garanti!**

24-timmars
orderservice:
0300/
625 00

Nu även direkt-
försäljning i
Göteborg -
ring för info. !

Er lev: **DISK1**
Box 179, 439 00 ONSALA

Telefax:
0300-608 90
PS: Endast porto
och postförskött
tillkommer.

Testprogram + mont.anvisn. medföljer. Endast 350:- 031-55 11 21, Mattias.

Originalspel Atari ST: Space Quest 3: 150kr, Ballistix: 200 kr. Dungeon Masters: 250 kr. Super Cycle: 100 kr. Samtliga: 600 kr. Tel: 0921-727 37.

Atari Lynx säljes 3 spel medföljer + nätdapter. Pris 1000 kr. Ring Daniel: 0916-500 66.

Säljes ST: 40kr: Bards Tale, Shadowgate. 20kr: Tanglewood, Helter Skelter. 100kr: Midwinter. 200kr: War in the Middle Earth, Immortal. 0381-101 23, Pelle.

PD-disketter till Atari ST 20-/st. Sätt in 10:- på postgiro 444 32 40-9 så får du en katalog.

Atari 520ST+ monitor SC1224 + mus + diskdrive + 2 joystick + 5 spel. Pris 5500:- Tel: 021-13 68 13. Kvällstid.

Originalspel Atari: Crack Down, Time, Midnight Resistance, Ninja Spirit, Dynamite Dux, Pinball Magic, X-Out, Blood Money, Bloodwych, RAC Rally, Xenon 2, Impossamole, Shadow Warriors, Rainbow Island, Shadowgate, Colorado, Batman Movie. 125:- Ring Andreas: 026-750 40.

Säljes Atari 520 ST + 38 tidningar och ca 20 originalspel och mycket tillbehör. 2000:- Tel: 0500-250 96, 0500-250 96.

DESKTOP PUBLISHING FÖR 295:-! Fantastiska Easy Text Plus för 9- eller 24-nållars skrivare. Beställ på postgiro 491 32 29-3. Ange typ. Demodiskett 40:- Även PD mm. Skicka svarskuvert för info/lista. M. Andersson, Box 6013, 122 06 Enskede.

2 st Atari Mega ST2 6000:- 2 st Hårdisk 20 MB SH204 3000:- Laser SLM 804 6000:- Säljes som paket eller i delar. Tel: 0457-117 73, Niklas.

Atari ST: 218 Kb Ramdisk, glosor ST 2 m.fl. bra prg. Skicka 30:- i sedlar för en disk enligt ovan. Adress: Patrik Lindqvist, Puckvägen 4, 151 59 Södertälje.

Atari ST/STE originalspelet Prison säljes. Fick bästa betyg i ATARI STen. Nypris: 299 kr. Nu bara 125 kr. T: 0690-103 40.

PD-program till Atari ST säljes för endast 25 kr/disk. Ring för gratis lista. 0582-127 43, Robert.

ST-Orig spelpaket!! Pirates + X-Out + DL Strippoker + Sundog + LS Larry 3+ LSL3-Hintbook + Ken Dalg. Soccer + Wint Olymp + Quatro Sports + 4-pack adventures. 036-91 920. Magnus. Enl. CBI=2030:- Mitt pris=995:-

Atari 520 ST + dubbelsidig drive + färgmonitor + joy + mus + 400 disketter + diskbox säljes för 4200:-. Tel: 018-34 25 38, Kalle.

Atari originalspel: Police Quest två med Hint Book 200 kr. Joan of Arc 150 kr. Vid köp av båda två spelen 300kr. Pasha Shams, Kiselvägen 1, 653 50 Karlstad.

ST-ORGANISER (ordbehandling, adress, almanacka, kalkylblad) - 150:- MUSIC MAKER (för ST:ns eget ljudchip eller MIDI) 150:- FIRST BASIC 100:- Original. Michael, tel: 031-21 66 56.

Minneapolis till Atari STE 512 kb 350:- 2 MB 838:- 4MB 1756:- Intallationsmanual medföljer. Tel: 018-55 85 93.

ST-Original spel säljes: Super Hnag On, Space Harrier, R-Type, Predator, 70:-/st. Peter 0750-226 65. Säljer också andra

**SVENSKA
ATARIPROGRAM**

Redovisa Version 1.0 är ett bokföringsprogram med rapportgenerator avsett för firmor, bolag, föreningar eller lantbruk. Svenska BAS-kontoplanen användes.

Lågrpris inkl moms: 1490.00

Kontakt Version 1.0 är ett adress-, telefon- och förelagsregisterprogram avsett för privatpersoner, föreningar eller företag med behov av personregister.

Lågrpris inkl moms: 145.00

Mini_OLF Version 1.2 är ett order-, lager-, faktureringsprogram avsett för det lilla företaget eller hemmakontoret.

Lågrpris inkl moms: 498.00

Föreningspaket (Redovisa + Kontakt)

Lågrpris inkl moms: 1590.00

Företagspaket (Mini_OLF + Redovisa)

Lågrpris inkl moms: 1890.00

Demo av Redovisa och Mini_OLF.

Självkostnadspris inkl. moms: 50.00

PRIMÄR-DATA

Box 11032, 291 11 KRISTIANSTAD
Tel 044-716 75

Leverans mot postförskött. Programmen finns även i den välsorterade fackhandeln.

spel.

Atari 520 ST + dubbelsidig drive över 100 märkesdisketter i boxar. Mus + joystick. Pris: 3000:- Ring: 035-423 73 kvällar.

Atari 520ST + mus+Joystick + disketter + spel + sampler + 2 diskdrivar: 2500:- Atari Lynx: 1000:- Tel: 042-13 99 39, Mikael.

Minneapolis till Atari STE (SIMM): 520 till 1040 350kr. Till 2,5MB 900kr. Till 4MB 1760kr. Ring: Erik: 018-25 10 30

Atari 520 ST med mus, joystick + 100 program. Pris: 2500:- Ring: 042-740 40.

Tipsprg för Atari ST, Högupplösning, Gör egna system. Valbar reducering. Rättar. Utskrift med 9-nåls printer på datatipskupong. Utförlig manual. 125 kr till P.Waerne på PG 456 86 42-5.

Atari 1040 STE ca 1 år gammal med mus, joystick, 35 disketter + diskettlåda och spel säljes för ca 4000:- Tel: 018-12 08 22 (Fredrik).

Säljes: Atari 520 STE 1 år gammal. Många tillbehör. Pris: 3500:- Ring: 08-768 89 47.

Atari 1040STFM + SM124, 1st Word, Musikprg, många PD-prg mest nyttoprg men även spel: 4500:- 031-40 56 59 el 18 71 30.

Skatteplanera med Atari ST Progr för beräkning av skatter och avgifter 1991 års inkomst 250:- 013-15 08 46 för info.

Blood Money samt **Xenon 2** för ST säljes. 150:- /st. Har även Spectrums spel till salu. Ring: 018-50 43 65 Ti el. To. (Martin)

Atari Expressen (tidning) Recensioner, tester mm. Nu nm 3. 7kr. J. Hannäs, Salstag. 36, 642 00 Flen. Tidningen är på 12-16 sidor.

SÄLJES: COMMODORE

Amiga 500, WB 1.3, X-minne, mus + matta, 1200-modem, ca 300 diskar, 2 diskboxar, joy/mus-omkopplare, 2 joy, 4 origspel, skrivare mm. mm. Nypris: 13000kr, nu: 9500kr, ev i delar. Ring nu: 0920-614 23 (Reine).

(Forts. på sid: 62)

**Tillbehör för
din dator:**

JOY/MUS - Omkopplare **229 :-**
Oumbärligt tillbehör för alla datorer.

4-W Högtalare Amiga stereo **575 :-**

SCART Amiga/ST 1.8 met **195 :-**

4-Joy Adapter Amiga **175 :-**

Spelfynda hos Oss !!

Lemmings Amiga **299 :-**
(ord pris 349)

Vi har spelen till **Dis Dator**, Amiga/ST /C-64 Du ser dem i **Datormagasin**. Se **Hemdatortyllt**, Amiga **Ugglan** - RING!

Vidi-PC Frame Grabber
Digitalisera i realtid på din PC, upp till VGA grafik. Perfekt för DTP. Även Vidi-Chrome PC finns !!

2795.00

GOLDEN IMAGE
produkter hos oss

Optisk Mus ST/Amiga

Är vi billigast på optiska möss ??

525 :-

Optisk Mus ger känsla av klass !

Hand Scanner Amiga / ST

100-400 dpi extra bred 105 mm scanner med 64 halvgråskalor. Inklusive **TOUCH UP !!**

2695 :-

Bästa betyg i ST-Format nr:18 "Golden Format" - perfekt för DTP arbeten. Köp Golden Image

Ersättnings MUS Amiga / ST
En ergonomisk upplevelse i lågprisklass - **Javisst !**

299 :-

EPP-1, Eprom-brännare för alla Datormärken. **990 :-**

NYHET!

PPM Publishing Partner Master Light
Samma som originalet men med 10 typsnitt-familjer. Tveklöst bäst i pris/prestanda.

2995 :-

TOWER ST

Bygg om 520/1040 till super-mega look. Plats för 3 floppys samt 2 hårddiskar. **SNYGGT !!**
2795 :-

Använd beställningstalongen på sid: 16

Chara' Data AB

Jungfrugatan 13, 575 31 Eksjö

0381-10400, 10446, 10402

OPEN FILE

(Forts. fr. sid: 61)

Amiga 500, extr.minne, extrn drive, 1 joystick, ca 100 diskar + box, Mastersound Sampler, datatidn., stort vitt databord, mus + matta, inkl böcker och manualer. Tel: 0381-101 58. Pris: ca 6500 kr.

Amiga 500, ex.minne, mus, WB 1.3, alla manualer, nyttoprg mm. Philips monitor 8833 + fot + filter. Allt för 7500 kr. Allt i toppskick! Ev. utan monitor. 0416-332 33 (Thomas)

Håkans Amiga PD. Månadens programdisk mycket billigt. PD från 15:- mm. Infodisk 15:- PG 56 30 51-2, H. Vikander. Billigt.

Amiga 500, RF-mod., böcker, mus, musmatta, 2 joystick, tidningar, 50 disketter, 4 mån. garanti. Pris: 4500 kr. Tel: 0522-714 66.

Multifonts, 39 stiliga AMIGAfonter i flera olika storlekar. 35 kr/diskett!! Sättes in på postgiro 402 44 20-4.

Till Amiga 2000. 8 Mb RAMexp. med 4Mb på. 2400 kr. Lattice C + 4 st böcker mm. 1900 kr. A-Max + macdrive färgprinter 7500 kr. Tel: 031-92 23 09.

Tipssystem för Amiga. System för Mål- stryktips, Lotto, Flax, Oddset, V65, V5 och dagens Dubbel inkl vinstgarantitabeller. Radantal från 6 till 5616. Lätt använda, ökar dina vinstchanser. Sätt in 175 kr på PG 69 07 52-1

Printer Star LC24, ny med garanti kvar, 3000:- inkl kabel

& papper. Amiga extraminne 2MB, nytt med garanti, 995:-. Tel: 0320-724 03.

Orig spel till Amiga: Dungeon Master, Kings Quest IV inkl Hintbook 200:- per styck. Turtles 100:- Duck Tales 200:-. 0554-136 14.

Amiga 2000 21MB hård, 3MB RAM, monitor + TV-tuner. 100 disketter + box, 2 joystick. Paket eller lösa delar. Pris: 15000:- (Ny 27000:-) 0585-204 59.

Amiga 2000C, 1MB Chip 8500:- Minne 2058 2 MB 3000:- HD 2091A 40MB 4000:- Monitor 1084 2200:- mm.mm. I delar. 090-13 38 42, Niklas.

Amiga 500, RF-mod, mus+matta, ca 500 spel, 8 prg-diskar, def 1200-modem, 2 joy, 2 diskboxar, printer, 23 origspel mm säljes allt el i delar billigt! 0920-614 23, Reine.

C128 med bandst, joystick, manualer och massa spel. Fint skick. Pris: 2500kr. Ring: Jonas, tel: 0587-136 34.

Commodore 64 Ljuspistol Magnum + 6 spel: 400kr. Tel: 0554-203 02. För både kassett och diskett.

C64 säljes med Cartridge och 13 orig. diskdrive. Endast 3500 kr. Ring: 0340-655 74 först.

C-64D-spel: Golden Axe 5 1/4" säljes el bytes mot annat spel. 0455-591 53.

C128 i fint skick säljes med 950 spel, bandstation, 1 joystick, svensk instruktionsbok. 2300:- Tel: 0140-187 86.

C64 + disk + band + 100 spel på disk + 14 orig. på band + tidningar + 25 st tomta disk + diskettbox + 1 joystick. Tel: 031-52 71 37. Pris: 3495kr.

Commodore 64 diskdrive 1541-1 bandstation TFC3 63 disketter 299 spel diskettbox joystick 2000kr. Tel: 031-98 74 80.

Teenage Mutant Hero Turtles 150kr, B.A.T. 200kr nytt. Bomber 150kr. Endast disk. Tel: 0340-314 17. Till 64. ef 16.

C64 med ÅÅÖ, bands, diskdrive 1541, TFC 3, 2 joystick, 70 diskar, 18 band, tidn, böcker och många spel. Pris: 2800kr. Tel: 018-38 44 57.

Commodore 64, disk.station, skrivare, ordbeh. m manual, prg.böcker, spel, cartridge, interface, 2 joystick. Johan: 018-42 54 17.

C64, diskdrive, joystick, ca 400 spel, bandstation, tidningar, tips, manualer, nyttoprogram. Pris 1950:- Origpris: 4700:- Tel: 031-57 35 00.

C64, bandspelare, spel, joystick, böcker: 1100:- Tel: 0525-124 13.

SÄLJES: PC

SPCS program billigt för PC. Kalkyl 400:- Register 400:- CAD 500:- Skriv 200:-. Original disketter + handböcker (5 1/4") Ring snarast 0474-11 607.

Kings Quest 2 5 1/4" komplett lösning, original. Pris: 200 (PC) 0455-591 53.

Orig PC-spel vräkes ut! 18 spel att välja mellan t.ex. Kings Quest 5 300:- Operation Stealth 100:-, Larry 3 200:-, Police Quest 2 200:-, Sorcerers gets all the girls 200:- eller alla 18 för ett pris av 2000 kr. 0611-21 998.

Säljes till PC: Buck Rogers på 5 1/4" 250:-, Turbo C/C++ the complete reference 200:- Tel: 031-28 75 31.

Adressprog. till PC i Basic. Sökfunktion, etiketter mm. 31/2": 55:- F. Hildebrandsson, Rönnvägen 20, 442 77 Romelanda. Tel: 0303-233 86.

PC-Spel: Kings Quest 4, Leisure Suit Larry 2, Conquest of Camelot 150:-/st. Tel: 031-29 88 25.

Bards Tale 1 och 2 till PC. Cluebook till båda spelen. OBS! 5.25" För mer information ring: 090-13 00 03 och fråga efter Fabian.

SÄLJES: SPECTRUM

Spectrumprogram: Tasword 3, Masterfile MFPrint, Master Tool Kit, VO-3D, Assembler, spel samt diverse andra originalprogram 400:- (Kan även säljas styckvis) 018-25 74 62 (18-21).

Jag hade en gång en ZX Spectrum 48K men den totalhavererade. Så nu säljer jag ca 60 orig.spel (från bottennappet Escape till klassikern Fist II via diverse arc.adv.

DISKETTER

3.5" MF2DD 1MB
5 ÅRS GARANTI

4:50:-

LEVERERAS INOM 24 TIMMAR!
KVANTITETS-RABATTER

Ge-Ef

Dataprodukter

Bergsgatan 52
671 51 Arvika

Tel: 0570-138 35
Fax: 0570-802 43

ÖSTERMALMS DATABUTIK:

N H E

Stora Allén 27, 612 40 Finspång

Postordertel: 0122-188 42

Telefax: 0122-122 96

Kontors - Hemdatorer - Videospel
Kringutrustning - Program

HYRA KONTO LEASING

Våra affärstider: Må - Fre 9-18
Lunch 12 -14

Begär gratis katalog. Ange datortyp

Radannonser tas endast emot per brev SKRIV TYDLIGT!!

Skicka kupongen till: Selda Media, Box 152, 44823 Floda.

Märk kuvertet med:
"Open File"

Namn:

Adress:

Postnr/Ort:

.....rader x

- Check bifogas
- insatt på postgiro 470 50 43-0
-

Datum/...../19.....

D	e	t	g	ä	r	i	n	3	0	n	e	d	s	l	a	g	p	e	r	r	a	d
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

VILLKOR FÖR ANNONSERING:

Ja, jag är medveten om att jag endast kan annonsera om originalprogram. Annonser som uppenbarligen avser kopleade program refuseras och erlagd avgift återbetalas ej. Min annons införes i första möjliga nummer av Sv. Hemdator Nytt vilket innebär att manus och betalning måste vara insänt senast fem veckor före aktuellt nummers utgivning. Med min namnteckning bekräftar jag dessa villkor. Om jag är under 16 år står här min målsmans namnteckning.

Namnunderskrift:(Målsmans namnteckning.....)

Införes under rubrik: KÖPES SÄLJES BYTES BREVVÄNNER **TEXTA TYDLIGT!**

och demos) + joystickinterface + div. tidningar & böcker för ynkans 500! 036-91 920, Magnus.

Spectrumtillbehör: ZX Interface 1, 2 st Microdrive, ZX Printer, Fuller FDS tangentbord, Dux Databandspelare, Currah µSpeech talsyntes, Microdriveband, 2 programmeringsböcker. Bra pris. Säljes i lösa delar. 018-25 74 62.

Spectrum 128k +2 med RDmatik Robot Multiface One + spel och böcker. Billigt. Ring: 011-915 72.

SÄLJES: DIVERSE

Disketter

5.25" DSDD 2:25/ST

5.25" DSHD 3:95/st

3.5" DSDD 3:95/st

3.5" DSHD 8:45/st

Priser gäller jämna 10-tal. Frakt tillkommer. Tel: 042-34 02 70.

Disketter Noname 6:-/st. DSDD 7:-/st Endast 3.5" disketter. Ring 0693-313 18 (Johan).

Mkt exklusiva brevpapper! Laserutskrift av Pagesetter2-filer. mm. Infopakett inkl 10:- rabattkupong på brevpapper 10:- på PG 56 30 51-2. H.Vikander.

Star LC.10 färgprinter. Med 10 månaders garanti kvar. Som ny, bara 1500:- Nypris: 2600:- Ring nu: 042-13 51 54.

Videoägare! Det perfekta kopieringsverktyget. Det avlägsnar ALLA kopieringsskyddssignaler och ger en kristallklar bild. 100% automatisk. Inga besvärliga inställningar! 695kr. Torbjörn Johansson, Engwallsväg 14, 147 63 Ultran. Bifoga svarsporto om ni vill ha svar!

PD-diskar till oförsämrat lågt pris! List-disk med virusdödare o 1 spel mot 10:- på PG 625 75 85-7, Elversson el. till Elvis PD, Ahlströmerv. 22, 554 66 Jönköping.

SVI-728 dator + bandspelare + 3 joystick + 40 org.spel. I bra skick. Pris endast 1991. Ord. pris: 4000. Ring: 0927-11328. +mycket annat.

MIDI Keyboard Kawai MS710 säljes för 800kr. Spel: Kick Off 2: 150kr. Indiana Jones Last Crusade: 150kr. Eller allt för 1000kr. Tel: 0497-206 97, Micke.

Vill du tjäna pengar lätt? Den enda begränsningen är du själv. Skicka med frankerat svarskvett till: Mats Högfors, Strömsholm 9, 730 40 Kolbäck.

SVI 728, bandstation, joy, 47 orig.spel, 3 ramfile, 1 op. Caretaker. 1800 kr. Tel: 0303-714 24 e.kl. 17. Reine.

Vill du tjäna pengar på enkelt hemarbete? För gratis information, skicka ett frankerat svarskvett till: Mats Högfors, Strömsholm 9, 730 40 Kolbäck.

SEGA MegaDrive + 1 spel. Garanti till 920215. Pris: 1400:- Tel: 044-1275 04 (Per).

Sega Master System Plus, 3 spel, pistol, 2 joystick: 900 kr. Vic 20: 400 kr. SVI 728 + div. tillbehör: 700 kr. Ev byte! 0920-614 23, Reine.

Spel: Ultima V 175 kr, Stealth Fighter 150 kr, Pirates 90 kr, Battletech 125 kr, RISK 125 kr, m.fl. Ring för lista: 08-720 51 33.

BYTES:

SEGA SPEL BYTES. Varför köpa nytt när man kan byta? Har nyheter såväl som klassiker. OBS! Endast Master System. Ring Martin: 0302-141 75

Amiga org. Monty Python bytes mot Super Cars. Tel: 035-68 272.

Michel Jackson's Moonwalker bytes mot annat spel. Gärna mot Arnold Palmer Tournament Golf. (Sega Megadrive) Ring: 0433-625 35.

Atari 520ST bytes mot Amiga 500. Tel: 042-740 40.

Barbarian & Road Runner bytes mot Judge Dredd & Barbarian II. Båda är original. Ring Tobias efter kl 16:00: 0504-142 51.

MSX Superassembler bytes mot Zen el. ASSAM assembler. Tel: 0171-374 23, Robert.

KÖPES:

Bandstation till SVI 738, spel på disk (3,5") till MSX. Ring: 044-31 22 98, Andreas.

Samplers köpes + bra mjukvara(disk) max 400 kr: Soundtracker 64 köpes (disk). Tel: 019-22 41 91.

Diskdrive 5.25" till SVI 728. OBS SVI 728 med MSXDOS. Även språkprg köpes till MSX. A. Walenzuela, Mömersgatan 6, 582 25 Linköping. Tel: 010-16 47 11.

1581 diskdrive köpes. Max 1000 kr. Tel: 035-18 66 44.

Spectrumtillbehör köpes omg. Multiface 128, musinterface, DevPac mm. Tel: 08-626 90 95.

Till VIC-20: Maskinspråk "Vicmon" och Vickit 5" önskas köpas el. kopieras. Ring om du har någon av dessa! Tel: 0302-302 69.

Atari 850 Interface köpes. 0534-200 43.

Äventyrsspel till Atari ST köpes. Gärna Heros Quest eller Drakken. Ring Martin: Tel: 031-95 46 01.

Orig. spel till PC (5.25"): Oil Imperium, Railroad Tycoon, 688 Attack Sub, M1 Tank Platoon. Tel: 0418-300 28, Mattias.

MSX-Diskdrive köpes 5.25" helst mellan 200-300 kr. Ring Anders mellan 17-18. Tel: 013-15 10 30, vardagar.

C64 terminalprogram TriLog Videotex eller Handic-Teledata 64 köpes. Tel: 0435-205 86. Fråga efter Kristian.

En radannons läses av 100000-tals läsare i varje nummer. Du är just nu en av dem.

Att annonsera under Open File kostar bara 10:-

Använd bara talongen på sidan 62 för ditt manus, bifoga frimärke eller 10:- eller sätt in beloppet på postgiro: 470 50 43.0 men skriv tydligt.

FÖRETAGARFORUM

BRÄKNE-HOBY

TOMAS EKLUND DATA AB

Gamla Häradsvägen 2
370 10 Bräkne-Hoby

Tel: 0457-805 12

Butik: 0457-800 55

Fax: 0457-805 12

EKSJÖ

Chara' Data AB

Datorer, Programvara,
Skrivare, Tillbehör

Commodore Atari ST

Jungfrugatan 13,
575 31 Eksjö

Tel: 0381-10400/10402

GÖTEBORG

MIRAGE DATA

PC ● AT ● 286 ● 386 ● LAPTOP ●
● FLERANVÄNDARSYSTEM
● UPPGRADERINGAR
● FÖRETAGSPAKET
● MONITORER ● SKRIVARE ● TILLBEHÖR
● PROGRAM ● SPEL ● LITTERATUR

NYTT ● BEGAGNAT ● REPARATIONER
Plantagegatan 9, 413 05 Gbg.
Tel: 031 - 12 00 76. FAX: 031-14 75 61

NORBERG

LARKMAN
Computer Center

DET MESTA AV DET BÄSTA

TILL DIN HEMDATOR

Tel nr

Butik 0223-203 80

Postorder: 0223-209 00

Spännarhyttan NORBERG

SAM COUPÉ

Snart kan Du köpa denna unika och roliga dator genom Svenska Hemdator Nytt. I vårt specialnummer: 6 1/2 som kommer ut den 15 Augusti får Du mer information.

Är Du intresserad redan nu kan du kontakta redaktionen på tel: 0302-354 50, Ti, To 10.00-12.00.

JUBILÉUMSPRISER

1991
20
år
Beckman Innovation AB
BUTIK Må-Fr 10-18
Lö 10-14
Tel: 08-39 04 00
08-91 22 00

UPPSALA

JOWI DATA

● JOWI SYSTEM ● ATARI ● SKRIVARE
● LASER ● PROGRAM ● REPARATIONER

ORDERTELEFON

018-131515

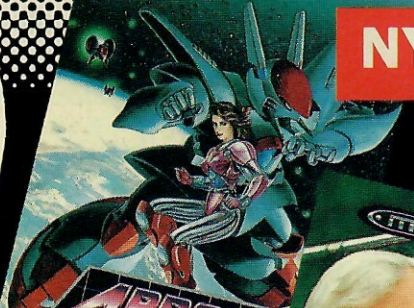
BUTIK 018-122445. FAX 018-153586
DROTTNINGG. 11. 750 03 UPPSALA

OBS! Manusdagar hittar du på sidan 60. Senast dessa datum måste vi ha betalt annonsmanus för att Din annons skall hinna med. Annons som kommer in efter manusdagen kommer med i nästa nummer.

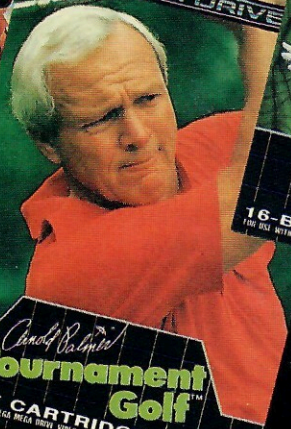
HEMDATOR

NÄSTA NUMMER UTKOMMER DEN
27 JUNI

NYHET!

ARROW FLASH
16-BIT CARTRIDGE
FOR USE WITH THE SEGA MEGA DRIVE VIDEO ENTERTAINMENT SYSTEM
Action och äventyr för hela slanten!

Arnold Palmer's Tournament Golf
16-BIT CARTRIDGE
FOR USE WITH THE SEGA MEGA DRIVE VIDEO ENTERTAINMENT SYSTEM
ARNOLD PALMER GOLF.
Närmare riktig golf kan du inte komma!

CASTLE OF ILLUSION
STARRING MICKEY MOUSE
16-BIT CARTRIDGE
FOR USE WITH THE SEGA MEGA DRIVE VIDEO ENTERTAINMENT SYSTEM
CASTLE OF ILLUSION.
Musse Pigg i ett spel med pangbra grafik!

COLUMNS. Lätt att börja spela... men kan du sluta?!

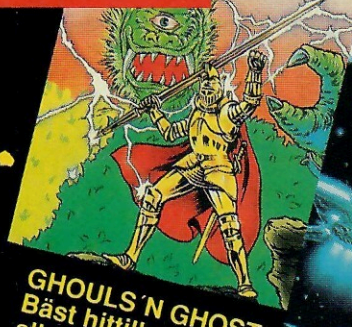

SCHYSSSTA SOMMARSPEL

Lagom till sommaren har vi laddat med heta och nya spel – till både Master System och Mega Drive... Här kan vi bara visa några få av alla som finns att välja på. Kolla därför alltid i din butik! Du kan också ringa 020-74 40 41 för att höra senaste SEGA-nytt! Eftersom det är ett 020-nummer kostar det inte mer än ett lokalsamtal.

NYHET!
GHOU'S'N GHOS ARCADE

GHOU'S'N GHOST.
Bäst hittills av alla Master System-spel??

SEGA
MICHAEL JACKSON'S MOONWALKER

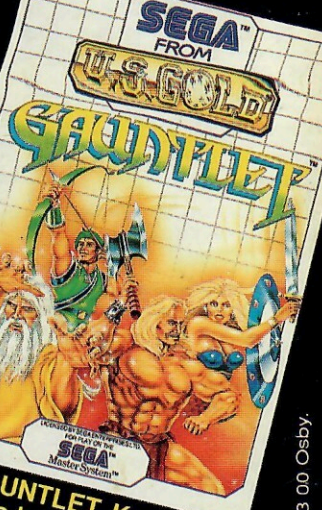

● **MICHAEL JACKSON'S MOONWALKER.** Största spelsuccén hittills!

SEGA
Wonder Boy I
The Dragon's Trail

WONDERBOY III.
Wonderboy i kamp med drakar!

GAUNTLET. Kan du hantera Tors hammare!?

SEGA

Här börjar äventyret.